Çarşamba
5
SONKÂNUN
1938
- 18 inci yıl -
No. 5904
5 KURUŞ

Ulus basımevi
Çankırı Caddesi: Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
Başmuharrir 1063
Yazı İş. Müdürü 1062
İdare 1061

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

NURETTİN ARTAM
İngiliz edebiyatının şaheserlerinden biri olan
"Şekispirden hikâyeler,,
i sade ve güzel bir üslûbla dilimize çevirmiştir. Yeni senenin en iyi hediyesi: 400 sayfa 1 lira

Japonlar Hankovu bombaladılar

Kredi kooperatiflerimiz mesut neticelerini vermeğe başladılar

Kredi Kooperatifleri bir senede köylüye 16.159.709 liralık yardım yapmış, ortak sayısı yüzleri bulmuştur.

Hükümetin köy kalkınmasının bir ana unsuru olarak ele aldığı ziraî kredi kooperatiflerinde (kredikolarda) 1937 yılı içinde büyük bir inkişaf göze çarpmaktadır: Ortak sayısı yüz bine, sermaye dört milyona yaklaşmıştır. Kooperatifler ortaklarına 16 milyon lirayı geçen bir büyük para yardımında bulunmuşlardır.

Yurdumuzda ilk kredi kooperatifinin kuruluş tarihi 1929 dur. 1470 sayılı kanunla zincirleme kefalet; mahdud ve mahdud olmayan mesuliyet esasına göre köylerde, nahiyelerde ve kazalarda ziraî kredi kooperatiflerinin kurulması vazifesi Ziraat bankasına verilmişti. Ziraat bankası aynı zamanda bu teşekküllere lâzım gelen krediyi temin ve idare işlerini kontrol etmek vazifesini de üzerine almıştı.

Beş altı senelik bir tecrübeden sonra, tarım kredi kooperatifleri ismini taşıyan kanunla kredi kooperatifleri mevzuatına yeni esaslar konulunca ziraî kredi kooperatiflerinin hayatında daha verimli bir devir açılmıştır. Bilhassa 937 de cumhuriyet Ziraat bankasının, bu büyük mevzu üzerinde, bütün memleketi sevindirecek neticeler aldığı da görülmektedir.

Sekiz senelik bilânçosu hükümetin kredi kooperatifleri işinde alınmış olan tedbirlerin ne kadar muvaffak olduğunu anlatmaktadır.

1930 senesinde; 191 kooperatifin 20.170 ortağı vardı. 1931 de kooperatif sayısı 341, ortak sayısı 34.070 oldu. 932 de kooperatif sayısı 590; ortak sayısı 52.733 e çıktı. 933 de 653 kooperatifte 60.585; 934 te 661 kooperatifte 63.936; 935 de 668 kooperatifte 67.333; 936 da 568 kooperatifte 61.716 ortak vardı.

Şimdi 937 ye bakınız: Ortak sayısı 86.631 ve kooperatif sayısı 650...

Yeni kanun çıkınca, bazı kooperatifler yeni kanuna intibak etmedikleri için tasfiye edilmişlerdir. Diğer taraftan bünye itibarile zayıf olan kooperatifler, diğer kooperatiflerle birleşme suretile ıslah edilmişlerdir.

1936 senesinde ortak sayısında görülen azalmanın sebebi de 2836 sayılı kanunla alâkalıdır. Tasfiye olunan kooperatiflerdeki ortakların ve diğer taraftan yeni mevzuata göre ortaklık vasıflarını haiz olmayan kimselerin kooperatifle olan alâkaları kesilmiştir. 1937 de yeni ihtiyaçlara göre organize edilmiş olan kooperatiflerin ortak sayısında da büyük ve şuurlu bir artış göze çarpıyor.

Genişliyen iş hacmi:

Artan ortak sayısı ile beraber, iş hacmi de genişlemiştir. Sermaye daima artmaktadır. 1936 da kredi kooperatiflerinin ihtiyat sermayesi 123.074; tahsil edilmiş sermayesi 791.309 lira idi. Bu mikdarlar, 937 ye kadar şu seyri takib etmiştir:

Seneler	İhtiyat sermaye	Tahsis edilmiş sermaye
1931	248.456	1.719.810
1932	449.421	2.521.568
1933	512.299	2.999.948
1934	717.839	3.397.099
1935	842.536	3.828.613
1936	935.231	2.141.694
1937	1.072.284	2.331.449

Kredi kooperatiflerinin tahsil edilmiş sermayeleri mühim bir mikdarı bulmuştur. 2.5 milyon liraya yakın bir sermaye toplanmıştır. İhtiyat sermayelerinde görülen artma, kooperatiflerin istikbalinin ne kadar garantilenmiş olduğunu gösteriyor. Bugün bir milyon lirayı bulmuş olan ihtiyat parasının artması için birçok kaynaklar bulunmuştur.

Büyük yardımlar:

Kooperatiflerin ortaklarına yapmış olduğu yardımlar; bilhassa son sene içinde 12 buçuk milyon lira gibi çok yüksek bir mikdarı bulmuştur. Bu rakamlar, senelere göre şöylece taksim edilmektedir:

Sene	Kooperatilerin ortaklarına ikrazları	T. C. Ziraat bankasının T.K. kooperatiflerine ikrazları
1930	3.463.458	2.346.636
1931	7.562.768	4.288.747
1932	12.508.731	6.616.853
1933	14.627.566	7.589.114
1934	16.497.430	8.044.741
1935	18.388.271	8.145.745
1936	17.816.351	9.041.446
1937	16.159.709	12.480.736

Ziraat bankasının kredi kooperatiflerine yaptığı yardım, 1930 danberi daimî bir inkişaf ve artış halindedir. Kredi kooperatifleri, henüz kendi sermayelerile borç verecek kadar kuvvetli bir bünyeye sahib olmadıklarından Ziraat bankası, lüzumu halinde bu yardımı daima artıracaktır.

Kooperatiflerin, ortaklarına yaptığı borç vermelerin inkişaf seyri de çok enteresandır. 1937 senesinde görülen artma, bu müesseselerin köylünün en büyük düşmanı olan faizcilerin ve spekülatörlerle yaptığı mücadelenin başarı derecesini anlatıyor.

Ziraat bankası; köyün bünyesine girmiş olan bu teşkilâtın günün ihtiyaçlarına ve zaruretlerine göre cihazlanarak inkişafını temin için yeni tedbirler almaktadır.

*

GÜNDELİK

Mesud bir tasfiye

77 sene evel 25 sene için alınmış olan ve osmanlı imparatorluğu hükümetleri tarafından, muhtelif mukavelelerle, umumî menfaat zararına 1949 senesine kadar uzatılmış olan Fenerler imtiyazı, gene mukavele maddelerinden birinin verdiği hakka istinaden, cumhuriyet hükümeti idaresine intikal etmiş bulunmaktadır. İlk nutkunda "mutlak istiklâlini temin, sosyal ve siyasal bünyesine aid inkılâblarını ikmal ve bu bakımlardan bugün dünyada pek az memlekete nasib olan istikrar ve emniyet durumunu tesis etmiş olan Türkiye, Lozan'da yırttığı kapitülâsyonların türk topraklarına dalmış son meşum izini de kökünden söküp atmak,, istediğini vâdeden Celâl Bayar hükümetinin bu muvaffakiyetini tebrik ederiz.

Fenerler imtiyazı, osmanlı imparatorluğunun en kötü miraslarından idi. Millî denizlerde seyrü seferi kolaylaştırmak gibi bir vazife görecek olan Fenerler, ilk günden beri, sade, yabancı ve yerli bir takım menfaatlerin, halk ve hazne aleyhine doyurulmasına yaramıştır. Yalnız şu rakama dikkat ediniz: İmparatorluğun bu idartden aldığı 850 bin liralık bir avans için, 2 milyon 880 küsur bin lira ödenmiştir.

Bir yarı - sömürge devletle mukavele yaparken, yabancı sermayenin nasıl bir zihniyetle hareket edegeldiği malûmdur. Cumhuriyet idaresi, dışarı ile kendi münasebetlerini tanzim ederken, evvelâ bu zihniyeti, sonra da bu zihniyete istinad eden imtiyaz istismarlarını tasfiye etmek için mücadele etmiştir. Türkiye ile herhangi bir iş konuşulurken, dürüst hesablara dayanmak ve ona karşı teahhütlerini dürüst surette yerine getirmek zaruretinde bu gün hiç kimsenin şübhesi kalmamıştır. Cumhuriyet rejimi, bu esaslara sadık kalanlarla, umumî menfaat prensiplerine uyan hiç bir elbirliğini reddetmez. Hak ve teahhüd, verirken ve alırken, titizce riayet istediğimiz ve aynı titizlikle riayet ettiğimiz düsturumuzdur. Fenerler imtiyazının tasfiyesinde de bu düsturdan ayrılmadık.

Fenerler müessesesinin Türkiye sularındaki seyrü sefer işlerinde vazife ve mesuliyeti, onun ancak devlet tarafından ve yalnız umumî menfaat hesabına idare edilmesini gerektirmiştir. Fenerler, seyrü sefer davamızla bir kül teşkil eder. Fenerler şirketi senede kendi hesabına yarım milyon liraya yakın para kazanırken, seyrü sefer emniyeti ihtiyaçlarını tatmin etmeği hiç düşünmemiştir: Fenersizlik yüzünden ne kadar kazalar olduğunu görmekteyiz. Fenerler şirketinin vaziyeti mütalea olunurken, yeni devirden sonra devletin girişeceği ve asgarî seyrü sefer emniyetinin cebrettiği zaruri masrafların ne olacağını da düşünmek lâzım gelir. Devlet, şirketin bir türlü tamamlamağa teşebbüs etmediği bu seyrü sefer emniyeti tesisleri için mühim tahsisatlar verecektir. Esasen gene sabit olmuş bir hakikattir ki umumî menfaate temas eden bütün işlerde, devlete intikal etmiş olanlar, derhal lehe fark göstermiş, hem haznenin, hem de onların idaresi ile alâkalı olanların faydasına bir seyir almıştır.

Fenerler işi de büyük bir ıslâha muhtaçtır: Bu ıslâh dahi osmanlı imtiyazlarının sömürme zihniyeti ile telif olunamazdı: O da cumhuriyet hükümetinin halkçı eline geçmek lâzımdı. Böyle olmuştur. Hükümeti ve kendi kendimizi tebrik edelim.

TAYYARELER 70 DEN FAZLA BOMBA ATTILAR

Halk dehşet içinde kaldı büyük yangınlar çıktı

Çin tayyareleri japonları takib ediyor

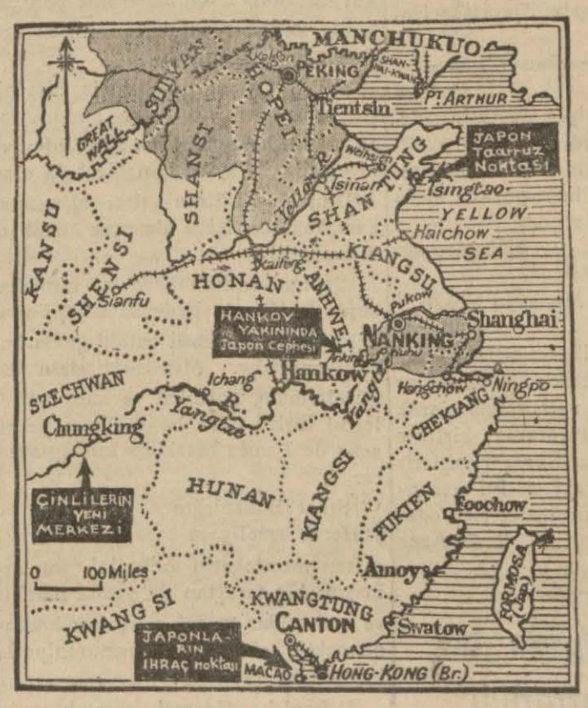

Londra, 4 (Hususî) — Şanghaydaki muhtelif kaynaklardan alınan haberlere göre, 40 japon tayyaresi Şanghay tayyare meydanından hareket ederek Hankovu bombardıman etmişlerdir. Tayyareler Hankov tayyare meydanına 77 bomba atmışlardır. Burada müthiş bir yangın çıkmıştır. Yükselen muazzam alev sütunları şehirde her taraftan görülmüştür.

İlk tehlike düdüğünü duyan halk dehşet içinde sığınaklara ve mahzenlere sığınmıştır. Her taraf boşalmıştır. Saat 1.15 de japon tayyareleri görüldüğü zaman şehir tamamiyle boşalmış bir manzara almıştır. Japon tayyareleri bundan sonra tersaneye de taarruz etmişler fakat hiç bir netice elde edememişlerdir.

Hava meydanının bombardımanı esnasında hepsi de çinli işçilerden olmak üzere 3 kişi ölmüş ve 16 kişi yaralanmıştır. Bombardıman esnasında tayyareler çok yüksekten uçmuşlardır. Tayyarelere tek başına hücum eden bir Çin tayyaresi alevler içinde yere düşmüştür.

Royter muhabirinin verdiği malûmata göre, Yangtze nehrinde demirli bulunan ingiliz topçekerlerinin mürettebatı bugün Hankov'u bombardı-

(Sonu 3. üncü sayfada)

Çin'deki japon istilâ hareketi ni ve muhtelif yerlere yapılan ihraçlarla mukabil taarruzları gösterir harta

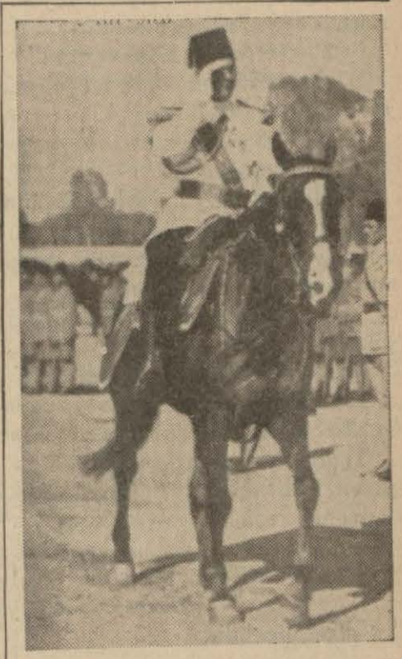

Mısır Kıralı Faruk askeri teftiş ederken

Mısırda senato yeni kabineden memnun değil

(Yazısı 7. inci sayfada)

Parti Kamutay grupunda

Başvekil ve Dr. Aras harici meseleleri izah ettiler

Ankara, 4 (A.A.) — C. H. P. grupu bugün — 4. 1. 938 — öğleden sonra Trabzon saylavı Hasan Saka'nın riyasetinde toplandı :

1 — Petrol ve benzin fiatları ve vaziyeti hakkında Kütahya saylavı Mehmed Somer'in sorduğu suallere İktisad Vekili Şakir Kesebir cevablarını verdi.

2 — Yeni sene münasebetile Başvekil Celâl Bayar ve Hariciye Vekili Dr. Tevfik Rüştü Aras haricî meseleleri ve arsıulusal siyasî durumu izah ettiler.

3 — Bazı malî kanunların üzerinde bir çok hatiblerin mütalealarına Maliye Vekili Fuad Ağralı cevablarını verdi.

Hükümetimizn bu hususlara dair verdiği izahat grupça ittifakla tasvib olunarak müzakereye nihayet verildi.

Romanyanın dış politikası

Romanya balkan antantına ve küçük antanta sadık

Bükreş, 4 (A.A.) — Hariciye nazırı Micesco bu akşam gazetecilere haricî siyaset hakkında beyanatta bulunmuştur.

Hariciye nazırı Romanyanın, müttefiklerine sadık bulunduğunu ve dış politikanrn iç politika tesirlerinden tamamiyle müstakil olarak inkişaf edeceğini söylemiş ve bilhassa hükümetin Fransa, Polonya, küçük antant ve balkan antantı ile olan muahedelere sadık kalacağını ehemiyetle kaydeylemiştir.

Hariciye nazırı ecnebi matbuatı Romanyanın politika hakkında herhangi bir hüküm vermeden evel bu siyaseti şuurlu bir tarzda tetkike davet eylemiştir.

Yahudiler mevduatı çekiyorlar

Bükreş, 4 (A.A.) — Romanya yahudileri hükümetin kendi aleyhlerinde alması melhuz olan tedbirlerden ürkerek mevduatlarını çekmeye başlamışlardır. Bu suretle son günlerde çekilen mevduatın tutarı birkaç yüz milyon tahmin ediliyor. Yahudilerin bu hareketi memleket ekonomisini bozmak tehlikesini göstermeye başlamıştır.

Macarca bir gazete kapatıldı

Budapeşte, 4 (A.A.) — Budapeşte gazetelerinin yazdığına göre, Romanya hükümeti macarca çıkan ve mühim bir gündelik gazete olan Temesvari Hırlop'ı kapatmıştır. Macar gazeteleri bu haberi tefsir etmeden neşrediyorlar. Filhakika macar gazeteleri Goga hükümetinin programı hakkında 24 saatten beri hiç bir şey yazmamaktadır.

Gazetelerin bu itirazına rağmen romen hükümetinin Romanyadaki macar ekalliyetlerine karşı bu ilk hareketi Budapeştede derin bir heyecan uyandırmıştır. Hususiyle ki Transilvanya ve Bant'da çıkan ve büyük tirajları olan macar gazeteleri şimdi Romanyaya geçen bu vilâyetlerdeki macar kültürünün başlıca garantisini teşkil etmektedir.

Bununla beraber Milletler Cemiyetinin garantisi altında bulunan ve Macaristanın da himayesinde derin bir surette alâkası bulunan ekalliyetlerin hukukunu siyanet yolunda Go-

(Sonu 7. inci sayfada)

Singapurda manevralar

Singapur, 4 (A.A.) — Bu ayın sonunda burada büyük manevralar yapılacaktır. Bu manevralara on bin kişinin iştirâk edeceği haber alınmaktadır. Şimdiye kadar ingilizler bu mıntakada bu kadar büyük hiç bir manevra yapmamışlardı.

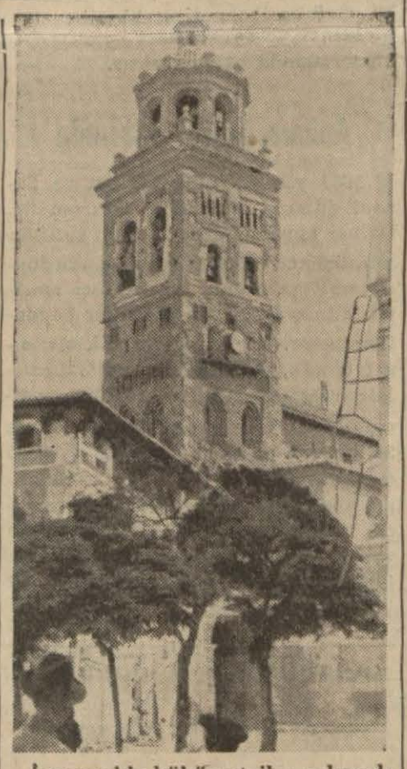

İspanya'da hükümetçiler yukarıda resmini gördüğünüz Teruel kilisesini aldıklarını bildirmektedirler.

Bu hususiaki haberler yedinci sayfamızdadır.

Ankarada yakalanan hırsız çetesi meğer 10 seneden beri çalışıyormuş!

Hamza ile Mükremin çaldıkları eşya arasında

(Yazısı 7. inci sayfada)

İÇTEN, DIŞTAN

Çalışmak

Descartes diyor ki :

"Düşünüyorum, öyleyse varım !"

Asırlardanberi pek çok felsefî münakaşalar doğuran bu düstur, bugünün hayatına tam uyar görünmüyor. Bugün, fertler ve cemiyetler, öyle çetin bir hayat savaşı içindeler ki varlıkları ve varlıklarının ehemmiyetleri çalışmaları ile, çalışmalarının verdiği randımanla ölçülür. Vasatî çalışma saati beş olanla sekiz olan bir millet, bu beş ve sekiz rakamına göre medeniyet pazarında kıymet alıyor. Fert için de böyle. O halde bu düsturu şu suretle değiştirebiliriz :

"Çalışıyorum, öyle ise varım !"

Şüphesiz düşünmek de bir çalışmadır. Yalnız burada derhal şöyle bir soru hatıra gelmelidir :

— Neyi düşünmek ?

Bunun cevabı şudur :

— Hayata yarıyan şeyleri düşünmek . . .

Hayata yarıyan düşünce olur mu diyeceksiniz. Olur ve netekim olmuş. Orta çağın skolâstisizmi, asırlarca beşer zekâsını havanda su döğmekle uğraştırmamış mı ?

Vefik paşanın dili ile düsturlaştırılmış şu sözde Moliere, bunun en güzel misalini vermiştir:

"Küllâhın heyeti mi, sureti mi ?"

Bunun ve buna benzer boş düşüncelerin cevabını bulmak için beşer zekâsı asırlarca didinmiş ve tepinmiş.

Tenbel, herşeyden önce bir vatan hainidir; cemiyet ve millet içinde yiyen, içen ve harcıyan, fakat yediklerine, içtiklerine ve harcadıklarına karşı hiç bir şey vermiyen zararlı bir varlık olduğu için.... Eyi vatandaş, verimli insandır. Verimli olmak için de çalışmak lâzım. Yaşadıkları ve yaşatmak vazifesini taşıdıkları cemİyet içinde yol olmak istemiyenler :

"Çalışıyorum, öyle ise varım ! . .,,

diyebilmelidir.

Hasan - Âli YÜCEL

B. Celâl Bayar ve Dr. T. R. Arasla B. Köseivanov arasında telgraflar

Yeni sene dolayısile bulgar başvekili B. Köseivanov ile başvekil Celâl Bayar arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur:

Ekselâns Celâl Bayar
Başvekil
Ankara

Yeni sene dolayısiyle, şahsî saadetleriyle asîl memleketinizin tealisi hakkında en iyi temennilerimi kabul buyurmalarını ekselansınızdan rica ederim.

Başvekil
Köseivanov

Ekselans Köseivanov
Başvekil
Sofya

Çok samimî telgrafından dolayı ekselansınıza hararetle teşekkür eder ve şahsî saadetleriyle asîl memleketinizin refahı hakkındaki en iyi temennilerimin kabulünü rica eylerim.

Celâl Bayar

Yeni sene dolayısiyle, bulgar başvekili ve hariciye nazırı B .Köseivanov ile Hariciye Vekili Dr. T. R. Aras arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur :

Bay doktor Arasla Bay Köseivanov arasında.

Hariciye Vekili Ekselans T. Aras
Ankara

Yeni yıl dolayısiyle, dostluk hislerimi ve şahsî sadetinizle asîl türk milletinin refahı hakkında en samimî temennilerimi kabul buyurmanızı ekselansınızdan rica ederim.

Köseivanov

Ekselans Köseivanov
Başvekil ve Hariciye Vekili
Sofya

Yeni yıl dolayısile, ekselansınızın bana karşı izhar ettikleri hissiyat ve temennilerden çok mütehassis olarak en samimî teşekküratımla birlikte şahsî saadetleri ve asîl bulgar milletinin refahı hakkındaki en iyi temennilerimi kabul buyurmanızı rica ederim.

T. R. Aras
(A. A.)

Yurd içinde

Kurutulan bataklıklar

Sıhat Bakanlığı, sıtma mücadele mıntakalarının sıtmalıların tedavisinde olduğu kadar, hastalık aşılayan sivrisineklerin türemesine sebeb olan küçük büyük bataklıkların da kurutulmasına azamî ehemiyet ve itina göstermekte ve birçok yerlerde suları ve birikintileri ıslâh ederek muhite zarar verecek vaziyetlerin önüne geçmektedir.

Konya mıntakasının Aksarayda 50 bin dekar genişliğindeki Karasaz bataklığı kurutulmuş ve burada yeni bir göçmen köyü kurulmuştur. Gene bu civarda Ulukışla - Kırgıl bataklığı kurutulmağa başlanmış ve Eşmekaya bataklığının kurutma plânı hazırlanmıştır.

Bundan başka Afyon Gazlıgöl hamamları civarındaki ıslâh işlerine de ehemiyetle devam edilmektedir. Bugünlerde Eskişehirdeki Şazova bataklığı kurutulmaktadır. Mahallî sağlık vaziyetini bozan bu bataklığın kurutulduktan sonra yerinde pek yakında Eskişehir halkının bir mesire yeri teşekkül edecektir.

Mücadele mıntakalarında Sivrihisar ve Aziziye kazaları hududunda 15 kilometrelik bir saha işgal eden ve civarındaki köyler için bir belâ olan Alikan bataklığının suları da muntazam kanallar içine alınarak ıslâh edilmektedir.

Seyhan sıtma mücadele mıntakasında Silifkenin Erdemli köyü önündeki büyük Erdemli bataklığı da kurutulmaktadır. Memleketimizin en güzel limon, portakal ve muz bahçelerini ihtiva eden bu yerlerde geçen sene de Lames bataklığı kurutulmuştu.

Sıhat Bakanlığının bu yıl da bu yerlerde ameliyata başlıyarak bir taraftan memleketin sıhhatini kurtarmasını bir taraftan da yurda münbit ve mahsuldar toprak parçaları kazandırmakta olduğunu memnuniyetle kaydetmek lâzımdır.

Bakanlık, Kocaeli mıntakasında daha büyük gayret sarfetmekte ve vilâyetin her tarafındaki bataklıkları ve sivrisinek yuvalarını ve bataklıkları ile bu işleri kökünden ıslâh etmeye çalışmaktadır.

Bu cümleden olarak bir taraftan Adapazarındaki Gökçeören bataklığının kurutulmasına başlanmış diğer taraftan da Akyazıdaki Uzunsöğüd ve yeni köy bataklıkları tefcir edilmiş Akhisar ovasındaki uzun kanal da temizlenmiştir.

İcra dairelerinde şifahen takib edilecek işler

Bazı icra dairelerinde şifahen yapılacak olan takib taleblerinde damga resmi ve harç alınmakta olduğu Adliye Bakanlığının nazarı dikkatini celbetmiş, şifahen yapılacak takib taleblerinin arzuhal mahiyetinde olmadığı için resme ve harca tâbi tutulmaması alâkadarlara bildirilmiştir.

Mahkemelerde

Gece, karanlıkta gözleri cam gibi parlıyan adam!

Üç kilo esrar kaçırdığı iddia edilen bakkal Hamid neler anlatıyor ?

Nallıhanın Gödüllü köyünden Hamidin suçu pek büyüktü: Kendisinin esrar kaçakçılığı yaptığı ihbar edilmişti.

Elinde şapkası, zayıf yüzünün donuk rengini sarartan heyecanlı bakışlarıyle zabıt kâtibinin elindeki ilk ifadesine bakıyordu. Birinci asliye hâkimi, bu ifadenin okunacağını söyleyince ellerini sıranın parmaklığına dayayarak, daha iyi dinlemek ister gibi, boynunu uzattı.

Hamid, Nallıhan jandarma kumandanlığına verdiği ilk ifadede üç kilo esrarı bulunduğunu ve bunu hemşerisi Cihan otelinde bulunan Hüseyinle belediye su işleri memuru Kadir'e satmak teklifinde bulunduğunu itiraf ediyordu.

Hâkim sordu:

"— Bak, müddeiumuminin okuduğu evvelki ifadende yanında üç kilo esrar bulunduğunu ve bunları Hüseyinle Kadire satmak teklifini yaptığını itiraf ediyorsun.

Hamid: " — Hayır, dedi. Ben hiç böyle bir teklifte bulunmadım. Bunu uyduran Kadir'in iki sene evel köyde yaptığı hırsızlığı hükümete haber vermiştim. Kadir benden intikam almak için bu iftirayı yapmıştır. Nallıhanda beni hepis ettiler: Üç gün geceli gündüzlü dövdüler: Dayanamadım, böylece ifade vermeye mecbur kaldım."

Hamid Ankarada bakkallık yapıyordu. Dördü kız, ikisi erkek 6 çocuğu olduğunu ve bunları geçindirmek için çok uğraştığını, hiç böyle şeylerle alâkası olmadığını anlatarak dedi ki:

"— Ben istasyona İstanbuldan gelen kayın biraderim Mustafayı karşılamak için gitmiştim. O sırada karşıma hemşerim Hüseyin çıktı. Köyden yeni gelmişti. Beni görünce:

"— O, Hamid, sen buralarda mısın? Bir senedir biribirimize hasrettik. Ben sana bir de mektub getirdim iyi mi? bana bir mektub verdi. O sırada tren karşıdan gözükmüştü. Hüseyine teşekkür ettim ve halimin iyi olduğunu söyliyerek ondan ayrıldım. Misafiri de alarak eve gittikten sonra Hüseyinin verdiği mektubu okudum. Bunda bu sene köyde yağmurun iyi olduğundan, akraba ve dostların sıhatte bulunduğundan ve köye aid diğer havadislerden bahsediliyordu."

Hâkim sordu:

"— Bu mektubta üç kilo esrara müşteri çıktığı ve iyi bir fiatla verildiği yazılı imiş öyle mi?

Hâmid bu iddiayı şiddetle reddetti:

"— Hayır Bay hâkim. Yemin ederim ki ben istasyonda zarfı açmadım. Ben Hüseyini, tren gelmeden üç beş dakika evvel gördüm. Konuşmaya başladığımız sıralarda tren geldi. Mektubu hemen cebime koydum ve eve gelince okudum. Bana iftira ettikleri bu söyledikleri yalandan da bellidir."

Hâkim tekrar sordu:

"— Mektubu ne yaptın?

"— Yırttım.. Böyle lâzım olacağını bilseydim hiç atar mıydım? İçinde köy havadislerinden başka bir şey yoktu."

Hâmidin vekili, bütün duruşma safhalarının, müekkilinin günahsız olduğunu gösterdiğinden beraetini istedi ve kendisinin okunan ifadenin imzalatılması için çok tazyik edildiğini, elinde bu hususta bir de rapor olduğunu, bu dövme saikasının tahkikini ve Güdüllüden gösterilen müdafaa şahidlerinin dinlenmesini istedi.

Mahkeme; Nallıhan müddeiumumiliğine ihbarda bulunan Kadir'in, müdafaa şahidlerinin ve jandarma kumandanının ifadesinin alınmasına; Hâmidin kendisini dövdüğünü iddia ettiği komiser B. Kemalin celbine karar verdi. Hâmidin son duruşması, bu ayın 17 sinde yapılacaktır.

Recebi, Yusuf zannederek...

Seyyar satıcı Receb, bir sandık portakal almak için Suluhana giderken arkadan birisi kolunu yakalamış:

"— Tabakayı ver..."

Hiç tanımadığı bir adamın akşam karanlığında ve tenha bir yolda kolundan tutup çekmesi ve ona kızgın kızgın çıkışması sarâlı olan Recebin hastalığının tazelenmesine sebeb olmuş ve oracığa düşüp bayılmış:

"— Korkudan değil Bay hâkim, hastalığımdan. Birdenbire ürkmedim de değil. Gözleri alaca karanlıkta cam gibi parlıyordu.."

Recebin kendisine hiddetli bakışları karşısında cam gibi parlayan gözlerini yere eğmiş olan boyacı Kâzım meseleyi şöyle anlattı:

"— Bir akşam önce kahvede arkadaşlarla tavla oynamıştık. Ben gümüş olan sigara tabakamı masanın kenarına bırakmıştım. Kalkarken baktım, yok. Ara bah arkadaşlardan marangoz Yusufa sordum. O, Hüsnü'nün aldığını söyledi. Tesadüf bu ya. Hüsnünün boyu bosu, şekli, hattâ giydiği elbise bile bu Recebe benziyor. Akşamın karanlığında bunu o sandım. Eski ahbabdan diye kolunu tutarak "tabakayı ver" dedim. Ben bunun hastalıklı olduğunu ve oracığa düşüp bayılacağını nereden bileyim?."

Receb, boyacı Kâzım'ın sarhoş olduğunu iddia etti. Kâzım: "— Katiyen, dedi. Ben, iş güç sahibi adamım. Gündüz rakı içilir mi hiç?. O işi, bazı akşamlar, o da pek fazla olmamak şartiyle yaparım. Hem benim sarhoş olduğumu nereden bilecek? Nefesimi duymaya bile vakit kalmadı. Kolundan tutmakla yere serilmesi bir oldu."

Gelecek celsede, Recebin bayıldığını görüp hemen yanına koşan fırıncı Ahmed dinlenecektir. Yalnız buna pek de lüzum kalmıyacak gibi. Çünkü koridorda Recebin yanına sokulan Kâzım ona dedi ki:

"— Yahu! Sen de iş güç sahibisin ben de... Eğer bir ilâç doktor parası falan verdiysen onu vereyim de şu davâdan vazgeç... Biliyorsun ki bilerek yapmadım bu işi...."

Kâzımın arkadaşları da ara bulmak için Recebe ricaya başlamışlardı O, tereddüd ediyordu. Sonra, sanırım ki razı oldu. Çünkü merdivenlerden hep beraber iniyorlardı ve kapıdan çıkarken Kâzımın ferahlı sesi: "— Haydi şu Süleyman'ın kahvesinde hep birer çay içelim!" diyordu.

B. Tahsin Uzer'in beyanatı

Doğudaki büyük terakki hamlesi

Harap Erzurum yeni bir şehir oldu

İstanbul, 4 (Telefonla) — Üçüncü Umumî Müfettiş B. Tahsin Uzer bugün Trabzondan İstanbula geldi ve doğudaki çalışmalar hakkında gazetecilere şunları söylemiştir :

— Bütün doğuda tam ve şuurlu bir sükûnet içinde kalkınma, genişleme ve ilerleme hareketi vardır. Cumhuriyet hükümeti son iki yıl içinde şarka karşı pek büyük fedakârlıklar yaptığı için güzel eserler meydana gelmiştir. Bu sene doğunun daha çabuk ve daha geniş inkişaf hamlelerini göreceğiz.

Demiryolu inşaatı ilerliyor

Türk parası ve türk emeğiyle yapılmakta olan demiryolu inşaatı geçen sene Divrigi, Egin ve Kemah'ın sarp boğazlarını geçmiş ve Erzincan'a biraz daha yaklaşmıştır. Erzurumdan Erzincana doğru şimendüferin en büyük köprüleri ve tunelleri bitmiştir. Bu büyük cumhuriyet eseri, doğunun çehresini şimdiden değiştirmiştir.

Transit yolunda faaliyet

Erzurum'dan itibaren İran hududuna kadar 600 küsur kilometrelik transit yolunda büyük faaliyet vardır. Bin bir cidale sahne olan harab Erzurum yepyeni, medenî bir şehir kisvesine bürünüyor. Nafıa ve kültür işleri memnuniyete şayan bir vaziyettedir. Hulâsa vaziyet çok şayanı memnuniyettir.

Tedavüle çıkarılan yeni beş liralıklar

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, 15 ikinci teşrin 1937 tarihindenberi tedricen tedavüle çıkarmağa başladığı yeni harfli beş liralık banknotlardan 1937 senesi sonuna kadar ceman 18.079.975 liralık bir mikdarının tedavüle çıkarılmış ve buna mukabil eski harfli banknotlardan aynı mikdar yani 18.079.975 liranın tedavülden kaldırılmış olduğunu bildirmektedir.

Halkevinde konferans

Ankara Halkevinden: Evimizin daveti üzerine Ankaraya gelmiş olan İstanbul Üniversitesi tecrübî psikoloji ve terbiye ordinaryosu profesörü ve pedagoji enstitüsü direktörü doktor W. Peters ikinci konferansını bugün saat 17,30 da Halkevinde verecektir.

Konferansın mevzuu insan karakterlerinin yapılışı, konferans projeksiyonludur ve Bay Nusret tarafından tercüme edilecektir.

Konferans herkesin anlıyabileceği bir şekilde hazırlanmıştır. Herkes gelebilir.

Kamutay çağrıları

× Dahiliye encümeni bugün heyeti umumiyeden sonra toplanacaktır.

× İktısad Encümeni bugün saat 10 da toplanacaktır.

Hıfzıssıhha mektebinde

Merkez Hıfzıssıhha mektebinin açtığı bu devre kurslarına 20 hükümet tabibi iştirâk etmiştir. Kurslar, bu ayın on beşinde bitecektir. Kursları müteakib iki hafta müddetle Ankara nümune hastahanesi, verem dispanseri, emrazı zühreviye hastahanesi ile deri ve tenasül dispanseri, doğum ve çocuk bakımevi, Etimesud içtimaî hıfzıssıhha nümune dispanseri gibi muhtelif sıhî müesseseler ziyaret edilecektir.

Bundan başka kurs müdavimleri Çubuk Barajında, su tasfiye merkezinde ve mezbahada tetkikler yapacaklar ve kanalizasyon projelerini de gözden geçireceklerdir, ayın sonuncu günü imtihana gireceklerdir. Yeni devre kursuna şubat ayının ortasında başlanacaktır.

Ankara ticaret odasında

1937 yılı zarfında Ticaret ve Sanayi odasına fevkalâde sınıftan üç, birinci sınıftan dört ikinci sınıftan altı, üçüncü sınıftan otuz üç, dördüncü sınıftan altmış iki, beşinci sınıftan altmış ki ceman 168 tacir kaydolunmuştur. 159 kayıd terkini, altı sınıf tenzili, onbeş sınıf terfi muameleleri cereyan etmiştir. 169 ünvanı ticarethane tescil ettirilmiş; odaya 3872 evrak gelmiş ve odadan da 3376 evrak yazılmıştır. Arttırma ve eksiltme kanununa tevfikan fiat tahmini için teşekkül eden komisyon 84 içtima yapmış ve 1732 karar vermiş ve oda idare heyeti 41 içtima yaparak 423 karar ittihaz etmiştir.

Karaya oturan bir gemi kurtarıldı

İstanbul, 4 (A.A.) — Köstenceden Palermoya 6000 ton benzin yükü ile giderken dört gün önce Çanakkale boğazında Galata feneri mevkiinde fırtınadan karaya oturan ingiliz bandıralı Arlon vapuru, bu sabah Türk Gemi kurtarma şirketinin Alemdar kurtarma vauru tarafından kurtarılmış ve Geliboluya getirilmiştir.

Bu kurtarma ameliyesi, türk gemi kurtarma şirketinin Denizbank'a geçtikten sonra yaptığı ilk kurtarmadır.

İki hırsız bir bekçiyi öldürdüler

İstanbulı 4 (Telefonla) — Silivri kazasının Çanta köyünde bakkal Niyazinin dükkânını soyan iki hırsız kendilerini yakalamak isteyen kolcu Bekiri sopa ile ağır yaralamışlar ve Bekir Cerrahpaşa hastanesinde ölmüştür. Jandarma vakanın faillerini aramaktadır.

Asalı, fakat Musasız yolculuk !

Mukaddes tarihin yazdığı birçok vakaları, hâdiseleri isbata muhtaç görmekle beraber iki tanesine inanırım :

Beni İsrail peygamberi Yusuf, Mısırda hapse atıldığı zaman, Firavunun rüyasını tabir ederek yedi cılız öküzle yedi semiz öküzün birbirlerini yemeleri ne demek olduğunu söylemiş midir, bilmem. Fakat Yusuf, hapisten çıktıktan sonra Mısırın maliye nazırı olmuş ve buhranı ortadan kaldırmıştır. Buna inanırım. Hattâ o dereceye kadar inanırım ki Beni İsrailin maliyecilik, bankacılık husussundaki atavik kabiliyeti bu vaka ile başlamıştır, bile derim.

Musa'nın asası yılan olmuş mudur; gene aynı asanın çarptığı Şab denizi ortadan ayrılan yahudi kafilelerine yol vermiş midir, bilmem. Fakat onun zamanında ırkdaşları, kafile kafile zengin Mısırdan, susuz ve çorak Tih çöllerine sürülmüşlerdir. Buna inanırım.

Romanyanın da yahudileri sürüp çıkaracağı hakkındaki haberi okuyunca eski tarihin bu taraflarını hatırladım.

Yusuf gibi para işlerinden fazlaca anladıkları için, yahudiler, bir "Mısır„ dan daha sürülüyorlar; arkalarında gene asa var; fakat başlarında "Musa„ ları yok.. — T. İ.

Yankılar

Fenerler!

Deniz tenerleri, temaşa edebiyatımıza girmişti; "Fener bekçileri„ isminde eski bir piyes hatırlıyorum. Deniz kızı şiirimize girmiştir. Mehmed Emin'in bu başlık altında yazılmış bir şiirini çocukken ezberlemiştik.

Tiyatromuza, edebiyatımıza, şiirimize giren deniz feneri yalnız tamamile bizim idaremize girmemişti; eski sömürüş günlerinden yadigâr kalan birer göz gibi, sahillerimizde yer yer pırıldayan deniz kızları artık, evelki günden beri tamamile bizimdir :

Ülkemizin içinde ve kıyılarında, tabiî ki, aydınlığı da kendi ışıklarımızdan bekliyeecğiz.

Ökçeli mi, ökçesiz mi?

İki kadın arasında başlayan bir kavga, sonradan döğüş halini almış ve bu döğüşün muhakemesi evelki gün görülmüştür.

Davâ edilen, kavgayı, hattâ döğüşü de inkâr etmiyor. Yalnız şöyle bir itiraz savuruyor :

— Ben iskarpinle değil, terlikle vurdum. Hiç terlik darbesi baş yarar mı?

Demek ki bir kadın, bir kadının başına vurmuştur; burası hakikat. İşin medreseye düşürülmek istenen tarafı şu:

— Kafaya indirilen nesnenin ökçesi var mıydı, yok muydu?

Fakat kadın davâlarına bakarken modayı da göz önünde bulundurmak lâzım gelmez mi ? Mercan terlik modası geçip ökçeli kadın terlikleri çıkalı hanidir !

Hayal ve hulya!

Yaşar Nabi, dün yazdığı bir fıkrada hayalle beslenen ve besledikleri hayale kurban olan insanlardan bahsediyor ve :

— Bunlar aramızda ne kadar kalabalıktırlar, hiç dikkat ettiniz mi? Diyordu.

Genç şairimiz, demek ki, hayal bahsinde eski şairlerden Şeyh Galib'den büsbütün farklı düşünüyor. Yazdığı Hüsnü aşk eseri hayal kuvvetine bir misal diye gösterilen Galibin şu beytini, belki, bilirsiniz :

Zekâtı yok, zarar etmez, tükenmez,
eksilmez,
Olur mu âdeme hulya gibi nısabı
ferah??

Şarab lekeleri.

Dünkü "ev, kadın, moda„ sayfamızın "ev kadını„ sütununda şu tavsiye vardı: "Üzerinde şarab lekesi bulunan kumaşı suda kaynattıktan sonra süde batırıp bir müddet bırakmalı, sonra sabunlu su ile tekrar yıkamalıdır.„

Bu haberi okuyan ye yılbaşı gecesi evinde dostları toplanan bir bayan :

— Hay allah razı olsun, diyordu, şu yazıyı tam vaktinde yazmışlar; ben de neyapacağım diye düşünüp duruyordum.

Bir başkası söze atıldı :

— Şekerim, bana kalırsa önce suda kaynatmağa lüzum yok; doğrudan doğruya südün içinde kaynatmalı. Çünkü sütlerimizin çoğunda lüzumu kadar su, zaten, vardır !

HAVA

Yurdda hava kapalı ve yağışlı geçti

Dün şehrimizde hava kapalı ve hafif yağmurlu geçmiş, ısı gece sıfırın üstünde 1, gündüz gene sıfırın üstünde 5 derece olarak kaydedilmiştir. Dün yurdun Karadeniz sahillerinde hava kapalı, diğer bütün mıntakalarında yer yer yağışlı geçmiştir. Dünkü yağışların karemetreye bıraktıkları su mikdarları Sinob'da 23, Bodrumda 18, Islâhiyede 15, Zonguldakta ve Adanada 10, Antalyada 6, diğer yerlerde 1-5 kilogram arasındadır.

Dün en yüksek ısı İzmirde 8, Antalya ve Trabzonda 10, Bodrum ve Adanada 11, en düşük ısı da Edirnede 6, Erzurumda 10, Karsta 16 derecedir.

DIŞ İCMAL

Roosevelt'in nutku

Yılbaşını takib eden haftanın başı, Amerika kongresinin alelâde içtima devresinin de başlangıcıdır. Amerika Cumhur Reisleri, bu münasebetle "Birleşik Amerika memleketlerinin vaziyeti" mevzuu üzerinde bir nutuk söylerler. Roosevelt tarafından bu münasebetle söylenecek olan nutuk, her tarafta hususî bir alâka ile beklenmekte idi. Çünkü beş aydan beri Uzak Şarkta bir muharebe devam ediyor. Amerika menfaatlerini yakından alâkadar eden bu harba karşı Roosevelt hükümeti nasıl bir siyaset takib edecektir? Dahilî politika bakımından da Roosevelt'in nutkuna ehemiyet verilmekte idi. Çünkü cumhuriyet, geçen sene ikinci devresine başladıktan sonra, bir takım esaslı kalkınma tedbirleri hazırlamıştır. İskân, ziraî kalkınma ve mesai saatleriyle ücret meseleleri olmak üzere üç kısma ayrılan bu tekliflerini müzakere etmek üzere geçen ikinci teşrin ayında kongreyi fevkalâde olarak içtimaa çağırmıştı. Kongre bu teklifleri paskalya tatillerine kadar müzakere etmiş ise de bir neticeye varamamıştır. Kongrenin yalnız iskân kanun lâyihasına karşı mülâyim olduğu anlaşılmaktadır. Fakat daha esaslı kalkınma tedbirlerini teşkil eden ziraat ve mesai saatlerine ücret meseleleri hakkındaki teklifler encümenlere havale edilmiştir. Yüksek mahkemeye karşı giriştiği mücadeleden beri kongre içinde Roosevelt aleyhine bir muhalefet teşekkül etmiştir ki, bu muhalefet, Roosevelt cumhur reisi kaldıkça devam edecek gibi görünüyor. İşte Roosevelt evvelki gün nutkunu, Amerika dahilî politikasının böyle bir çığır içine girdiği bir zamanda söylemiş bulunuyor. Nutuk Londra radyosu vasıtasiyle Avrupaya verildiğinden geçen akşam bunu dinledik. Roosevelt Amerika'nın haricî siyaseti hakkında eski jeneralitelerden başka bir şey söylemiş değildir. Fakat bu harb ve sulh bahsinde dikkat edilecek bir nokta, Amerika'nın sulhu muhafaza edeceğine dair, Roosevelt tarafından söylenen her sözün şiddetle alkışlanmasıdır. Amerikanın menfaatleri, haysiyeti ve şerefi bahis mevzuu olduğu zaman, Amerika hükümeti, bunları korumak için icab eden tedbirleri alacaktır. Fakat Uzak Şarktaki mücadeleye karışmak istemiyor.

Haricî siyasetten dahilî meselelere kalkınma ve işçi ücretleriyle mesai saatleri hakkındaki tekliflerine itiraz edenlere cevab vermiştir. Kendisine muhalefet edenlerin, elli sene evvelki âlem içinde yaşadıklarını, bunların mülkiyet hakkındaki telâkkilerinin eskimiş olduğunu, plânlı hareket edilmediği için bazı mahsullerin fazla, bazı mahsullerin az yetiştirildiğini, mülkiyet hakkının eski telâkkisi yüzünden Amerikanın bazı münbit yerlerinin bugün çorak olduğunu söyledi.

Bundan sonra pek çok ehemiyet verdiği anlaşılan amelenin mesai saatleri ücretlerine geçerek, bunun yalnız bir insanî mesele değil, bir iktisadî mesele olduğunu bildirdi. İşçinin mesai saatlerini azaltmak, işsizliğe karşı bir tedbir olacağı gibi, ücretlerini arttırmak da satın alma kabiliyetini arttıracağından sanayiin manivelâsını çevirerek daimî devir halinde bulunduracak. Cumhur reisi kalkınma hakkındaki düşüncelerini izah ettikten sonra kendisinin kapitalist sisteme muhalif olmadığını bilâkis kapitalin esas olduğunu kabul ettiğini, sermayenin gelirinin de esas olduğunu, fakat sermayenin kötü surette kullanılmasının aleyhinde bulunduğunu ve bunun önüne geçilmezse, kapitalizmin yıkılacağını söyledi.

Roosevelt'in bu nutkile, Amerika politika hayatının çok hararetli bir mücadelesi başlamış bulunuyor. Roosevelt, bu defa birinci devreden daha büyük zorlukla karşılaşmaktadır. Bir çokları, beş seneden beri yapılan sosyal tecrübeleri bir tarafa bırakarak Amerikayı vaktile refaha kavuşturan yollar üzerinde yürünmesini, her halde sermayeye itimad telkin edilmesini istiyorlar. Buna samimî olarak kani olanlar vardır. Fakat muhalefetin en kuvvetlisi, Roosevelt'in de nutkunda işaret ettiği gibi, şahsî menfaatlerini umumî menfaatlere tercih edenlerden geliyor. Meselâ ücret meselesine karşı cebhe alanlardan şimal sanayi mıntakası mebusları, ücretleri arttırmak büyük sermayenin işine elvermediği için itiraz ediyorlar. Cenub mebusları da cenbda işçi ücretleri az olduğundan bu vaziyetin o mıntakaya temin ettiği tefevvuku ellerinden kaçıracaklarından korktukları için kabul edemiyorlar.

Hulâsa, muhalefet, ince hesablanmış şahsî menfaatlere dayanıyor ki Roosevelt evelki günkü nutkunda bunu "bütün sistemi yıkabilecek hodbinlik„ diye tavsif etmiştir. Amerika kongresinin evelki gün açılan devresi içinde Roosevelt ve taraftarlarının bütün faaliyetleri bu "hodbinlik„ ile mücadele noktasında toplanacaktır.

A. Ş. Esmer

DÜNYA HABERLERİ

Japonlar Hankovu bombaladılar

Halk dehşet içinde kaldı büyük yangınlar çıktı

(Başı 1. inci sayfada)

man etmiş olan japon tayyarelerinin ateşine maruz bulundukları takdirde mukabil ateş açmak için emir almışlardır.

Çin tayyareleri takib ediyor

Royter bildiriyor: Hankov üzerine japon tayyareleri tarafından yapılan hücûm esnasında japon bombaları asıl hedefleri olan tayyare meydanındaki Çin tayyarelerine isabet etmemiştir. Hava meydanında yirmiden fazla tayyare bulunuyordu. Ancak üç eski tayyareye isabet olmuştur.

Sekiz Çin tayyaresi bunlardan bir çoğu rus pilotları tarafından idare olunarak mütearrız japon tayyarelerine hücûm etmişlerdir. Fakat Çin tayyareleri japon tayyarelerine Hankovdan uzak bir yerde yetişebilmiş olduklarından muharebenin neticesi henüz öğrenilememiştir.

Hangçeu'da Çin muvaffakiyetleri

Şanghay, 4 (A.A.) — Çin gazeteleri, Hangçeu mıntakasında Çin kıtalarının mevzii muvaffakiyetler kazanmış olduklarını bildirmektedir.

Birçok yerlerden alınan ve birbirlerini tutan haberlere göre, Hangçeunun zabtından sonra cenubu garbiye doğru ilerliyen japon kuvvetleri geri çekilmektedir.

Çekiang',n merkezinin Çin kıtaları tarafından geri alındığı hakkındaki haber, kaydı ihtiyatla telâkki olunmaktadır.

Hongkong'da fevkalâde tedbirler

Hongkong, 4 (A.A.) — 1931 senesinde tatbik edilmiş olan ve polis makamlarına pek büyük salâhiyetler veren istisnaî nizamnamelerin tekrar mevkiine konacağı bildirilmektedir. Bu nizamnameler mucibince meselâ her serseri tevkif edilerek muhakeme edilmeden Hongkongdan dışarı çıkarılabilir. Gene aynı nizamnamelere göre sansür konur ve tazminat mukabilinde emlâk zaptedilebilir. Polisin hususî müsaade almadan evleri aramağa hakkı vardır.

Uzun sürecek bir harba hazırlık

Tokyo, 4 (A.A.) — Maliye nazırı Kaya yeni sene münasebetile söylediği bir nutukta japon milletini uzun sürebilecek bir harbin yükünü taşımak için hazırlığa davet etmiştir.

Maliye nazırı harb levazımı imalâtı için zarurî olan iptidaî maddelerin ithalindeki zorluklara binaen harb levazımının sunî maddelerle yapılabilmesi hususunda ve diğer hususatta japon ekonomisinden hükümetin siyasetine daha müessir bir tarzda müzaharet etmesini istemiştir.

Japonlar son hâdiseler hakkında teşebbüste bulundular

Şanghay, 4 (A.A.) — Japon makamları, enternasyonal imtiyaz bölgesinde sonkânun ayının birinci ve ikinci günleri japonlar aleyhinde vuku bulan hâdiseler hakkında Şanghay belediye meclisi nezdinde teşebbüste bulunmuşlardır. Japonlar, mahallî idarede daha büyük bir pay istemektedirler. Belediye meclisi reisi bu talebi gözden geçireceğini vâdetmiştir.

Japon makamları, japonlar aleyhindeki hareketlerin tekerrür etmemesi için sarfedilen gayretleri takdir ettiklerini bildirmekle beraber mıntaka polis teşkilâtındaki japon azâ sayısının artırılmasını ve meclisin idarî teşkilâtının mühim makamlarına japonların tayin edilmesini istemektedirler.

Japon makamları bundan maada meclisteki japon memurlarının artırılmasını da istemişlerdir.

Japon istekleri nasıl tefsir ediliyor?

Şanghay, 4 (A.A.) — Japon istekleri belediye meclisinde ve konsoloslar heyetinde birçok müzakereleri mucib oldu. Bu istekler, enternasyonal mıntakayı japon idaresine bırakmak demek olacaktır. Muhtelif devletlerin hükümetleri fikirlerini bildirmeye davet olunmuşlardır.

Bir ultimatom mu?

Şanghay, 4 (A.A.) — Japon kumandanlığı tarafından beynelmilel mıntaka belediyesinden japon aleyhdarı unsurların ortadan kaldırılması için yapılan talepler bir ültimatom mahiyetindedir.

Japon delegeleri bu unsurları ele geçirmek için icabında japon ordusunun bütün tedbirleri alacağını ihtar etmişlerdir.

Japon dahiliye nazırının beyanatı için ne diyorlar?

Tokyo, 4 (A.A.) — Dahiliye nazırı amiral Sujetsugnun Kaijo gazetesinde çıkan beyanatı japon siyasî mahafilinde tefsir edilmediği gibi diğer gazete tarafından da iktibas olunmamıştır.

Esasen dahiliye nazırının fikirleri ötedenberi malûmdur. Bu zat dehşetli bir ingiliz düşmanıdır. Beyazların boyunduruğundan bahsederken bir ırk hürriyetinden ziyade Büyük Britanyaya karşı mücadeleyi istihdaf eden fikirler dermeyan etmektedir. Bunun en büyük delili de amiralın antikomünist paktın başlıca yaratıcılarından biri olmasıdır.

Japon dahiliye nazırı Sovyetlere hücum ediyor

Tokyo, 4 (A.A.) — Dahiliye nazırı Suetsugu gazetecileri kabul ederek demiştir ki:

"Japon milleti vaziyetin vehametini anlamalı ve bütün müşküllere karşı koymak üzere birleşmelidir.

Çin hükümeti bitkin bir haldedir. Fakat Sovyetler birliğinin müzaharetine güvenerek mukavemette devama çalışıyor.„

Dahiliye nazırı hükümetin gazeteleri şiddetli bir kontrola tâbi tutmak fikrinde olmadığını söylemiş, fakat alâkadar makamların kendi kendilerini kontrol edebilecekleri ümidini izhar etmiştir.

İngiltere beş saffıharb gemisi daha yaptırıyor

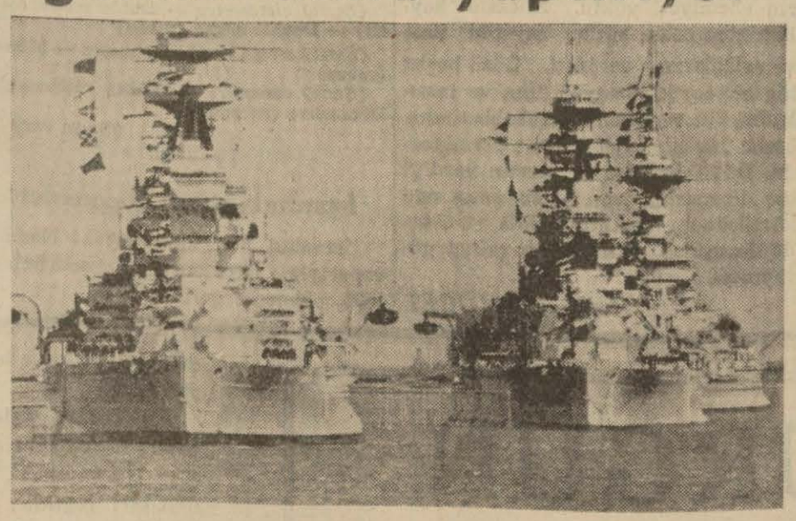

İngiliz donanmasının en kuvvetli saffıharb gemilerinden üçü

Londra, 4 (A.A.) — İyi haber alan deniz mahfilleri, beş yeni zırhlı inşasının 1938 senesi progarmına dahil bulunduğunu beyan etmektedirler.

Beş saffıharb gemisinin inşa edilmekte olduğu malûmdur. Bununla beraber amirallık henüz plânlarını tesbit etmemiştir. Bu haber tahakkuk ettiği takdirde ingiliz bahriyesi 25 zırhlıya malik olacaktır. Yeniden inşa edilecek olan zırhlılardan her biri 35.000 ton hacminde olacaktır. Bununla beraber Japonyanın 16 inçlik toplarla mücehhez 46000 tonluk saffıharb gemisi inşa ettiği tahakkuk ettiği takdirde bu zırhların tonajları fazlalaştırılacaktır.

İngiliz amirallık makamının 14 inçlik topların Avrupa suları için kâfi olduğu ve 16 inçlik topların 35.000 tonluk gemilere iyice intibak etmediği kanaatinde bulunduğu söylenmektedir. Daha yüksek tonajda gemiler inşa edilmeğe başlandığı takdirde bunlar Uzak şarka tahsis edilecektir. Bu münasebetle Singapur deniz üssünde elli hattâ elli beş bin tonluk gemileri içine alabilecek doklar mevcud olduğu hatırlatılmaktadır.

Mesçi zadeler Hatayın istiklâli için çalışan kimselerdir

Antakya, 4 (Hususî) — Buraya gelen 28 tarihli bazı gazetelerde Adalı Mehmedin evinde içtima eden (İttifakı anasır) cemiyeti azaları arasında Mesci zadelerin de ismi geçtiği görülmüştür. Halbuki Mesci zadeler, ittifakı anasır cemiyetine dahil olmadığı gibi ötedenberi Hatayın istiklâli için çalışan kimselerden mürekkebtir. İçtimada hazır bulunanlar ancak Yahya zadelerdir.

Roma protokolu devletleri konferansı

Budapeşte, 4 (A.A.) — Bu ayın onundan on ikisine kadar devam edecek olan Roma protokolu devletlerinin konferansına Avusturya başvekilinin bizzat iştirak edeceği belli olmuştur.

Konferansın programı malûm değildir. Maamafih konferans muayyen bir ruzname olmaksızın siyasî vaziyeti ve bilhassa Romanyada hasıl olan değişikliği derin bir tedkike tabi tutacaktır.

Avrupayı şiddetli bir soğuk dalgası kapladı

Berlin, 4 (A.A.) — Bütün memlekette büyük bir soğuk dalgası ve şiddetli kar fırtınaları hüküm sürmektedir.

Şarkî Prusya ve Münih'de hararet, sıfırın altında 18 dereceye kadar düşmüştür.

Yağan karlar, trenleri çok geciktirmiş ve birçok yollar geçilmez hale gelmiştir.

İsviçrede

Bern, 4 (A.A.) — Soğuk dalgası ovalar da dahil olmak üzere bütün memleketi kaplamıştır.

Bern'de bu sabah, hararet, sıfırın altında 15 dereceye ve Bern Oberlandında 27 dereceye kadar düşmüştür.

Fransada

Macon (Fransa) 4 (A.A.) — Şiddetli bir soğuk hüküm sürmektedir. Saome ve Lire nehirlerinde buz kütleleri yüzmektedir. Vapur servislerini durdurmak mecburiyeti hasıl olmuştur.

Viçeyde hararet, sıfırın altında 15 dereceye düşmüştür.

İtalyanlar Habeşistandaki silâhları toplıyorlar

Roma, 4 .A.) — Resmî istatistiklere göre, Habeşistanda kahve istihsalâtı senede 300.000 kentalden fazladır. 1935 senesi ilkteşrin ayından 1937 senesinin sonteşrin ayına kadar Habeşistanda 300.000 tüfek ve musket, 1521 tabanca ve 1011 mitralyöz toplanmıştır.

Fransız sosyai partisi reisi albay dö la Rok

Albay dö la Rok davaları kazandı

Paris, 4 (A.A.) — On ikinci ceza mahkemesi dö La Rok tarafından ikame edilen hakaret davâsına aid kararını bildirmiştir.

Bu kararla, haftalık Choc gazetesinin müdür ve mesul müdürü ve Populaire gazetesinin mesul müdürü ve bir muharriri ellişer frank para cezasına ve müteselsilen her davâ için yüz frank zarar ve ziyan hasına mahkûm edilmişlerdir.

Ümanite gazetesinin bir muharriri ile mesul mudürü 400 frank para cezasına ve mütesilsilen 4000 frank zarar ve ziyan ödemeğe; Aksiyon Fransez gazetesinin mesul müdürü ile başmuharriri Leon Dode 200 frank para cezasıve ve müteselsilen 4000 frank zarar ve ziyana mahkûm olmuşlardır.

Övr, lö Jur, Şok, Aksiyon fransez ve Popüler gazetelerinde neşredilen makaleler için mahkeme beraet kararı vermiştir.

Tayyareci Maryse Hilsz bulundu

Bağdad, 4 (A.A.) — Düz hat üzerinde mesafe rekorunu kırdıktan sonra Saygon'dan Fransa'ya dönmekte olan fransız kadın tayyareci Maryse Hilsz Irakta Jask şehrinden hareket ettikten sonra kendinden haber alınamamıştır.

Epey uzun süren bu sükût etrafta merak uyandırmış ve araştırmalara başlanmıştır. Kadın tayyareci nihayet Jask şehrinin 30 kilometre uzağında bulunmuştur. Kadın tayyarecinin, makinesindeki bir arıza dolayısile yere inmeğe mecbur kaldığı anlaşılmaktadır.

Yunan veliahdinin düğün hazırlıkları

Atina, 4 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Yunan prensi Kristof ile karısı prenses fransız, yunan prensesi Andre ve rus grandükü Dimitri, Veliaht Pol ile prenses Fredrik'in evlenme töreninde hazır bulunmak üzere Atinaya gelmişlerdir.

Prenses Luiz, ebeveyni ve maiyetleriyle birlikte kânunusanide Atinaya gelecektir.

Yugoslavya Naibi Prens Pol ve zevcesi 7 sonkânunda geleceklerdir.

Başka birçok misafir prensler ve bu arada dük ve düşes dö Kent ve Romanya Veliahti de bekleniyor.

Atinada büyük hazırlıklar yapılmaktadır.

Yunanistanın muhtelif şehir ve teşekküllerinden gelen hediyeler Atinanın büyük mağazalarında teşhir edilmekte ve kesif bir kalabalık bunları görmek üzere vitrinlerin önünde birikmektedir.

Sovyet inturist acantasını Londra bürosu kapatıyor

Londra, 4 (A.A.) — Sovyet "İnturist" seyahat bürosunun altı senedenberi çalışan Londra şubesi, 7 sonkânunda kapanacaktır. İnturist şubesinde, bu kararın ne gibi sebebler altında alındığı hususunda hiçbir izahat verilmemektedir.

"Times" gazetesinin bildirdiğine göre, Almanyada da aynı tedbir alınmıştır.

Amerikada bir senelik otomobil kazalarının bilânçosu

Nevyork, 4 (A.A.) — Kazalara karşı sigorta kumpanyası, 1937 senesinde, Amerika birleşik devletleri içinde otomobil kazaları dolayısiyle 40.300 kişinin öldüğünü, 1.062.000 kişinin de yaralandığını bildirmektedir.

TÜRKİYE BASINI

İş kanunumuzun kıymet ve ehemmiyeti

CUMHURİYET'te Yunus Nadi, geçen sene Kamutaydan çıkmış olan iş kanununun kıymetinden şübhe eden bir zihniyetin yersizliğini belirterek bu kanunun lâyiha halinde sekiz on yıl mecliste en ince tedkiklerden geçmiş olduğunu ve bu suretle her türlü zarar verecek ifratlarından tecrid edildikten sonra tam ekonomik bünyemizin ihtiyaçlarına cevab veren bir kıymet haline getirildiğini kaydederek diyor ki:

"İş kanunile menfaatine hizmet edilecek hakikî mevzu işin kendisinden ibaret olup onun en iyi, en insanî şekilde inkişafı ancak her taraf için ve binnetice memleket için faydalı ve şerefli olabilirdi. Yalnız bir tarafın hayrına hizmet etmek istiyen yersiz iddiaların işi müteessir ve mutazarrır etmesi ise işveren için olduuğ kadar ve belki daha ziyade işçi için en büyük fenalığı teşkil ederdi. Bu gün ileri dünya memleketleri gizli veya âşikâr sınıf mücadelelerinin belâsını çekiyor ve daha da çekecek. Dünya faaliyetine yeni karışan Türkiye için gözle görülen bu fenalıklara sürüklenmekte hiç bir hikmet ve menfaat bulunamazdı.

Buhran içinde kıvranan ileri memleketlerin bir kısmında 40 saatlik haftalara kadar inildi de gene işin içinden çıkılamıyor. Çünkü ortalığı kasıp kavuran buhrana ilâveten işin tanziminde hakikî ölçü bir kere nasılsa elden kaçırılmıştır. Az çalışma istihsali pahalı yapıyor. Bir taraftan işçi gayri memnun, diğer taraftan iş yürümüyor. Eğer iş bütün bütün yürümez bir çıkmaza sürüklenirse işçi cehennemî bir yokluğa yuvarlanacaktır. Ne yapılırsa yapılsın asıl marifet işte bu fena âkıbete meydan vermemektir.

... Amelenin haklarını ve iyiliğini temin etmek en basit bir insaniyet vazifesidir ki, en ileri itinalara lâyıktır. Bu yapılırken işin de bilhassa bundan dolayı, daha iyi olması, ve hele hiç bir zarar görmemesi göz önünde tutulması gerektir ve bu asıldır.

Bu mevzuda işveren patrondan bile bahsetmiyerek yalnız işi zikrediyoruz. Herkese yapılacak bütün iyiliklerin sonunda o daha iyi görülmelidir. İşte iş kanununun temel taşını teşkil eden başlıca noktalar bunlardır. İş kanunumuzun tatbikine memur olanlar işi daima göz önünde tutan bir zihniyetle yürürlerse Türkiyede iş kanunu medeniyet dünyasına örnek olacak bir müessese halini alabilir.

İÇTİMAÎ HODBİNLİKLER

SON POSTA'da Muhiddin Birgen, ecdadımızın başkalarını rahatsız etmemeye, herkese karşı insanca ve nezaketle davranmaya ne kadar büyük ehemiyet verdiklerini hatırlatarak diyor ki :

"Zavallı bizler! Eski terbiyemizin bütün iyi ananelerini kaybettik, yeni insanlık terbiyesinin bütün güzel şeylerini de almaya henüz vakit bulamadık.

Zamanımızda her şey insanları kâfi derecede sinirlendiriyor. Her şey, her dakika bizim sinirlerimizi hareket ve heyecan halinde tutuyor. Sokakta yürürken, günlük ekmeğimizi kazanmak üzere didinirken her şey bizi sinirlendiriyor. Uykularımız eskisi gibi, rahat ve kâbussuz değildir. Bütün hayatımız ölçü ve hesab içine girdi, istirahat dakikalarımız sayılı, sükût ve sükûn ihtiyacımıza ise izin yok. Uyurken bile insanların sinirleri, bugünkü motor medeniyetinin gayrimeşur vızıltılarile titriyor.

Buna rağmen, İstanbulun neresinde iseniz komşunuz sizi radyo veya gramofoniyle ya hiç uyutmayabilir ve yahud istediği zaman uyandırmak hakkını haizdir. İnsanların sükût ve sükûna olan ihtiyacını düşünen kalmadı.

Ya belediye? Bu işe böylece o da mı lâkayıd kalıp gidecek? Gece sokaklarda dolaşan bekçinin vazifesi, sade kırk yılda bir tesadüf edeceği bir hırsızı tutmaya çalışmaktan mı ibarettir? Saat on birden sonra sükûnu ihlâl eden, saat sekizden evvel gürültüsü ile insanları uyku zamanlarında bile rahat bırakmıyan münasebetsizler, ne zamana kadar cezasız ve terbiyesiz kalacaklardır..

Dünyanın her tarafında belediye nizamları vardır ve bunlara herkes itaat eder. Kabul ettirmesini ve öğretmesini bildiğimiz takdirde Türkiyede halkın kabul etmiyeceği ve öğrenmiyeceği hiç bir şey yoktur. Olmayan şey, ve yahud, insafsızlık etmemek için, az olan şey makul nizam ve dikkatli bir takibtir."

Yazan:
Yüzbaşı F. W. von Herbert

Çeviren:
Nurettin ARTAM

Taburumuz son sür'atle Krişinde harbedenlere yardıma gidecek!

Saat, dört sularında, yağmur merhametsiz yağıyor, sis dağılmak bilmiyor ve muharebe bütün cepheye yayılıyordu. Yalnız bizim tabya, Opanec ve Bukova bunun haricinde idi.

Dürbünlerimizle yüksek mevkilerden başka bir şey göremiyor, fakat sesleri işitiyorduk. Sanki bütün kâinat indifaa başlayan bir çok volkanlar, bir çok tayfunlarla parçalanıyor gibi idi. Ağır ve rutubetli hava, barıt dumanını aşağı indiriyordu. Bu dumanlar, toprağın üzerinde büyük birer top halinde dalgalanıyor ve kokusu bizim burunlarımıza doluyordu.

Biz, etrafımızdaki askerler, bir hayat ve ölüm mücadelesine giriştikleri bir sırada burada tenbel tenbel kaldığımız, sadece bu havayı kokladığımız için üzülüyor, bizi burada alıkoyanlara lânet ediyorduk. Dakikalar, ebediyet kadar uzun geçiyordu. Bütün gözler, tabyanın kapısındaydı, bize ilerlemek için emir ne zaman gelecek diye.

İki tabur, biribirine muvazi yürüyüş kolu halinde dizilmişlerdi. Bizim, binbaşı bu bakımdan fevkalâde bir asker olduğu için bütün tertibat, bütün tedbirler alınmıştı.

Saat dörtte Adil Paşanın yaveri dört nala geldi. Bu taburun hemen baş tabyaya gitmesi için emir getirdi. Çünkü romanyalılar, orada bir rus fırkasını imdad alarak hücumlarını tekrarlamışlardı.

Beş dakika sonra Bulgareni yolu üzerindeki Griviça köprüsünden bir çerkes, yere sürüne sürüne geldi. Kendisi dumanlar içinde kalmış, atını o kadar sürmüştü ki hayvan nihayet çatlamıştı.

Adil paşa ile erkânıharbiyesi de yukarıya geldiler. Acele bir konuşma oldu. Paşa, bizim Binbaşıya bir şeyler söyledi; O da atını bizim tarafa sürerek bağırdı :

— Bu tabur, son süratle Krişin'e gidecek ! Otuz saniye bile geçmeden yola çıkmıştık. Adil paşa ile zabitleri kılıçlarını çekmişlerdi; bize :

— Güle güle ! Dediler.

Topuğa kadar çamur içinde bulunan meyilli bayırlardan, top ateşinin önünde ve insanı sersem eden barıt kokusu içinde gideceğimiz yere doğru ilerliyorduk. Yağmur, bütün insafsızlığı ile devam ediyordu; fakat buna aldırış etmiyorduk. Çünkü bir insan, bizden daha fazla ıslanamazdı.

Yanında bir çerkesle Binbaşı başta gidiyor, ondan sonra, arkamda sancak takımı olduğu halde başında bulunduğum benim bölüğüm geliyordu. Sevgili sancağımız, yağmurdan ıslanarak serenine yapışmış, kalmıştı. Ondan sonra trampetçiler geliyordu ki bunların çaldıkları trampetler, bizim rutubet ve çamur yüzünden ağırlaşan adımlarımıza elâstikiyet veriyordu. Bundan sonra öteki bölükler, en arkadan da mekkâreciler geliyordu.

Binbaşı bana seslendi. Yanına gittiğim zaman dedi ki :

— Cenubta mağlup olacağımızdan korkuyorum. Nefrlere söyleme, fakat vatandaşına haber ver ve siz iki Ingiliz elinizden geleni yapınız.

Kumandanı selâmlayıp geriye döndüğüm zaman bunu Jaçk'a söyledim. O kuvvetle elimi sıktı :

— Gene sırtlarını döndüklerini görürüz ! Dedi.

İkinci muharebe günü yürümüş olduğum yoldan gidiyorduk: Bayırın cenubdaki yamacından yakında atlarından inmiş bir osmanlı kazakları bir de iki Whitworth topu ile mücehhez avcılar bölüğü bulunan Griviça köprüsünün üzerine inmiş, oradan Bulgareni yolunu garbe alarak 30 temmuz günü süngü muharebesinin yapıldığı yere tırmandık ki bunun ortasında şimdi merkez tabyası bulunuyordu. Sonra umumi karargâhın bulunduğu tepeden geçmiş ve ihtiyat tabyanın yanından Müşirin ve erkânı harbiyesinin içinde oturduğu yeşil çadırları görmüştük. Burada Osman Paşanın muhafız ve maiyetlerinden yarım bir bölük süvari attan inmiş bir vaziyette duruyorlardı. Knmandan, tepenin cenub yamaçlnarına gitmiş olduğundan binbaşı ile çerkes süvari bizim geldiğimizden onu haberdar etmek üzere yanımızdan uzaklaştılar. Bu vesile ile biraz nefes almağa, ayakkabılarımıza yapışan çamurları temizlemeğe ve bir parça etrafımıza bakmağa imkân bulmuştuk.

Top ateşi dehşetli idi ve sık sık sağ cenahımızdan her zamankine benzemez bölük yaylımları duyuluyordu. İhtiyat tabyada topçulardan başka hiç bir asker kalmamıştı. Burada müşirin suvari muhafızlarından başka Radişevo'ya ateş eden iki batarya, bir kaç çerkesten başka hiç kimse yoktu. Çünkü işe yarıyacak ... lerdi.

Yüzümüzü cenuba çevirerek durduk. Sağımızda yarım mil uzakta, yerin çoraklığını dolduran kasaba duruyordu. Solumuzda istihkâmlarımızın ötesinde Griviça ile Radişevo arasındaki tepeleri ve bizden iki mil kadar uzak olan bu arazideki siyah düşman hatlarını görüyorduk. Bu müddet zarfında (saat dört buçukla beş arasında) merkeze yapılan hücûm esasen akamete uğramıştı. Ömer tabyasının önündeki kırlar ve mısır tarlaları ölüler ve ölenlerle dolmuştu. Bu tabya, rus hücûmlarının başlıca hedefi olmuş ve düşman buraya yüklü yığınlarla tam beş defa saldırmıştı. Radişevo yolunun Plevneden ayrıldığı yerde kendilerini gördüğüm Selânik alayı, burada pek kahramanca dövüşmüşlerdi. Bütün Plevne seferinde bu, bir tek süvari hücûmu olmuştur. İleriye doğru baktığımız zaman üzerinde Tahir tabyası bulunan tepe manzarabilmeğe hazır duruyorlardı.

(Sonu var)

Nasıl yetişiyorlar?

Madame Curie

— 5 —

Sorbonne'da Profesör

Kocası öldükten sonra ilim muhitleri Madame Curie için aynı dilekte birleşiyorlardı : Kocasına müsavi dehada bulunan bu yüksek kadının, başlanmış çalışmalarına devam için muhtaç olduğu bütün vasıtalar kendisine verilmelidir. Sorbonnédeki ilim üstadlarına tahsis edilen lâboratuvarlardan biri onun olmalıdır. Curie'nin hatırasını ebedileştirmek için dikilebilecek en güzel andaç onun eserine sevgili hayat, fikir ve ideal arkadaşının devam etmesi olacaktır. deniyordu.

Filhakika Madame Curie'ye Fransa Maarif nezareti bir lâboratuvar tahsis etti. Onu ölen kocasının yerine fen fakültesine profesör yaptı. Böylece Sorbonne'e hoca olarak giren ilk kadın olmak şerefini ondan esirgemediler. Madam Curie ilk dersini 6 Kânunuevvel 1906 da saat bir buçukta verdi. Onu dinliyen bir İtalyan profesörü Madame Curie'yi ve dersini şöyle tasvir ediyor :

"Dershaneye yavaşça girdi. Benzi solgun, saçları donuk sarı, gözleri karaydı. Kendisini dinlemek için gelenlere hafifçe selâm verdi. Karatahtanın başına geçti. Tebeşirle bir makine resmi yaptı. Radyomun inşiaiyle miknatisi tesiri arasındaki münasebeti izah ediyordu. Önce sesi titrek ve tavrı mütereddid görünüyor, vazifesini güçlükle yaptığı tahmin olunuyordu. Beş on dakika sonra bu hali geçti ve bu tahmine imkân olmadığı anlaşıldı. Madame Curie'nin sesi açılmış, sarih ve ciddî ifadeleri hakikaten ilim ve fenne derin vukufunu göstermekte, izah ve tariflerini muktedir profesörlere has, geniş bir görüşle yapmakta idi.

Bu kocaman ders salonunda bulunanlar tamamiyle susmuşlar, dikkat ve ciddiyetle onun anlattıklarını dinliyorlardı. Madame Curie, siyah tahta üzerindeki şekli tamamladı. Muadeleleri yazdı. Tam bir vuzuhla ifade edilebilecek şekilde neticeleri çıkardı. Tekrar dinleyicilere döndüğü zaman yüzü kızarmış, gözleri daha çok parlamış, yüzünde zekâ ışıkları pa- ... bu dakikalrda bütün kâinatı unutmuş, manevî varlığını tetkik ve izah etmekte bulunduğu ilim meselesine hasretmiş görünüyordu. Onun derslerine devam edenler, bakışlariyle üstadlarına karşı içten besledikleri derin saygıyı gösteriyorlar, hiç bir sözünü, bir tek kelimesini kaçırmamak için en küçük bir hareketten çekiniyorlardı.

Madame Curie, radyomun inşiaından ziyanın süratine sözü nakletti ve bunların hesablarını anlattı. Atomların ihtizazlarını tetkik etti. Bu hesablar ve tetkikleri hakikaten hayret verici bir vukuf ve ciddiyetle yapıyordu. Dersini neticelendirdi. Mevzu hakkındaki sözleri bitince, sanki göklerde uçmakta iken hakikî hayata dönmüş gibi birdenbire mahzunlaştı. Belki kendi yerinde, ayni dershanede ders vermiş olan kocası Pierre Curie'yi hatırlamıştı. Ayağa kalktı. Dershaneye nasıl sessizce girmiş idiyse gene böylece dershaneden hafifçe bir baş selâmı vererek çıktı.

Madame Curie'ye fransız kadınlarıı namına bir altın kitab takdim edilmek istenmişti. Fakat onun yüksek tavazuu, bunu almaya mani oldu. Bu hatırayı reddetti ve onu Akademinin Rektör muavini Liard'a vermelerini istedi. Onun için para, şeref, bunların ehemiyeti yoktu. Kocasını kaybettikten sonra bütün hayatını ilme ve evlâdlarına vermişti. Gözü başka hiç bir şeyde olmayan âlim ve insan kadın, ilim ve insanlık muhabbetinden başka hiç bir şeye kıymet vermiyordu. Büyük matem ve elemin verdiği baş dönmesini geçirdikten sonra onu kürsüsünde, lâboratuvarında ve evinde durmadan, yorulmadan çalışır görüyoruz.

Hasan-Âli YÜCEL

MATEMATİK TERİMLER

Türkçe - Osmanlıca

Ö

Ödev — Vazife — Devoir
Ökül — Umumî totale — Somme totale
Ökül yüzey — Mecmuu satıh — Surface totale
Ölçek — Mikyas — Ecbelle
Ön — Ön — Avant
Öney çizgiler — Cephe hatları — Lignes frontales
Öneydüzey — Cephe müstevisi — Plan de front
Öylem, idem — Keza — İdem
Özbeyan — İfade — Enoncé
Özbeyanlama — İfade — Enonciation
Özbeyanlamak — İfade etmek — Enoncer
Özbeyanlay — İfadevî — Enonciatif
Özdeş — Mutabık — Identique
Özdeşleme — Mutabakat, ayniyet (hüviyetini tespit) — Identification
Özdeşlemek — Tatbik etmek, mutabakaten müsavi kılmak (tesbiti hüviyet etmek) — Identifier
Özdeşleyin — Mutabakaten — Identiquement
Özdeşlik — Mutabakat, ayniyet (hüviyet) — Identité
Özelik — Hassa — Propriété
Özellik — Hususiyet — Particularité
Özel, özgü — Hususî — Particulier
Özgü — Has — Propre
Özlük, nitelik — Keyfiyet — Qualité

P

Parabol — Kat'ı mükâfi — Parabole
Parabolik — Mükâfî — Parabolique
Paraboloidal — Mücessem kat'ı mükâfevî — Paraboloïdal
Paraboloit — Mücessem kat'ı mükâfi — Paraboloïde
Paragraf — Paragraf — Paragraphe
Paralel çizgiler — Müvazi hatlar — Lignes parallèles
Paralelkenar — Mütevaziyüladla — Parallèlogramme
Paraleller — Muvazi hatlar — Parallèles
Paralelyüz — Mütevaziyüssütuh — Parallèlépipède
Parantez — Parantez, mutarıza — Paranthèse
Parça (çizgi, yay ve eğri için) — Kıta — Ségment (le)
Parti — Kısım, bap — Partie
Pay — Suret — Numérateur
Payda — Mahreç — Dénominateur
Paydadan kurtarmak — Mahreçten kurtarmak — Chasseur les dénominateurs
Pergel — Pergel — Compas
Perspektiv — Menazirî — Perspective
Piramidal — Ehramî — Pyramidal
Piramit — Ehram — Pyramide
Poligon — Mudalla — Polygone
Postulağ — Mevzua — Postulat
Pozitif — Müsbet — Positif
Pozitif sayı — Müsbet adet — Nombre positif
Prensip — Mebde, prensip — Principe
Prensipal nomal — Nâzımı aslî — Normale principale
Prim — Sigorta akçası v.s. — Prime
Primitif görev — Aslî tabi — Fonction primitive
Problem — Mesele — Problème
Pürüzma — Menşur — Prisme (le)
Pürüzmatik — Menşurî — Prismatique

R

Rakam — Rakam — Chiffre
Rasyonel sayı — Muntak adet — Nombre rationnel
Reel sayı, gerçek sayı — Hakikî adet — Nombre réel
Resim — Desim — Dessin
Resimlemek — Resmetmek — Dessiner
Romen rakamları — Romen rakamları — Chiffres romains

S

Sabit — Sabit — Fixe
Sabitleyin — Sabit surette — Fixement
Sadeleme, sadeleştirme — İhtisar — Réduction
Sadeleme; sadeleştirme — İhtisar — Simplification
Sadeleştirmek, sadeleme — İhtisar etmek — Simplifier
Sadeleştirmek, sadelemek — İhtisar etmek — Réduire
Sağağ — Hakikî — Véritable
Sağığ — Doğru — Vrai
Sağıt — Hakikat — Vérité
Sağıtlamak — İspat etmek — Prouver
Sağıtlanabilir — Kabili ispat — Prouvable
Sağlama — Tahkik — Vérification
Sağlamak — Tahkik etmek — Vérifier
Sağlanabilir — Kabili tahkik — Vérifiable
Sağlay, sağıtlay — Mizan — Preuve
Saniye — Saniye — Seconde
Sapık — Yesarî — Gauche
Saptama — Tesbit — Fixation
Saptamak — Tesbit etmek — Fixer
Saptanmış — Tesbit edilmiş — Fixé
Sayı — Adet — Nombre
Sayıca — Adedî olarak — Numériquement
Sayılama — Tadat ve terkim — Numération
Sayılmak — Tadat edilmek — Nombrer (se)
Sayılmış — Sayılmış, madut — Nombré
Sayıl uıam — Adedı silsilei aleıvilâ — Progression arithmétique
Sayal (kelimeler) — Esmai âdat — Numératifs (mots)
Saymak — Tadat etmek — Nombrer
Sekizgen — Müsemmen — Octogone
Sekizyüzley — Zusemaniyetülvucuh — Octaèdre
Seri — Silsile — Série
Sıfır — Sıfır — Zéro
Sıframak — Sıfıra müsavi kılmak — Annuler
Sınırlamak, tariflemek — Tahdit etmek, tarif etmek — Définir
Sınırlanır, tariflenir — Kabili tahdit, kabili tarif — Définissable
Sınırlanmış, tariflenmiş — Mahdut, muarref — Défini
Sınırlayın, kesinleyin — Katiyyen — Définitivement
Sınırlay, kesin — Kat'î — Définitif
Sıra — Sıra — Rang
Silindir — Üstüvane — Cylindre
Simetri — Tenazur — Symétrie
Simetrice — Mütenazıran — Symétriquement
Simetrik — Mütenazır, tenazurî — Symétrique
Şirket — Şirket — Société
Sistem — Usul — Système
Sonsuz — Namütenahi — Infini
Sonsuz, değterminsiz — Namütenahi, gayrı muarref, gayrı muayyen — Indéfini
Sonsuz doğru — Gayrımahdud müstakim — Droite indéfinie
Sonsuzleyin — Namütenahi olarak — Infiniment
Sonsuzluk — Namütenahiyet — Infinitétude
Soru — Mesele ,sual — Question
Söyel — Şifahî — Oral
Sunuşmaz — Mücanip — Asymptote
Sürel — Mütemadi — Continuel
Süreli — Mütemadi — Continu
Süresiz — Münkati — Discontinu
Sürey — Temadi — Continuation
Süreyleyin — Mütemadiyen — Continuellement
Süreylik — Mütemadiyet — Continuité
Sürmek — Devam etmek — Continuer
Süyüt — Mütevaliye — Suite

Ş

Şart — Şart — Condition
Şekil — Şekil — Figure
Şekil — Şekil — Forme
(Şerit) çiftemetre — Duble metre (şerit) — Double mètre (ruban)
(Şerit) metre — (Şerit) metre — Mètre (ruban)
(Şerit) onometre — (Şerit) dekametre Décamètre (ruban)

(Sonu var)

İstanbula gelen göçmenler

İstanbul, 4 (Telefonla) — Nazım vapuriyle Köstenceden şehrimize 1690 göçmenle geldi.

RADYO

Ankara :

Öğle Neşriyatı: 12.30 Muhtelif neşriyatı — 12.50 Plâk: Türk musiki halk şarkıları — 13.15-13.30 Dahili ve cî haberler.

Akşam Neşriyatı: 18.30 Mu plâk neşriyatı — 19 Türk musikisi ve şarkıları (M. Karındaş ve arkadaşlar 19.30 Saat ayarı ve arapça neşriyat — Türk musikisi ve halk şarkıları (H Rıza ve arkadaşları) — 20.15 İktısad nuşma: Ş. Süreyya Aydemir — 20.30 dans musikisi — 21 Ajans haberleri — Stüdyo salon orkestrası: 1- Albeniz: lude. 2- Bizet: Suite, Roma. 3- Bizet: suite, Roma. 4- Le Cocq: Le Coeur Main — 21.55-22 Yarınki program ve lâl marşı.

İstanbul :

Öğle Neşriyatı: 12.30 Plâkla musikisi — 12.50 Havadis — 13.05 türk musikisi — 13.30-14 Muhtelif neşriyatı

Akşam Neşriyatı: 17 İnkılâb d Üniversiteden naklen (Yusuf Kemal girşenk) — 18.30 Plâkla dans musiki 19 Necmettin Rıza ve arkadaşları tar dan türk musikisi — 19.30 Konferans: Fahrettin Kerim (Ruyaların mahiyeti 19.55 Borsa haberleri — 20 Mustafa ve kadaşları tarafından türk musikisi ve şarkıları — 20.30 Hava raporu — 20.3 mer Rıza tarafından arabca söylev — Nezihe ve arkadaşları tarafından türk sikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı) — ORKESTRA: 1- Rossini: Tamcrède u tur. 2- Borel-Clerc: Illusion, valse. 3- P cini: Madame Butterfly. 4- Translate Sérénade. 5- Engel: Covvboy Liebe — Ajans haberleri — 22.30 Plâkla sololar pera ve operet parçaları — 22.50-23 Son berler ve ertesi günün programı.

Avrupa :

OPERA ve OPERETLER: 14 Lâyp — 14.10 Frankfurt — 19.25 Viyana — Budapeşte — 21 Milâno, Bordo.

ORKESTRA KONSERLERİ ve SE FONİK KONSERLER: 15.25 Hamburg 16.25 Beromünster — 19.45 Lâypzig — 20 Kopenhag — 21 Roma — 21.5 Stokholm 21.20 Kopenhag — 21.30 Strazburg — 2 Kopenhag — 23.15 Tuluz.

ODA MUSİKİSİ: 17 Berlin — 17.15 R ma — 19.10 Kolonya — 21 Stuttgart.

SOLO KONSERLERİ: 14.15 Kolon — 14.45 Stokholm — 16 Frankfurt, Mün — 19.30 Paris - P.T.T. — 20.15 Beromün ter — 21 Varşova — 21.15 Monte Ceneri 21.45 Beromünster

NEFESLİ SAZLAR (Marş v.s.): 8 Frankfurt — 12 Hamburg, Lâypzig — 19 Königsberg, Münih — ORG KONSERLE Rİ ve KOROLAR: 18.15 Königsberg — Monte Ceneri — 20.50 Prag — 21.30 Paris

HAFİF MÜZİK: 6.30 Hamburg ve d ğer alman istasyonları — 8.30 Lâypzig Münih — 10 Berlin — 10.30 Hamburg — Breslav, Frankfurt, Kolonya, Münih 13.15 Stuttgart — 14 Keza — 14.15 ... 16.30 Frankfurt, Kolonya — 17.15 Münih — 18 Berlin — 19.10 Berlin, Frankfurt — 20 Berlin — 21 Keza — 22.30 Frankfurt — 22.35 Stuttgart.

HALK MUSİKİSİ: 9.30 Berlin — 11.3 Stuttgart — 19.10 Lâypzig — 20.10 Münih.

DANS MÜZİĞİ: 20.30 Kolonya — 21.2 Breslav — 22.30 Keza, Viyana — 23 Roma ve diğer italyan istasyonları, Kravoki Vilna — 23.10 Budapeşte — 23.25 Brüksel, London - Regional — 23.50 Lüksemburg — 0.1 Droitvich

5 kuruşla Aç bir çocuğu doyurabilirsiniz

Çocuk Esirgeme Kurumu her sene olduğu gibi bu sene de Ankara İlk okullarındaki zayif ve kimsesiz (518) çocuğa her gün sıcak öğle yemeği vermektedir. Bir çocuğun bir öğünlük yemeği beş kuruş tutmaktadır. Her vatandaş kuruma beş kuruş vermek suretiyle yoksul bir yavruyu sevindirmek imkânını bulabilir.

BİR SÜRGÜN

— 65 —

YAKUB KADRİ

— Yok canım, Gilberte; Gilberte. Işte o, kendi yiyeceğini benimle paylaşıyor ve geceleri odasında bana yatacak yer veriyor. — Gilberte, bileceksiniz. Şu benden satın aldığınız "portrait" nin modeli... Bereket ki, tam benim başıma bu felâket geldiği sırada o, kendine bir iş bulmuştu — bir şapkacının yanında... Bana ikide birde "sabret, beş on para biriktireyim. Kendine lâzım olan şeyleri alır, yeniden çalışmağa başlarsın." diyor. Fakat, eline geçen para o kadar az ki, bundan bir şey artacağını hiç ummuyorum. *Elle est bête, vous ne savez pas, comme elle est bête !*

Bu kara sefalet içinde, bu yegâne şefkat menbaı, onun katı kalbini bir parça olsun yumuşatmamıştı. Bütün bu hikâyede doktor Hikmetin gözüne çarpan nokta bu oldu. Genç artist daima o hançeresini yırtarak çıkan diken gibi kuru sesiyle konuşuyordu :

— Yeniden bir atölye tesis etmek kolay şey mi ? En az iki üç yüz frank lâzım. Halbuki, Gilberte'in (bahşişler de dahil olmak üzere) her ay eline geçen para doksan frangı bulmuyor. Ayda doksan frank... Bunu matah sanıyor. *Quand on a la poisse, Monsieur, tout vous tape sur les nerfs.* Kadın, hayvan, tabiat, her şey. Ve bana öyle geliyor ki artık bundan sonra hiç çalışamıyacağım. Zaten çok fena ettim, kendimi hep portreye hasretmekle... Ben, daha ziyade satirik bir istidada malikim. İşe karikatürle başlamalıydım. Çünkü, insanların hep ahmak, gülünç ve iğrenç taraflarını görüyorum.. Tabiatin bile... Şu ağaçlara, şu (peyizaj) a bakınız. *Comme c'est hideux !* Hem de *dessinateur humoristique* olmanın bir iyi ve kârlı tarafı daha var. Bir küçük defter, bir kalem ve bir şişe Çin mürekkebi edindiniz mi, sermayeyi düzdünüz demektir. Bir yerde yerleşmeğe bile lüzum kalmaz. Ayakta, bir kahve köşesi, bu kanapenin üstü, her tarafta çalışabilirsiniz ve sonra yaptıklarınıza bir takım mösyö Renard'ların peşinde koşarak müşteri aramaktan vareste kalırsınız. Pariste, yüzlerce mizah gazetesi çıkıyor. Bunlardan birine kapılandınız mı, yakın artık piponuzu... Bakınız Sem'e milyon kazanıyor. Apartmanı, hususî arabası, atı var. Geçen gün, "Bois" da dolaşırken gördüm. Hınzır, tıpkı bir Ingiliz lordu gibiydi. Ve daha otuz beş yaşında yok. Bizim aramızdan kaç kişi bu mertebeye erdi. ? Bana Monet'den, Lenoire'dan, Chaban'dan, Gézannes'dan bahsedeceksiniz. Fakat bütün bunlar, gecikmiş şöhretlerini birer tesadüfe borçludurlar. Bir defa tablo alıcıları, daima (eskiyi) ararlar. Bir sanat eserinin şarap gibi durdukça ve bayatladıkça iyileştiğine kanidirler. Bunun sebebi : Çünkü hiç biri kendi zevkinden, kendi bilgisinden emin değildir. Lâzım gelir ki, en az otuz kırk yıllık bir şöhret onlara nihayet muhtaç oldukları emniyeti versin. Kırkımdan sonra yüzüme gülecek ikbalin ise...

Genç ressam bu sözünü gayet galiz bir küfürle tamamladı ve yere tükürüp elinin tersiyle dudaklarını sildikten sonra :

Ve yahud da, dedi. Yüzde yirmi, sizi gençliğinizde takdir ederler. Fakat, sizin en kötü tarafınızdan... meselâ çizgileriniz, falana, renkleriniz filana benziyor diye... ve bütün hayatınız müddetince müşterilerinizi kaybetmemek için bütün kuvvetinizi hep bu kötü tarafınıza vermek iztırarında kalırsınız. Bu ise, gerçek bir artist için dayanılmaz bir işkencedir.

"Meselâ ben, çizgiye on paralık ehemiyet vermem. Simetri, perspektif kaideleri bana vız gelir; kompozisyonda *unité*'den anlamam. Canlı veya cansız model benim için bir iptidaî maddedir. Onun şekillerine ve anatomisine ramolmayı kendime bir zillet adderim. Zira, ben yoktan yaratıyorum ve bezin üstüne tabiatta mevcud olmayan renkleri, şekilleri vermekten zevk duyuyorum. Siz hiç lâcivert tenli bir kadın gördünüz mü ? Hayır değil mi ? Halbuki, benim tablolarımda görürsünüz; ve görünce : "Böyle şey de olur mu !" dersiniz.

— Satın aldığım portredeki ten rengi de lâcivert kadar gayri tabiî olmakla beraber benim hoşuma gitmişti ve hâlâ her bakışımda derin bir zevk duyuyorum.

Ausière'in gözleri karanlıkta bir kurt gözleri gibi parladı :

— Ne yazık ki, dedi. O benim en iyi eserlerimden biri değildir. Size mükemmel bir şey yapmak isterdim.

Durdu; biraz kekeledi :

— *J'ai... j'ai un sujet épatant. Si vous vouliez bien me prêter vingt francs, pour commencer... Dans une semaine vous aurez un "nu" merveilleux.*

Doktor Hikmet işitmemezlikten geldi. Her ikisi arasında bir uzun, bir rahatsız edici sükût. Ausière, gittikçe daha ziyade titreyen bir sesle :

— Oo, dedi. Yirmi frank bir şey değil. Hem de ayni modelle çalışacağım. *C'est Gilberte qui va poser.* Bilmezsiniz ne enteresan bir vücudu var.

Bu son cümle doktor Hikmeti büsbütün tiksindirmişti. Genç artistin zehirli atmosferinden her hangi bir surette hemen kurtulmak istiyordu. Çıkarıp yirmi frangı uzattı ve ona adresini bile vermeğe lüzum görmeden, kalktı gitti.

Yürürken düşünüyordu : "Igor Igoreef'le arkadaşlarına şimdi nasıl hak vermezsin ? Bu çocuğun karakteri bu süfliyete doğarken düşmedi ya ? Açlık, ihtiyaç, sefalet, — her ne derseniz deyiniz — Bir takım ekonomik zaruretlerdir ki, onu gençliğin ilk adımlarında bu ahlâkî çukurun içine itiyor. Ne ruhunun tazeliği, ne artistik dehası, ne ince zevki, ne derin hassasiyeti, onu, bu düşüşten kurtaramıyor ve bu cemiyet, o tarzda kurulmuş

(Sonu var)

HAYAT ve SIHHAT

Anadolunun iklimi

Radyonuzun her gece size söylediği hava raporlarını elbette ehemiyetle dinliyorsunuz. Hele bu kış gecelerinde insan kalorifer radyotörünün yanında yahud sobasının karşısında, sıcak sıcak odasında otururken, nerelerde ne kadar soğuk olduğunu dinlemek pek hoşa gidiyor.

Böyle her akşam ayrı ayrı dinlenilen hava raporlarını hatırda tutarak Anadolunun iklimi hakkında umumî bir fikir edinmek, tabiî mümkün değildir. Her günkü raporlar yıldan yıla çoğalıp ta bir araya getirilerek vasatî hesablar bulunduğu vakit istediğiniz umumî fikir hasıl olabilecektir.

Anadolunun iklimini iyice öğrenebilmek için mümkün olduğu kadar çok yerde, mümkün olduğu kadar çok meteoroloji istatistiklerine lüzum vardır. Şimdiki halde elimizde pek az istatistik bulunduğundan, Anadolunun coğrafya vaziyetine göre bir fikir edinmek mümkün olacak sanılır. Halbuki bu usul bizi pek fena aldatır. Coğrafya vaziyetine göre Anadolu sıcak sayılan memleketlerle ayni arz derecesinde bulunduğu halde, elimizde istatistik bulunmadan, sadece bizim kendi duygularımıza göre Anadolu âdeta, şimale lâyık, soğuk bir iklimdir.

Bunun sebebini bize Anadolunun topografyası, dağlarının vaziyeti biraz izah eder. Anadolunun soğuk iklim olmasında Toros dağlarının büyük tesiri olsa gerektir. Meselâ, Anadolu ile ayni arz derecesinde, bazan daha yukarısında bile olan İtalyanın cenuptan sıcak ve rutubetli rüzgârları almasına bir engel bulunmadığı halde, Anadoludaki Toros dağları cenuptan gelecek ısıyı ve rutubeti kaparlar. Ondan dolayı bu dağların şimalindeki kısımlar soğuk ve kuru, cenubundaki kısımlar sıcak ve rutubetli olur. Ulus'un geçen 29 birincikânun sayısında dikkat etmişsinizdir : Ankarada en düşük ısı sıfırın altında 6 derece iken, Kayseride sıfırın altında 18 olduğu halde Adanada sıfırın üstünde 13 dereceymiş. Kayseri ile Adana arasında arz derecesi pek az olduğu halde, ayni günde iki şehir arasında 31 derece ısı farkı bulunması, şüphesiz, arada Toros dağlarının bulunmasından ileri gelir.

Anadolunun coğrafyada bir adının da Küçük Asya olması bundandır. Asyanın ortasındaki Himalaya dağları da Hindistandaki sıcak ve rutubetli rüzgârları kapadıkları için o dağların şimalindeki memleketler birdenbire soğuk iklim olmuşlardır. Anadoluda da Toros dağlarından dolayı ayni fark olduğu için Anadoluya Küçük Asya denilir.

Gene o sebebten, Kayseri ile Toros dağlarının cenubundaki kısımların yağmurları arasında büyük fark vardır. Vasatî hesabla Kayserinin yağmurlu geçen günleri : Kışın 22, ilkbaharda 23,5, yazın 13, sonbaharda 11. Buna karşılık Tarsusta : Kışın 56, ilkbaharda 57, yazın 28, sonbaharda 53.

Trabzonun Kayseriden arz derecesi farkı, Tarsusla Kayseri arasındakinden ziyade olduğu halde yağmurlu geçen günleri kışın ve ilkbaharda Kayserdekine yaklaşır : Kışın 27, ilkbaharda 19. Yalnız Trabzon deniz kenarında olduğu için, yazın ve sonbaharın yağmurlu günleri Kayseridekinden daha çoktur, fakat gene Tarsusdakilerden daha az « Yazın 28,5, sonbaharda 20,5.

Kayseri ile Tarsus arasında, bütün yıl içinde vasatî ısı farkını araransanız : Kayseride 12,65, Tarsusta 21,1 yani iki misline yakın. Kış mevsiminde iki şehirdeki vasatî ısı farkı : Kayseride 2,13 halbuki Tarsusta 14,13. Yaz mevsiminde Kayseri vasatî 21,48 derecede ısılı, İstanbul gibi, Trabzon gibi âdeta serin bir şehirdir. Halbuki Tarsus yazın vasatî 29,22 ısı ile dayanılması güç sıcak bir şehir olur. Kayseri 38,42, Tarsus 36,46 arz derecelerinde bulunduklarına bakılınca o kadar büyük ısı farkını yapan, şüphesiz, arz derecesi farkı değildir.

G. A.

Bir Avrupalı Gözü ile AMERİKADA SPOR

ADAMA-ADAM

Çeviren: Kerim Bükey — 5 — *Yazan: H. Lechenperg*

Meselâ birinci Dempsey-Tunney maçı. Philadelphiada yapılan bu müsabakadaki seyircilerin yüzde sekseninin Newyorktan geldiğini iddia etmek mübalağalı olmaz. Yahud Detroitda Schmeling-Stribling maçını alalım. Bütün Newyork Detroita taşındı.

"O halde Birleşik Amerika devletlerinde hükûmet adedi kadar boks idare heyeti mi mevcud ?"

"Hayır.... Katiyen... Newyork Massachusetts, Kalifornia, Pensylvania diye bir çok idare heyetleri var. Ayrıca bir çok hükûmetlerin dahil bulunduğu millî boks birliği (National Boxing association) da var."

General Pheelan bundan sonra da her şeyin çok daha iyi olduğu eski zamanlardan bahsetti.

Amerikanın boks tarihi — şöyle böyle cihanın boks tarihi. Dempsey ve Tunney, Corbett ve Sullivan, Fritzsimmons ve Willard, Mc Barnin ve Barny Ross, Jeffries ve Jak Johnson, Mike Gc Tigue ve Loughran, Tiger Flowers ve Harry Greb, Kid Chocolate ve Freddie Miller ve bir çok başkaları. Bu isimlerin insana hatırlattığı yüzlerce menkibeyi ve zorlu maçları dünyada boksla bir defacık olsun alâkadar olmuş kim tanımaz ki ?

Işte boksun cihan tarihi. Boksun küçük ve büyük kerrat cedveli.

Dempseyle baş başa

Aşağı yukarı bir sene evvel Jack Dempsey sekizinci Avenüde, ellinci sokağın köşesinde dünyanın en meşhur boks salonu olan Madison Syuare Garden'in karşısında, bir lokantada açtı. Burası başlangıçta spor muhabirlerinin ve sporcuların küçük, entim bir buluşma yerinden başka bir şey değildi. Fakat Dempsey ismi çok cazipti. Kısa bir zamanda büyüdü, ve nihayet Dempseyin lokantası bütün Newyorkta en büyük ve en çok sevilenlerden biri oldu.

Fakat birinci katta herkesin sokulamadığı küçücük bir oda var, burada Newyorkun spor muhabirler alayı buluşuyor. Insan Dempseye, Tunneye ve bunların dostlarına ve kuyruklarına rast geliyor.

[illegible] rum. Mr. A. Amerikanın en ileri gelen boks kodamanlarından biridir. Her gün memleketin takriben beş yüz gazetesinde birden intişar eden bir makale yazıyor. Mister A. Avrupalı Raportöre memnuniyetle izahat veriyor..

"Kesatlık, bokstaki kesatlığı kastediyorum. Artık ortadan kalktı gibi.."

Mister A. nın boksta kesatlık dediği de ne olsa gerek ? Ne vakit başladı, ne vakit bitti ? Ne yüzden meydana geldi ?

"Sonuncu suale evvelâ cevab vereyim. Boksta kesatlık Dempseyin çekilmesiyle baş gösterdi. Aşağı yukarı bu kesatlığa sebeb olan da gene Dempseyin kendisiydi : Bakınız, o kadar muazzam, o kadar canlı bir boksör idi ki, kendisinden sonra kim geldiyse, bir türlü kendini gösteremedi. Ondan sonra zaten kim geldi ki ? Shaekey hiç te Dempseyin yerini tutamazdı. Tunneyden bahse bile lüzum yok. Esasen yenilmeden boks hayatından çekildi. Ne için mi ? Ortalıkta karşısına çıkacak bir tek adam bulunamadı da ondan.

Ihtimal, hayır, muhakkak ki Dempsey devresinin sonu, bu kabiliyet yoksulluğu da gene Dempseyin başı altından çıkıyor. Dempseyin yıllarca

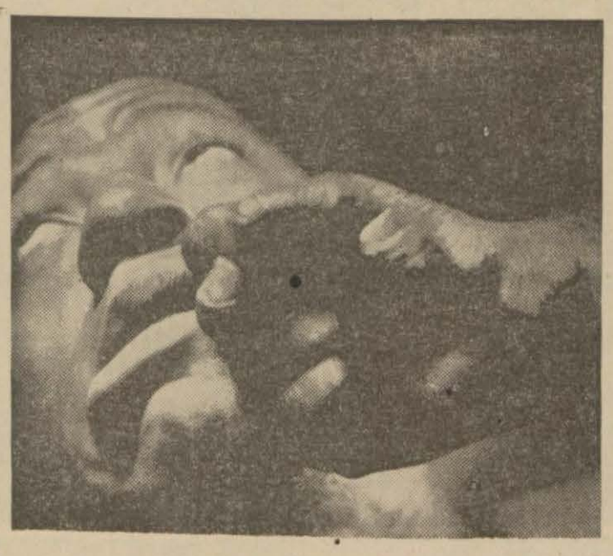

Bir zenci yumruğu

karşısına çıkılamamıştı. Âdeta arddan gelenlerin hevesi cesareti kırılmıştı.

Sonra da bir sürü ecnebî. Paolino, Carmera ve sizin Scmelling, Paolino oldukça popülerdi. Kaba saba tabiîliği ile Amerikalıların hoşuna gitmişti.

Scmelling, Tünneyden sonra gelen hakikaten ilk büyük boksördü. Onu Amerika boks tarihinin dışında düşünmek kabil değil. Scmelling şüphesiz daha büyük bir rol oynıyabilirdi, Dempseyin halefi olabilirdi. Zaten Dempseye o kadar benziyor ki ! Bu benzeyişin Amerikada ne demek olduğunu size söylemeğe hiç lüzum görmüyorum. Ama ne yaparsınız... Talihi yoktu. Amerikada muvaffak olmak için talihi olmak gerek..

Sonra da Carnera. Bu tabiî bir facia idi. Bu dev gibi herifin bokstan zerre kadar çakmadığı Avrupada malûm. Bilinmeyen bir cihet varsa o da Carneranın en tehlikeli Gangsterlerin elinde bir kazanç vasıtası olduğudur. Bu Gangsterler Carneranın eline geçenin yüzde doksanını ceplerine indiriyorlar. Lâfın kısası, Carneranın kazancının yüzde doksanı bunların elinde. Bu, ayrıca da demektir ki, bu herifler Carneranın mümkün mertebe çok boks yapmasında, kazanmasında, ve boyuna yüksek hisse almasında alâkadardırlar. Gangsterler [illegible] önünde tutulursa, Amerika boks sporunun tamamen Carnera baskını ve düzme Carnera muvaffakiyetleri altında ne için çöktüğü anlaşılır. Beceriksiz bir cihan şampiyonu — facia işte bu idi. Amerika boks sporunun bu faciadan kurtulabilmiş, üstelik de bu kadar çabuk kendini toparlamış olması, bünyesinin sağlamlığına delalet eder. "Fakat nihayet Baer de büyük bir boksör değildi."

"Hayır. O esasen boksör değildi. Fakat Carnerayı pataklayan adamdı, bu da Amerikada popüler olmasma kâfi idi. Öldürücü dediğimiz tipte, Dempsey tipinde müthiş sağ yumruklarla insanın üstüne saldıran bir adamdı.

Hiç bir şey yapamıyan bir adam Schmelingi dövebilirmiydi sanıyorsunuz ?

"Ve sonra Braddokdan dayak yiyen, Joe Louisden de.. "Evet, ama bu tabii Max Baerin artık işe yarar tarafı kalmamıştı. Filim, kadın, viski. Malûmya ! Bu fırsattan istifade eden de Braddok oldu. Geçici bir şampiyon... Braddok ilk dövüşeceği adamdan dayak yiyecek. Bunu bütün dünya biliyor. Braddokun kendisi de herkesten iyi biliyor.

(Sonu var)

1 Gün için

Neden bu kadar kötülük ettin?

Vaydman meselesinin korkunç, tüyler ürpertici, tiksindirici, merak verici, şaşırtıcı safhalarına bir de acıklı taraf inzimam etti: Katilin anası ile karşılaşmasını anlatan gazeteleri boğazında bir şeyler düğümlenmeden okuyacak hisli insan olamaz.

"Vaydman'a şehir elbisesi giydirilmişti. İstintak hâkiminin odasında bekliyordu. İhtiyar kadın, siyahlar içinde idi. Başında küçük bir şapka vardı. Beyaz saçlarının bir kısmı şapkanın altından görünüyordu. Hâkimin odasına girince oğlunu yandan gördü ve bütün vücudu titredi. Vaydman döndü, anasına baktı ve uykudan uyanıyormuşcasına, dimdik, yerinden fırladı. Başını önüne eğdi.

Ağzını ilk açan ihtiyar ana oldu:

— Bunca fenalığı nasıl oldu da yaptın?

Katil, heyecanına rağmen ses çıkarmadı.

— Korkunç felâket... Seni bu uçuruma kim sürükledi?

Vaydman cevab vermiyor, çenesi titriyordu. Hıçkırıklarını zor zabtettiği belli idi.

Zavallı ana, ağlaya ağlaya:

— Öjen, her şeyi itiraf etmelisin, dedi.

İlk defa Vaydman'ın sesi işitildi:

— Her hakikati söyledim.

Bayan Vaydman oğluna elini uzattı. Katil bu eli yakaladı ve uzun uzun öptü.

Hepsi bu kadar.

Fakat, artık nefsine hâkim olamıyan biçare ihtiyarın koluna girip dışarı çıkarmak lâzım geldi.

— Oğlum bana yaz, kabil olduğu kadar fazla yaz..."

Bir katilin anası olmak ne dayanılmaz bir acıdır!

— Bunca kötülüğü nasıl oldu da yaptın, oğlum?

Zerrece azab duymadan insanlar öldürmüş hissiz bir adam, bu suali soran anası olunca, demek ki bir şeyler duyabiliyor, yaptığı işlerin utancı ile çenesi titreyebiliyor, hıçkırabiliyor, kendine uzanan ana elinden af dileyebiliyormuş!

Bu ana oğul karşılaşmasının hüzünlü manzarasını bir tarafa bırakarak düşünebiliriz: Çocuk katil olarak doğar mı? Atavizmin bir katil üzerindeki tesiri nedir? Önce ailenin sonra cemiyetin bu gibileri teşvik veya ıslah edici otoritesini kabul etmek lâzım değil midir?

Vaydman hilkatin bir galatımıdır? Onu bu hale getiren âmil hangisidir,

Insan öldüren ve bu hareketi kılı bile titremeden tekrarlayan bir Vaydman, bir Landrü, bir Hartman karşısında daima bu sualleri sormuşuzdur. hatâ tabiatta mı, ailede mi, cemiyette midir, yoksa hepsinde midir?

Öldüren insanın muamması halledilebilir mi? — N. Baydar.

İstanbulda torik bolluğu

İstanbul, 4 (Telefonla) — Havalar dolayısiyle Karadenizden, Marmaradan boğaza fazla balık akını olduğu için bugün sekiz bin çift palamut yakalanmış ve hepsi limanda demirli bulunan italyan gemilerine satılmıştır.

Romanyadaki ticaret heyetimiz dönüyor

İstanbul, 4 (Telefonla) — Bükreşe giden ticaret heyetimizin perşembe günü Polonya vapuriyle Köstenceden İstanbula geleceği bildiriliyor. Heyete iltihak etmek üzere Bükreşe gitmiş olan İstanbul deniz ticaret müdürü B. Müfid Necdet Romanyadan şehrimize dönmüştür.

İki hırsız mahkûm oldu

İstanbul, 4 (Telefonla) — Ustasının dükkânından bir saat çalarak bunu yetmiş kuruşa satan İbrahim oğlu Hüsnü 15 yaşında bir genç beş ay 25 gün hapse mahkm oldu.

Şirketi hayriyenin mavnalarından 20 kilo toz kömürü çalan Kadir adında bir hamal da 1 ay hapse mahkûm oldu.

Taşradan İstanbula gelen talebelerin vaziyeti

İstanbul, 4 (Telefonla) — Vilâyet Maarif Vekâletinden tahsil için Anadoludan İstanbula gelen yoksul çocukların sayısı günden güne arttığını ve bunların burada iaşe edilerek okutulması imkânsız olduğunu söyliyerek yardım ve tedbir rica etmiştir.

Esnaf yardım teşkilâtı

İstanbul, 4 (Telefonla) — Esnaf murakabe bürosuna bağlı esnaf cemiyetlerinin idare heyetleri bu ayın 6 sında halkevinde umumî bir toplantı yapacaklar ve esnaf cemiyetlerinin 938 senesinde yapacakları yardım teşkilâtının esaslarını konuşacaklardır.

İstanbul sebze hali

İstanbul, 4 (Telefonla) — Yeni yapılacak sebze hali binası bir iki güne kadar münakasaya konulacak ve mayısta belediyeye teslim edilmek üzere ihale olunacaktır.

KESİK BAŞLAR

Yazan: Edgar Wallace

23

XXI

Silinti

İstasyondan Briksanın oteline giden yol Adel Liminigtonun oturduğu dar sokaktan geçmiyordu. Bununla beraber, delikanlı, oteline gitmeden evvel gelip kapısını çaldığı artistin sabahın saat yedisinden beri evden çıkmış olduğunu öğrendi.

Knebvort, trupu ile, gene dış manzaralar çekmeğe gitmişti. Stüdyoda kimseler yoktu. Yalnız Knebvort'un kâtibi ile bir gün evvel alınmış olan yeni senaryocu orada idiler. Kâtib:

— Nerede filim çektiklerini iyice bilmiyorum, dedi. Arundel civarında bir yerde olacak. Bu sabah Bayan Mendoza da gelip Bayan Limingtonu görmek istedi. Öğle yemeğine davet edecekmiş...

— Ya öyle mi? Eğer tekrar gelirse Bayan Limingtonun başkasına söz vermiş olduğunu haber verirsiniz.

Kâtib, halden anlar bir adam tavrile gülümsedi:

— Ümid edelim ki sizi de fazla bekletmesin. Zira Bay Knebvort dış manzara çekmeğe gidince ne zaman döneceğini yalnız Allah bilir!...

Briksan, bu sefer sesini yükselterek:

— Ben size, Bayan Limingtonun bana randevu verdiğini söylemedim ki, dedi.

Kâtib, sözünü değiştirerek:

— Sahih aklıma gelmişken haber vereyim: Hani makinede yazılmış bir müsveddeye dair bir takım araştırmalar yapmıştınız?

— Evet, evet. O kâğıdın hangi piyese aid olduğu bulundu mu?

— Hayır, fakat yeni senaryocu bana, Fos'un aldığı bütün senaryoları kaydettiği defterde bir senaryonun çin mürekkebi ile silinmiş olduğunu söyledi.

Bu haberden birden bire alâkalanan Briksan :

— Defteri bir göreyim, dedi :

Kâtib hemen defteri getirdi. Bu, sütunlardan ayrılmış, ve her sütunun tepesine senaryonun başlığı, müellifin ismi, adresi, alındığı ve iade edildiği tarih yazılmış büyük bir muhasebe defteri idi. Briksan, Knebvortun yazıhanesi başına geçerek defterde isimleri tetkike başladı.

— Bu müellif bir senaryo göndermiş olduğu gibi bir başka da göndermiş olabilir, dedi. Başka silik isim var mı ?

Kâtib başını kaldırdı.

— Hayır, başka silinti yok. Defterde buralılardan bir çoğunun ismini bulacaksınız, biz buralarda çalıştığımızdanberi bir tek tüccar veya iş adamı yoktur ki senaryo göndermemiş, yahud sinema hakkında her hangi bir fikir ileri sürmemiş olsun...

Hafiyenin parmağı sütun boyunca yukarı doğru çıkıyor, sayfaları birer birer çeviriyordu. Bir isim üzerinde durdu. Okudu :

"Korkunun hükmü altında. Sir Gregori Pen.

Kâtibe, sordu :

— Sir Gregori de hiç senaryo verdi mi ?

— Elbette. Bir kaç tane gönderdi. Onun adını daha ilerde de bulursunuz. Bayan Mendozaya uygun gördüğü senaryolar yazıyordu. Aradığımız adam o mu ?

Briksan hemen cevab verdi :

— Hayır, hayır! ona aid senaryo müsveddelerinden burada var mı ?

Kâtib, esef eder gibi :

— Hayır, hepsini geri gönderdik. Yazdıkları hep budalaca şeylerdi. Birini ben de okumuştum. Hattâ, Fosun, bu senaryoyu kabul etmesi için Knebvorta ne kadar ısrar etmiş olduğu hâlâ hatırımdadır. Şimdi öğreniyoruz ki Fos bu suretle epeyce para kazanırmış. Bizimle iş yapanlardan daima komüsyon alırmış, hattâ bir genç kadından, kumpanyaya sokmak üzere, iki yüz lira almış... Direktör, bu sabah Fosa şiddetli bir mektub yazdı.

Briksan, Sir Gregori adına defterde bir daha rastladı. Grif şatosu sahibinin kumpanyaya senaryo vermiş olmasında hiç bir fevkalâdelik yoktu. Defteri kapayıp kâtibe verdi.

— Bu silinti hakikaten dikkate lâyik, dedi. Gidip Fosu göreyim de ne olduğunu sorayım.

Hafiye, doğruca Fosun oturduğu küçük otele gitti. Fakat Fosu bulamadı.

Otelin direktörü :

— Bu gece otele dönmüş olduğunu sanmıyorum, dedi. Dönmüş olsa bile yatağında yatmamıştır. Bize zaten, Londra'ya gideceğini söylemişti.

Briksan stüdyoya döndü. Yağmur yağmaya başlamıştı. Artistlerin stüdyoya avdet etmeleri için yağmurun kâfi bir sebeb olduğunu Briksan bilirdi. Hakkı vardı. Zira, bir kaç dakika sonra, sarı büyük araba avluda idi. Adel, Briksanı görünce gün aydın diyerek geçmek isterken yakalandı :

— Sizinle bir çay içmek isterdim.

— Teşekkür ederim. Yarın için iki büyük sahneyi de okumam lâzım.

Adelin sözlerinde katî bir ifade olmakla beraber Briksan da derhal susacaklardan degildi.

— Pek güzel. Fakat akşam üstü kahvealtı etmiyecek değilsiniz ya? Hem kahvealtı edip hem de rolünüzü ezberliyeceğinizi ümid etmem. Böyle bir şey yapsanız bile o zaman hazımsızlığa uğrıyacağınızı düşünmelisiniz. Hal buki hazımsızlık . . .

Adel güldü.

— Peki, bizim ev sahibi küçük salonunu verirse dört buçukta bize gelip bir filcan çay içersiniz. ve saat beşe doğru bir başka randevunuz varsa onada yetişirsiniz.

Briksan stüdyoya girdiği zaman Knebvort kendisini bekliyordu.

— Senaryo müellifleri defterindeki silintiden haberiniz var, değil mi ? Buna ne dersiniz? Bence ehemiyetli bir şey. Bu Fos hakikaten ahlâksız bir herifmiş! kumpanyaya girmelerine delâlet ettiği artistlerden de komüsyon alıyormuş . . . .

Mişel Briksan sordu :

— Genç yıldız nasıl, işe yarıyor mu?

— Adelden mi bahsediyorsunuz ? Briksan, bu kız hakikaten bir harika. Ondan bahsederken hep tahtaya dokunuyorum. Zira biliyorum ki şu veya bu cihetten büyük bir sukutuhayale uğrıyacağım. Zira böyle şeyler hakikî hayatta vukua gelemez. Böyle bir gece içinde doğu vermiş olan yıldızlar Mimi ve Luset'e bir şeyler vadettikleri için sözlerinden dönemiyen ve bu kızlara aşık olan şirket idare meclisi ikinci reislerinin getirip tanıttıkları bir takım bebeklerdir. Ve Mimi veya Luset de, altı yüz yedek artjstten, beş yüz bin dolarlık eşya ve malzemeden yardım görerek, ilâncılığın da ianesiyle nihayet bir şeyler yaparlar, yahud yapar görünürler. İşin doğrusu şudur ki bu gibi kızlar ya pek az giyimli olduklarından yüzlerini gören olmaz, ve yahud öyle tüvaletlerle süslenmişlerdir ki oyunlarına dikkat etmek kimsenin aklından geçmez... Bu çeşid yıldızlar gök yüzündeki saman yolunun parıltılı ışıkları arasındaki tek yıldızlara benzerler: Etraflarında o kadar ihtişam vardır ki kendileri görünmezler bile... Halbu ki bu Limington herkesi gölgede bırakıyor. Briksan, tekrar edeyim : Bu halden doğrusu korkuyorum. Bu çocukta her halde bir acaiblik olmak lâzım.

— Ne gibi acaiblik ?

— Meselâ, her hangi bir kusur: ya film bitmeden beni bırakıb ortadan kaybolacak, yahud sarhoşken Recent Stritte otomobil kullandığı için polisçe tevkif edilecek !

Briksan kahkahalarını tutamadı.

— Ne onu ve ne de bunu yapacağını ummam, dedi.

Jak Knebvort, piposunu doldurarak sordu :

— Stella Mendozanın kurmakta olduğu yeni kumpanyadan haberiniz varmı ?

Mişel Briksan bir iskemle alıp otururken :

(Sonu var)

Yurddan resimler

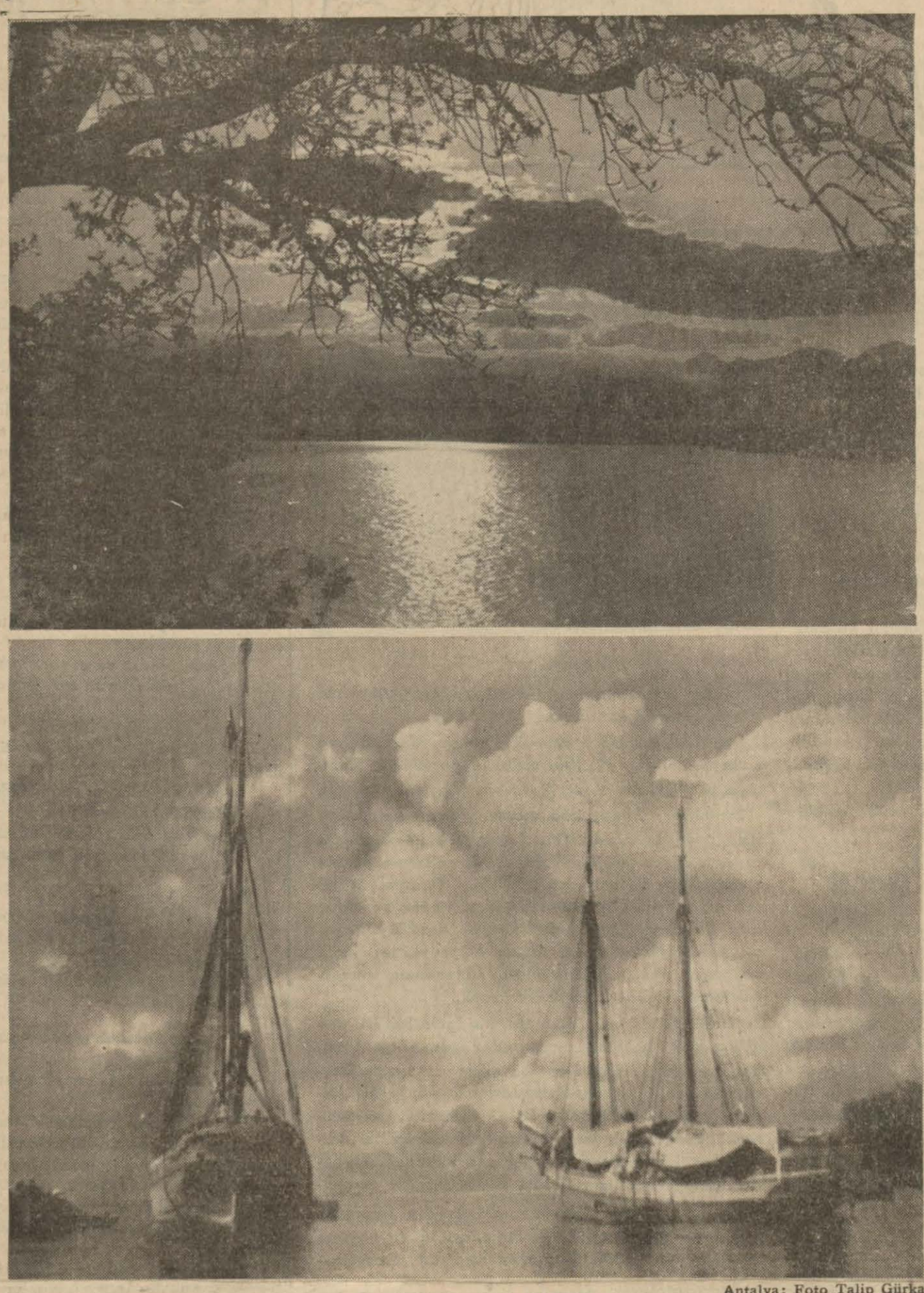

Antalya: Foto Talip Gürkan

Antalyada akşam ve sabah

Adananın kurtuluşu

Bugün Adana, kurtuluşunun 16 ıncı yıldönümünü kutluyor

Adana 4 (Hususî Muhabirimizden) — Yarın 5 sonkânundur. Bu tarih, güzel Adananın kurtuluşunun 16 ıncı yıldönümüne tesadüf ediyor. İşgal acısını tadan ve yaşıyan Adana, bu mesud günün yıldönümünü kutlamak için günlerdenberi hazırlanıyor. Yarın bütün Çukurova büyük bir heyecan kasırgası halinde bu büyük günün sevinciyle coşacak, acı günlerin hatırasını yaşıyacaktır.

Hazırlanan kutlama programı çok zengindir ve kurtuluş gününü bütün büyüklüğiyle yaşatacak bir genişliktedir. Bayramı kutlamak için civar köy ve kazalardan akın akın halk ve köylü şehrimize gelmektedir. Gelen köylülerin sayısı on binlere yaklaşacak kadar çoktur.

Çukurovalı, on altı yıl önce ilk kurtuluş gününü kutlarken, Adana semasında 40 metrelik bir bayrak dalgalandırmıştı. Her beş son kânunda olduğu gibi yarın da bu büyük bayrak bu güzel vatan parçasının hürriyet ve istiklâlini cihana gene haykıracaktır.

Bugün coşkun gösterilere sahne olacak olan Adana'da Atatürk parkı ve anıtının umumî görünüşü

Bundan başka şehrin muhtelif yerlerinde söylevler verilecek, Atatürk anıtının önünde büyük bir tören yapılacaktır. Gece fener alayları tertib edilecek, hulâsa bütün Çukurova heyecan içinde çalkalanacaktır. Şehrin muhtelif yerlerine hoparlörler konmuştur.

Memleketten Haber

Manisada memleket hastahanesi

Yüz yataklı olan hastahane yakında çalışmağa başlıyor

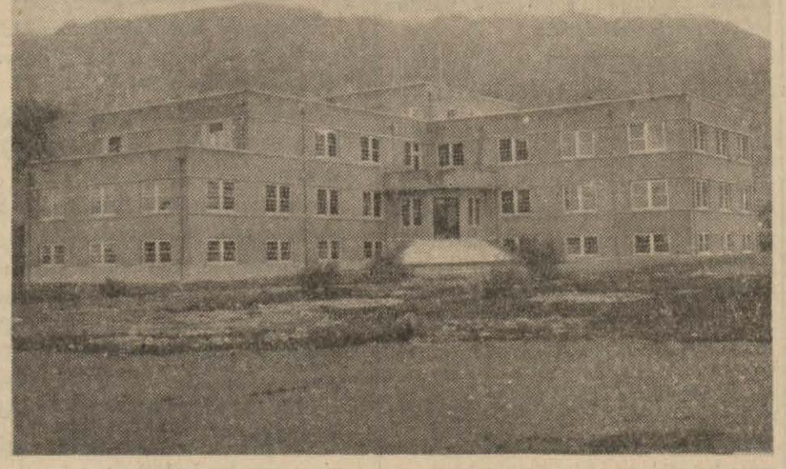

Yeni memleket hastahanesi

Manisa (Hususî) — Şehrimizde yapılmakta olan 100 yataklı hastahanenin inşaatı bitmiştir. Şimdi hastahanenin döşenme işi de tamamlanmış, tanzim ve tertib edilmiş bulunmaktadır.

Hastahane kısa bir zaman içinde tam kadrosu ve modern teçhizatiyle çalışmağa başlıyacaktır.

Yeni hastane, Manisa vilâyetinin en havalı, en güzel bir yerinde, ilçelerin coğrafî mevkilerinin tam merkezinde yapılmıştır. Bu itibarla bütün vilâyetin bir sıhat merkezi olacaktır.

Şehrimiz sıhat müesseselerinin bolluğu ile övünecek bir vaziyettedir. Çünkü, şehrimizde memleket hastanesinden başka 100 yataklı bir akıl hastanesile, 40 yataklı bir de Morisşinasi hastanesi vardır. — Akın

Afyonda konferanslar

Afyon (Hususî) — İlk mekteb öğretmenleri arasında her hafta çarşamba günü öğleden sonra meslekî konferanslar verilecektir. Konferanslar Kadınana mektebinde verilecektir.

Tarihî bir taş

Afyon (Hususî) — Postahane temelleri kazılırken tarihî kıymeti haiz bir taş bulunmuş ve müzeye nakledilmiştir.

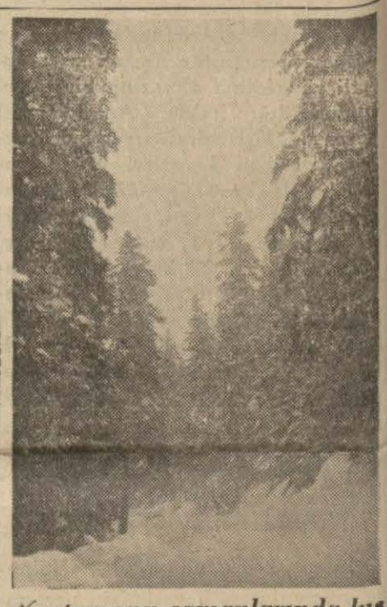

Kastamonu ormanlarında kış

Kastamonuda kış sporları

Bir dağcılık kulübü kuruldu

Kastamonu, (Hususî muabirimizden — Kışın başlangıcından beri Kastamonuya kar ilk defa düşmüştür. Düşen karın mikdarı kasaba dahilinde 10 santimden fazla tesbit ediliyor. Ilgaz ve İnebolu yolu üzerine fazlaca kar düşmüşse de münakalât durmamıştır. Posta muntazam gelip gitmektedir.

Tedkikat için Kastamonu'ya gelen dağcılık federasyonu ikinci başkanı İlyas Sınel 2 gün şehrin muhtelif yerlerini gezmiş ve incelemelerde bulunmuştur. Şimdiye kadar Türkiyede kurulan dağ kulüplerinin en müsaid yerinin Kastamonu olduğunu söylemiştir. Şu günlerde kurulmuş olan dağ kulübümüz dağcılıkta da kuvvetli eleman bulacak ve çevik dağcı ve kayakçı yetiştirecektir. Memleketin coğrafî vaziyeti zaten bu il çocuklarını tabiaten dağcı yaratmıştır. — *A. Çetin*

Konya halkevinde

Konya (Hususî) — Bu yıl Halkevinde daktilo, musiki ve okuma yazma kursları açılmıştır.

Malatyada tarih eserleri

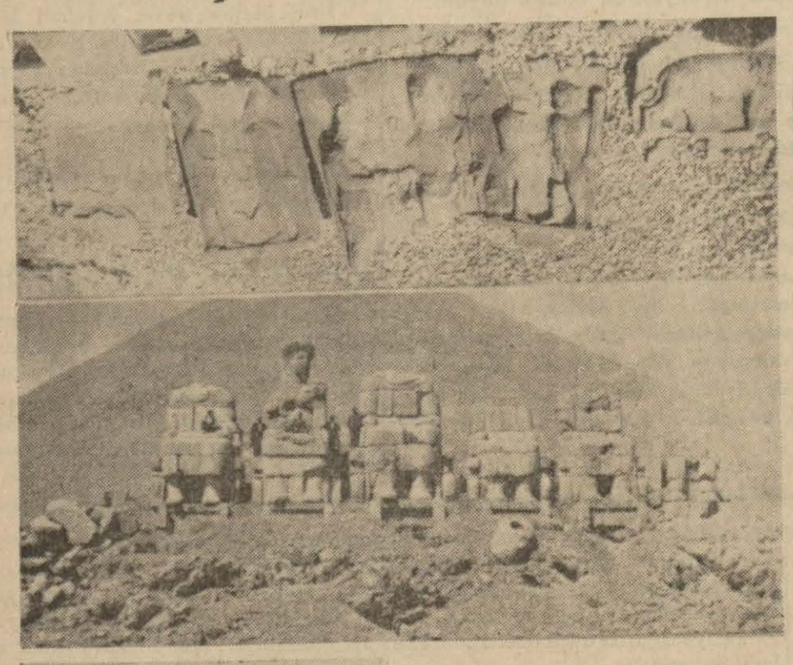

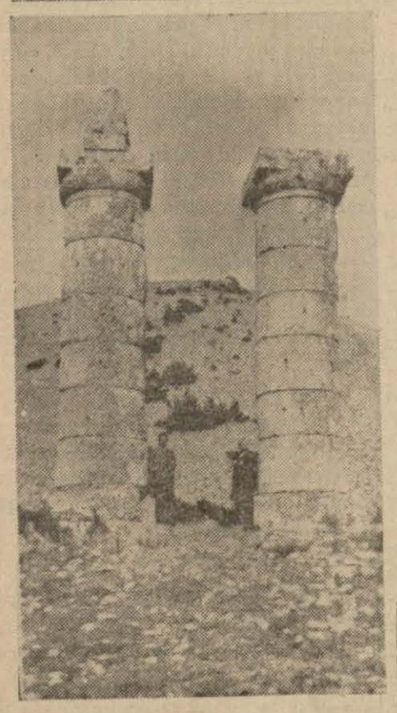

Nemrut ve Karakuş tepelerinde bulunan tarih eserlerinden birkaçı

Kıymetli eserler bulundu

Malatya (Hususî muhabirimizden) — Malatya ve civarı tarih eserlerile dolu bir hazine halindedir. Türkün muhtelif çağlarda yarattığı bu şâheserler, halkevi çalışmalarile meydana çıkarılmaktadır. Bilhassa Nemrud tepesi, Karakuş tepesi ve civarında çok kıymetli eserler bulunmuştur.

Halkevinde her hafta toplantılar yapılmakta, halka çeşidli mevzular üzerinde konferanslar verilmekte ve müzik kolu tarafından konserler tertib edilmektedir. Bu suretle halkın bilgisi, zevki ve sanat sevgisi arttırılmaktadır.

Sandıklı'da köy gezileri

Sandıklı (Hususî) — Halkevi köycülük şubesi (14) köyde gezi yapmıştır. Bu köylerde köylülerimizle köy kalkınmalarını ilgilendiren mevzular üzerinde görüşülmüş, köylülere münasib hediyeler verilmiştir.

Mersinde Portakal istihsali gittikçe artıyor

Ne kadar portakal ihraç ediliyor kaç ağaç var?

Mersin (Hususî) — Mersin havalisi portakal yetiştirme işinde süratle ilerlemektedir. Her sene aşağı yukarı yeniden 40 bin portakal fidanı dikilmektedir. Şimdi Mersinde 126.600 portakal, 18.400 mandarine ve 9.000 limon ağaç ve fidanı bulunmaktadır.

Mersin portakalları cins itibariyle şu çeşidlere ayrılmaktadır: Yafa, yerli, Trablus, Şeker, kan ve dilimli.

Mersinde son yedi sene içinde istihsal edilen portakal mikdarını aşağıdaki rakamlar canlı bir şekilde göstermektedir:

1930 da	6.600.000
1931 de	5.850.000
1932 de	7.360.000
1933 te	12.960.000
1934 te	10.000.000
1935 te	10.000.000
1936 da	10.160.000

Mersinden Ankara, İstanbul - İzmir ve diğer şehir ve kasabalarımıza her sene portakal sevkolunmakta ise de henüz dış ülkelere ihracat yapılmamıştır.

YOZGAT Halkevi nasıl çalışıyor

Yozgad (Hususî Muhabirimizden) — Halkevinin alt katında bazı tadilât yapılarak 60 kişilik bir okuma salonu ile, bilardo, masa tenisi ve satranç oynanmak üzere bir istirahat odası ve bir de büfe açılmıştır. Üst kat salonu bir oda ilâvesiyle genişletilmiş ve 8 şubeyi alabilecek tadilât yapılmıştır.

Vali ve parti başkanımız Bay Feyzi Gürel tarafından parti ve halkevi mensublarına evimiz salonunda bir çay ziyafeti verilerek, halkevi çalışmalarından daha verimli neticeler alınması hususunda uzun görüşmeler yapılmış ve bütün şubelerin çalışmaya başlamaları için esaslı kararlar verilmiştir.

Halk dershanesi ve kurslar şubemiz fransızca, ingilizce, almanca lisan kurslariyle, istenoğrafi kursu açacağını ilân etmiş, şimdiden yüze yakın vatandaş kaydolunmuştur.

Belediye sinema binasında, bilhassa localarında esaslı bir tamirat ve tadilât yapılarak idaresi evimize verilecek, temsil şubemizde bu suretle kış mevsiminde de faaliyetine devam edecektir. - *Ş. Türksoy*

Yukarda Oltu'da, yoksul mekteb talebelerinden giydirilen çocukları görüyorsunuz. Bu sene 30 çocuk kurum heyeti tarafından giydirilmiştir.

ÇOK HAZİN BİR SAHNE

Katil Vaydmanla annesi karşı karşıya

Annesi ağlıyarak oğluna haykırıyor: "Niçin bu kadar fenalık yaptın?,,

Vaydman ve annesi

Biribiri ardına sıraladığı korkunç cinayetlerile Paris ve bütün dünyayı heyecana düşürmüş olan Vaydman'ın Almanyada bulunan annesi, oğlunu, belki de son bir defa görmek maksadile Parise gelmiştir. Oğlunun, ölüme mahkûm olduğunu önceden bilmenin bir anne kalbi için ne tahammül edilmez bir acı olduğu kolayca tasavvur edilebilir. Bu acıya, dünyaya getirdiği ve bin meşakkatle büyüttüğü insanın, birçok kimselerin hayatına kasdetmiş azılı bir cani hüviyetine bürünüşünden ve bütün ailenin namusunu lekeleyişinden doğan korkunç ıstırabı ilâve ediniz, Madam Vaydman'ın nasıl bir ruhî halet içinde bulunduğunu biraz gözünüzün önüne getirebilirsiniz.

Namuslu ve temiz bir orta halli aileden olan bu zavallı kadın, başlarına getirdiği felâketlerden dolayı oğluna bedualar etmekten geri kalmamakla beraber ana kalbinden büsbütün sıyrılmasına imkân olmayan sevgisinin emrine itaat ederek, katil olmakla kendisine olan yakınlığını kaybetmiyen çocuğunu görmek için tâ Parise kadar gelmiştir.

Vaydman evvelâ annesini görmek istememiş, fakat sorgu hâkiminin ısrarı üzerine buna razı olmaya mecbur kalmış, ve ana oğul, adliyenin bir odasında, onbeş dakika müddetle birbirlerini görmüşlerdir.

Nasıl karşılaştılar?

Paris-Soir'ın bir muharriri bu karşılaşmayı şöyle anlatıyor:

Sahne bir çeyrek saat sürmüştür. Fazla değil. Madam Vaydman siyahlar giyinmişti. Küçük fakat güçlü kuvvetli, yüzü sapsarı idi. Siyah şapkasının altından beyaz saçları görünüyordu.

İşte avukatiyle beraber sorgu hâkimliğinin merdivenlerini çıkıyor.

Adliye sarayının kapısını çoktan kapamışlardı. Mütecessisler, birbirlerini iterek bu feci sahneyi görmeye uğraşıyorlar..

İşte Vaydman, kanter içinde bunalıyor. Çünkü biliyor ki annesi hemen oracıkta.. Daha birkaç dakika olmadı ki annesini görmeğe razı oldu. Ona bu kararı verdirmek için kendisini evvelâ hücresine götürmek lâzım gelmişti.

Orada, kendisine hapishane elbiselerini çıkarması ve yerine eski elbiselerini giymesi söylendi.

Sonra hep beraber hâkimin odasına çıkıldı. İşte müthiş facia orada cereyan etmeğe başladı.

— Vaydman! Annenin seni görmesi lâzım!

— İmkân yok.

O zaman hâkim, ve avukatlar kendisini aile sevgisi tarafından tecrit ettiler. Çünkü Vaydman'ın ailesini çok sevdiğini biliyorlardı. Çünkü Milyonun şu sözleri de hatırda idi:

— Eğer bu müthiş canavar, annesinin huzuruna çıkarsa bütün hakikati söyliyecektir. Çünkü annesini çok sever!

Milyon yalan söylememişti. Çünkü Vaydman da annesini görmeğe razı olmuştu.

Kadın içeri girdi. Oğlunu otururken yandan gördü. Sonra bütün vücudu büyük bir titreme ile sallandı. Vaydman döndü. Sonra sanki uykuda imiş gibi ayağa kalktı. Ve başını önüne eğdi.

Şimdi annesi söylüyordu:

— Niçin bu kadar fenalık yaptın?..

Katil neres bile almıyor. Fakat heyecan içinde boğuluyor. Sonra şu cümleleri duyuyor:

— Bu müthiş bir felâkettir. Seni bu felâkete kim sürükledi?. Cevab ver!..

Vaydman cevab vermiyor. Çenesi titriyor. Hıçkırıkları boğuluyor. Fakat bir tek kelime bile söyliyemiyor. Bedbaht anne göz yaşları içinde hay-

— Öjen, her şeyi itiraf etmelisin!

Bu sefer Vaydman derhal cevab veriyor:

— Bütün hakikati itiraf ettim!..

Anne, çocuğunu kucaklamak istiyor.. Fakat hâkim de heyecan içindedir.. Buna mani oluyor. Anne, oğluna titreyen elini uzatıyor. Vaydman hemen kapıyor. İnliyor ve uzun uzun bu eli öpüyor.

Bitti. Biçare kadın artık fazla duramıyor. Sallanıyor. Onu kollarından tutmak lâzım. Kapıya geldiği zaman bir defa daha geri bakıyor:

— Bana mektub yaz oğlum! Bana mümkün olduğu kadar çok yaz..

Anne dışarı çıkınca Vaydman hıçkırıklar içinde boğuluyor. Onun da tahammülü son haddini bulmuş! Fakat biraz sonra höcresine götürüldüğü zaman sükûneti yeniden yerine gelmiştir.

Bu feci karşılaşmadan sonra Bayan Vaydman Pariste bir gün daha kalmak istememiş, ve gece yarısını bir çeyrek geçe Frankfurt trenine binmiştir.

Hareketinden evel de heyecanını yenemiyerek oğluna bir mektub daha yazmıştır.

[illegible] gündü:

— Zavallı yavrucuğum, halâ inanamıyorum. Babana ne kadar vicdan azabı çektiğini söyliyeceğim. Ağladım! Seni bir defa öpemedim bile..

Ve mektup şu yalvarışla bitmektedir:

— Bana yaz emi?..

Vaydamn'ın annesi neler anlatıyor?

Bir fransız gazetecisi hareketten evel bu yanık kalpli ana ile görüşerek ihtisaslarını tesbite muvaffak olmuştur:

Parisin mütevazi bir oteline müstear bir isim altında inmiş olan Madam Vaydmanı gazeteci şöyle tarif ediyor:

— Kısa boylu, şişmanca vücudu, ak saçları, astragan yakalı mantosiyle bunca alman küçük burjuvalarının tamamiyle aynı bir tip.

Suallerime cevab vermeye onu ikna etmekte güçlük çekiyorum. Ve nihayet buna karar verince, beni hayran bırakan bir vakar ve ağır başlılıkla cevab veriyor. Birçoklarının böyle bir halde yapabilecekleri gibi, bana oğlunun, adâletin koruması lâzım gelen bir deli olduğunu söylemiyor. Onun kendisine ne kadar meşakkatler çektirmiş olduğunu dosdoğru söyliyecektir. Bunu kedersiz değilse bile, göz yaşsız yapacaktır, ve göz yaşları, kirpikleri ucunda birikince âdeta utanarak bunları silecektir.

İlk sualime cevab vererek diyor ki:

— Biz kimler miyiz? Frankfurtun Mayır'da 1900 tarihlerinde yerleşmiş eski bir aileyiz. Kocam yirmi beş sene müddetle bir kadın moda ticarethanesinde memurdu, fakat yahudilere aid olan ticarethane İsviçreye nakledince işinden ayrılmak mecburiyetinde kaldı. Bir müddet iş aradı, nihayet dostları onu büyük bir balıkçılık müessesesine muhasib olarak yerleştirdiler, şimdi orada çalışmaktadır.

Madam Vaydman, oğlunun en küçük yaştanberi kendisine en büyük endişeler vermekten geri kalmamış olduğunu gizlemiyor. Harb esnasında, B. Vaydman askere gidince kendisi de dışarda çalıştığından oğlunu Kolonya'daki akrabaları yanına göndermiştir.

— Daha on yaşında yoktu ki, diyor, verdiğimiz ilk mektebte bazı fena halleri görülüyordu, ve bunlar bizim çok canımızı sıkıyordu. Çünkü biz namuslu insanlarız.

BİBLİYOGRAFYA

Ar

Bir senedenberi muntazam ve pek nefis bir şekilde intişar etmekte olan bu güzel sanatlar ve arkeoloji mecmuasının 12 inci sayısı çıkmıştır. İçinde pek mütenevvi makaleler ve birçok resim vardır. AR'ın bu sayısındaki başlıca makaleler şunlardır:

Nurullah Berk: Sanat ve devlet — Suud Kemal Yetkin: Anna Pavlova — Bedri Rahmi: Modigliani — Turgut Zaim: Modern Çin sanatı — Malik Aksel: Türk resminde mizahî karakter — Nureddin Sevin: Sahne dekoru — M. Ragıp Kösemihal: Musiki münakaşaları tarihimize bir bakış — Ankara Gazi müsabakası.

Türkiyenin yegâne güzel sanatlar dergisi olan AR'ı okuyucularımıza tavsiye ederiz.

---

bisiklet hikâyesi, bizi Öjeni, bu müesseseden alarak disipline daha fazla ehemiyet veren hususî bir mektebe vermeye mecbur etti. Ayrıca her akşam eve döndükçe onu sıkıştırıyorduk. Fakat kötü insiyakları o kadar kuvvetliydi ki nihayet maruf bir sinir doktoruna kendisini muayene ettirmeye karar verdik.

Bu hekimin koyduğu teşhis sarihti: Yegâne çocuğumuz bir anormal ve ruh hastası idi. Onu ipnotizme ile tedaviye başladı.

Fakat şurası da kayda değer ki hırsızlıklar yapmasına rağmen o zamanlar Vaydman asla şiddet eseri göstermezdi. Mektebte arkadaşlariyle kavga ettiğini hiç işitmedim.

Tenbel, ahlâksız fakat çok zeki bir çocuk olan Vaydman, 17 yaşında iken, iki sene askerî hizmetten muaf tutan bir diploma elde etmiştir. Babası o zaman onu kendi müessesesine alıyor. Fakat bu iş hoşuna gitmediği için Öjen Vaydman orada duramıyor, ona daha geniş ufuklar lâzımdır. Bir katolik hayir cemiyetinin yardımiyle Kanadada kendisine bir ziraat işçiliği buluyor.

Annesi anlatıyor:

— Babasiyle beraber onu Hamburg'a kadar teşyi ettik ve vapura bindirdik. Bize çok çektirmiş olmasına rağmen gidişinden müteessirdim. Fakat bir taraftan memleket değiştirmesi, bir taraftan da yaşının ilerlemesiyle ahlâkının düzeleceği ümidini besliyordum.

Üç sene sonra Öjen Vaydman zim[illegible] bir mahkûmiyet olarak kovulmuş bir adam sıfatiyle Hamburga iniyordu.

Oradaki maceralarından evine hiç haber vermemiş, fakat sükûtu şüpheler uyandırmıştır. Döndükten sonra birkaç hafta namusiyle yaşıyor. Bir amerikalı zengin aile, ingilizce bildiği için kendisini şoför olarak yanlarına alıyorlar. Fakat bir müddet sonra Vaydman hem müşterilerini, hem de hürriyetini kaybediyor. Şeytanın sesine gene uymuştur.

Diğer iki haydudla birlikte Riefsthal şatosuna girmiştir. Maksadı zengin kasab tüccarmın oğlunu çalmak ve 10.000 mark fidye istemekti.

Madam Vaydman bu meselenin bütün teferruatını bilmektedir:

— Çocuğu bulamamışlar. O zaman hizmetçi kadını sıkıştırmaya başlamışlar. Kadın oğluma "mutbakta süd yanıyor" diye haykırmış, oğlum da gidip ateşi söndürmüş. Bu nokta fena kalbli bir insan olmadığına bir delil gibi görülmüştür.

Öjen, Madam Riefsthal'le masajcı kadını da bağlamış, hattâ bu kadının çantasında bulduğu 50 markı da almıştı. Fakat kadın "bütün param bundan ibarettir" diye ağlayınca bırakmıştır. Mahkeme reisi onu bu hareketinden dolayı tebrik etmiştir.

Oğlum bir kadın avukat tarafından pek fena müdafaa edildi. Aksi halde bu kadar uzun zaman hapse mahkûm olmıyacak ve Milyon'la Blan girmeden evvel hapishaneyi terketmiş olacaktı.

Hapishanede örnek telâkki edilen bir mahpustu. Onun için kendisine kütüphane memurluğu vazifesini vermişlerdi. Zamanını fransızca öğrenmekle geçiriyordu.

Bu sayede Paris sergisinde tercüman olarak vazife bulmuştur. Bu haberi vermek için bize mektup yazmıştı; seviniyordu. Öyle sanıyorum ki işsiz kalmaasydı bunlar başına gelmiyecekti

Vaydman Koleti de yaralamış

Kolet'in kocası olan M. Triko, sorgu hâkiminin suallerine verdiği cevablarda bir gün Kolet'in bacağı sarılı olarak yanına geldiğini söylemiştir. Sebebini sormuş ve Kolet ona, La Vulzi villâsında geçen şiddetli bir münakaşadan sonra Vaydman'ın kızarak kendisini kovalamış ve arkasından ateş ederek bacağından yaralamış olduğunu söylemiştir. Bu beyanat üzerine adliye hekimi Kolet'i muayene için gönderilmiş ve hakikaten kadının bacağında kapan[illegible]

Mısırda senato yeni kabineden memnun değil

Vafd partisi şefleri bu kararı sevinçle karşıladılar

Kahire, 4 (A.A.) — Mısır senatosu da, 3 muhalif reye karşı ittifakla, yeni kabinenin kuruluşundan dolayı memnuniyetsizliğini bildirmiş ve kıraldan vaziyeti yeniden tetkik etmesini istemiştir.

Vafd partisi şefleri, senatonun aldığı karardan çok memnundurlar. Nahas Paşa, bugün, adâlet ve milletin hukuku lehine büyük bir adım atılmıştır, demiştir.

Mısır hâdiselerinin Londradaki akisleri

Londra, 4 (A.A.) — "Times" gazetesi muhabiri, Kahirede dünkü parlâmento toplantılarının cereyan tarzı hakkında diyor ki:

" Mebusan ve ayân meclisleri, dün, Nahas paşayı başvekâletten azleden, yerine Mohammed Mahmut paşayı tayin eyliyen ve parlâmentoyu bir ay için tehir eden kıral emirnamesini dinlemek üzere toplandı Her iki celse de çok gürültülü olmuştur. Yeni kabine azâları, toplantılarda hazır bulunmamıştır. Parlâmento reisi, emirnameyi okumak üzere bir memura işaret eder etmez. bilâhare söz alamıyacağından korkan Nahas paşa ayağa kalkmış ve söz istemiştir. Reis, Nahas paşaya söz vermemiştir. Bunun üzerine şiddetli gürültüler olmuş ve bütün Vafd partisi mebusları Nahas paşayı tutmuşlardır. Reis, bu gürültüler üzerine tribünlerden halkı ve gazetecileri dışarıya çıkarmış ve elektrik ziyasını kestirmiştir. Fakat bazı mebuslar, hemen deral birbiri ardına kibritler çakarak biraz ışık yapmışlardır. Bu esnada, Nahas Paşa, hükümet aleyhinde bir karar sureti okumuş ve bu karar suretine bütün Vafd mebusları iştirâk eylemiştir. Reis nihayet, salonu boşaltmak üzere polisin müdahalesini istemiş ve pek muhtemel olarak kıral emirnamesi de okunamamıştır.

İspanyada Şiddetli kara rağmen Hükümetçiler Teruel klisesini zaptettiler

Barselon, 4 (A.A.) — Millî müdafaa bakanlığı tebliğ ediyor: Teruelin mülkî hükümetine aid olan kilise binası dün sabah kıtalarımızın bir hücumu neticesinde zaptedilmiş ve kiliseye hemen cumhuriyet bayrağı çekilmiştir. Bu binada mukavemete devam etmekte olan âsilerden bir kısmı esir edilmiştir. Diğerleri kaçarak civarda başka bir binaya sığınmışlardır. Bulunan ölüler arasında açlıktan ölen birkaç çocuğun cesedi vardır.

Barselon, 4 (A.A.) — Millî müdafaa nezareti tebliğ ediyor:

Konkud'da Teruel istikametinde âsilerin yaptıkları bir hücum tardedilmiştir.

Muela de Teruel bölgesinde cumhuriyet kuvvetleri ilerliyerek şehirde henüz mukavemet etmekte olan bazı binaları zaptetmişlerdir.

Şiddetli bir harb oluyor

Bilbao, 4 (A.A.) — Teruel önünde muhabere şiddetle devam etmektedir. Sisten istifade eden cumuriyetçiler ellerindeki bütün kuvveti muharebeye sokmuşlardır. Fakat dizlere kadar yükselen kar ve tipi cumhuriyetçilerin tank ve tayyarelerinin hareketine mani olmaktadır. Cumhuriyetçilerin yaptıkları bütün taarruzlar püskürtülmüştür.

Fransız konsolosunu tevkif ettiler

Paris, 4 (A.A.) — Havas Ajansının Bayonne'den öğrendiğine göre, Franko makamları İrun fransız konsolosu ile diğer üç konsolosluk memurunu tevkif etmişlerdir .

Öyle zannediliyor ki bu fransız memurlarının tevkifi eski İrun mevki kumandanı olup şimdi Fransada mevkuf bulunan binbaşı Troncoso'nun tahliyesini temin için bir mukabele olarak yapılmıştır.

B. Çemberlayn'ın sulh plânından Londra'nın malûmatı yok!

Londra, 4 (A.A.) — Resmî mahfiller, Pariste çıkan Entransijan gazetesi tarafından Çemberlayn'e atfedilen "sulh plânı" hakkında malûmatları olmadığını beyan etmektedirler.

Ankarada yakalanan hırsız çetesi meğer 10 seneden beri çalışıyormuş!

Mükreminle Hamza şimdiye kadar 25 ev ve apartman soymuşlar

Geçenlerde şehrimizde bir hırsız çetesi, en geniş hayalle yazılmış bir zabıta romanında bile rastladığımız zaman orijinal bulacağımız bir şekilde yakalanmıştı: Ispartalı bir vatandaşın evinden gülyağı çalan hırsızlar, gene bu gülyağının kokusu sayesinde bulunmuşlardır.

Polis; Ankarada zaman zaman ve bilhassa tatil günlerinde yapılan hırsızlıkların, odacı Mükremin ve sıvacı Hamzanın marifeti olduğunu tesbit etmiştir.

On senelik çalışma:

Karaoğlandaki saatçi dükkânı, dokuz sene evel Koyunpazarındaki büyük manifatura dükkânını, bu şebekenin en belli başlı uzvu olan Hamza ile arkadaşı Osman soymuşlardır. Aşırılan malları İstanbulda elden çıkardıktan sonra parasını İzmirde kumarda yemişlerdir.

Gene Bendderesinde bir ermeni evini soyan ve bir ayakkabı içindeki 1200 lira parayı çalanın da bu Hamza olduğu meydana çıkarılmıştır.

Hamzanın bu suçları, kanunun koyduğu haddi aşmış olduğundan mürur zamana uğramıştır. Fakat tahkikat, Hamzanın ceza takiblerini gerektiren birçok suçları olduğunu da meydana çıkarmıştır. Albay Şerefettinin evinden çalınan mücevherler ile birçok apartımanlardan alınan gramofon, elbise ve paltoların, Hamzanın memleketi olan Kayseride satılabileceğini düşünen emniyet direktörlüğü, adlî büronun tecrübeli memurlarını derhal Kayseriye göndermiştir. Memurlar, Kayseri ve civarında yaptıkları araştırmalarda çok kıymetli eşyaları, değerinden çok düşük fiatlarla alarak şekillerini ve vasıflarını değiştirip hırsız malı olduğunu bile bile satanlar ve yataklık yapanları da Kayseri müddeiumumiliğine haber vermişler ve müddeiumumilik bunları tevkif etmiştir. Suçlular Ankaraya getirilmiştir.

Zabıta; bu şebekenin işe başladığı günden bugüne kadar olan bütün vakalarını tesbit etmiştir. Suçlular, evraklariyle birlikte dün cumhuriyet müddeiumumiliğine teslim edilmişlerdir.

İki ahbabın işbölümü:

Mükremin - Hamza çetesinin asıl faal rolünü üzerine alan Hamzadır. Onun hırsızlığı kolaylıkla yapabilmesi için birçok imkânlar vardır. O, her eve kolaylıkla girecek ve bu evlerin kapılarını, bacalarını, pencerelerini, iç taksimlerini görebilecek sıfatlara sahibtir: Boyacı, sıvacı, badanacıdır.

Hamza, herhangi bir eve girdiği zaman, o evi bir yandan tamir ederken veya çeşidli olan sıfatlariyle alâkalı işleri yaparken, bir taraftan da oraya nasıl girebileceği plânını hazırlarmış. Hattâ, bazı sağlam kapıların kilitlerini şöyle hafif oynatıverirmiş. ki, içeri girmek istediği zaman zorluk çekmesin...

Asıl mesleği kapıcılık olan Mükremin, Hamzanın söylediğine göre "kapı beklemekten ziyade kapı açmasını,, bilmektedir. Bazan büyük partiler olduğu zaman, Hamza arkadaşını da beraber alır, evlerde beraber çalışır, plânı da beraberce hazırlarlarmış.

Bir rakam:

Mükremin - Hamza kumpanyasının şimdiye kadar soyduğu apartmanların ve evlerin sayısı 25 şi bulmuştur. Bunlar, muhtelif semtlerde ve muhtelif kimselere aiddir.

İki ahbab yakalanınca, suçu biribirinin üzerine atmışlardır. İkisi de biribirinden çekindiklerini sevmediklerini yalnız biribirinden ayrılamadıklarını, çünkü haber verirler diye biribirlerinden korktuklarını söylemişlerdir.

Sonra ikisinin de ayrı ayrı, fakat ikisini de biribirine bağlayan birer derdleri vardır. Mükremin ayaştır. Hamza kumarbazdır. Beş altı senedenberi kendisini içkiye tamamen kaptıran Mükremin, Hamzanın bir oyuncağı olmuştur.

Her hırsızlıktan sonra bir rakı ziyafeti:

Hamza; usta bir hırsız olarak alıştırdığı ve eli her şeye yatan, meselâ bir sokak kapısını gayet çabuk ve patırdısız açan, ayağının ucuna basarak ses çıkarmadan bütün evi dolaşabilen, yüksek yerlerden atlayan, iyi koşan ve çok yük kaldıran Mükreminin akşamcılığını senelerce istismar etmiştir.

İyi bir parti vurdukları zaman Hamza Mükremin bir rakı ziyafeti [illegible]

soygunculukları hep Mükremine yaptırmıştır.

Buna mukabil Hamza sicilli bir kumarbazdır: Hırsızlığı plânlı ve sistemli bir meslek haline koyuşu ve senelerden beri bir türlü ele geçmemeleri, ikisinin de bu ibtilâlarının vermiş olduğu bir dikkat inisiyatifi neticesi olsa gerektir.

Son zamanlarda Hamza, Mükremine çalınan eşyadan hiç hisse vermemeye başlamıştır. Meselâ mühendis Bay Cevadın evinden 100 lira kıymetindeki fotograf makinesini Mükremin çalmış; fakat bundan on para almak nasib olmamıştır. Keza banka memuru B. Azminin evinden çalınan 180 lira kıymetindeki fotoğraf makinesini Hamza kumarda 15 liraya satmıştır. Mükremin, bunlardan da bir pay almamıştır.

İki hırsız, son zamanların en mühim partisi olarak aşırdıkları kıymetli bir kürkü birisi vasıtasile Yozgada göndererek sattırmışlardır. Fakat Hamza bundan da Mükremine hiç bir para vermemiştir.

Son seneler içinde satılan 100 parça kadar eşyadan Mükremin hiç bir şey alamamıştır. Hamza, yükte hafif pahada ağır ne varsa hepsini bir günün içinde satar ve doğruca kumar masasına koşarmış.

Yoksulluk:

Birisi kapıcı, diğeri de bir sanat sahibi olan bu iki yaman hırsız; ele geçirildikleri zaman gayet zavallı bir halde idiler. Hamza açtı ve cebinde bir kuruş bile çıkmamıştır. Mükreminde ise yalnız bir yirmi beş kuruş bulunmuştur.

İki hırsız yakalanmaktan korktukları için ellerine ne geçerse hepsini derhal satıyorlarmış. Bunları, o kadar ucuz satıyorlarmış ki, bu vaziyette derhal müşteri bulmak kabil oluyormuş. Bu kadar senedir, bunca aranmalara rağmen ele geçmemelerine sebeb, bütün muhitlerine tam bir itimad hissi vermiş olmalarıdır. İkisini tanıyanlar yakalandıkları gün hayret etmişler ve dürüst tanıdıkları bu insanların, hırsız olacaklarına aslâ ihtimal vermemişlerdir.

Çok garib bir hal olarak, bu iki hırsız, suçları bütün delillerile ortaya atılınca ağlamaya başlamışlardır. İkisi de bu işten çoktan vaz geçmek istediklerini, fakat birbirinden korktuklarını söylemişlerdir.

Çalınan eşyalar sahiblerine iade edilmektedir. Polis, iki hırsızın çaldıklarını tamamile tesbit etmiş gibidir. Bunlar satıldıkları yerlerde bulundukça ve getirildikçe sahiblerine verilecektir.

Bir odanın içi kadar emniyet ve huzuru yerinde olan başşehrin daima aranan bu güzel vasfını bozan bu kumpanyayı hiç beklemedikleri bir zamanda adaletin önüne çıkaran zabıtamızı bütün şehir adına tebrik ederiz.

Romanyanın dış politikası

(Başı 1. inci sayfada)

ga hükümeti nezdinde teşebbüslerde bulunulması bekleniyor.

B. Goga hiçbir ittifakı bozmıyacak

Bükreş, 4 (A.A.) — B. Goga Havas ajansının muhabirine hiçbir ittifakı bozmıyacağını söyledikten sonra şu beyanatta bulunmuştur:

"— Sadece yabancı memleketlerde Romanya için hissedilen sempatiyi genişletmek istiyoruz. Biz Fransaya ananevî bağları hiçbir zaman gevşetmiyeceğiz. İki memleket arasındaki dostluk aleyhinde bir tek kelime sarfetmiyeceğim. Esasen bunu Delbosa da burada bulunduğu zaman söylemiştim. Bugün Şotan'a gönderdiğim bir telgrafta da aynı hisleri ifade ettim.,,

Hükümetin akıbeti milletin reyine bağlı

Başbakan hiçbir zaman diktatörlüğün memlekete girmesine müsaade etmiyeceğini ve ana kanunun çerçevesi içinde çalışacağını söylemiştir. Yeni seçim yapılacak ve hükümetin akibeti milletin reyine bağlı kalacaktır. Bazı gazetelerin kapatılması romen gazetelerinin romanyalılar tarafından yazılması arzusundan ileri gelmektedir.

Çekoslovakya yahudilere karşı tedbir almadı

Belgrad, 4 (A.A.) — Romen yahudilerinin Yugoslavya'ya muhtemel bir muhaceretine karşı hükümet resmen hiçbir tedbir almamıştır.

— 5 —

Çeviren: Nurettin ARATAM

Çinliler eski yumurtaları bir nevi konserve halinde saklarlar

Bunun üzerine o :

— Tabiî, der, bizim elbiselerimizi yadırğayorlar.

Halbuki bu sözü, söyliyen adamın bu köpekler hakkında hiç bir fikri yoktur.

Ben cevab veririm :

— Hayır, öyle değil; bir çinli tıpkı bizim gibi giyinip de buraya gelse bu köpekler havlamazlar. Bu köpekler, bizim kokumuzdan hoşlanmadıkları için havlıyorlar. Bizi tilki sanıyorlar; yahud da cebimizde fenalarına giden bir koku bulunduğunu mu zannediyorlar nedir? Ben, bu kadar köpek sevdiğim halde 25 senedir, bu köpekleri bir türlü, kendime ısındıramadım.

Bir avrupalı ve amerikalılar, senelerdenberi et yediğimiz için, galiba, fena korkuyoruz. Yalnız pirinç, arpa, lahana ve balıkla yaşıyan çinliler de ise bu kadar ağır bir koku yoktur.

Bu izahlarım, çok defa, ziyaretçilerime makul görünmüştür.

Çinliler, insanın yüzüne kendi alayhinde pek söz söylemezler; fakat bana bizim fena ve ağır koktuğumuzu söyliyenler oldu. Çinliler, bir ingilizin her gün muntazaman banyo etmesini, onun esasından kirli yaradılmış olmasına hamlederler. Gerçekten, ben de Amerikada bulunduğum zaman nordik ırka mensub insanların kalabalık bulundukları yerlerde böyle ağır bir kokuyu ben de hissettim.

Nevyorkun yer altı trenlerinde bu kokuyu kokladım. Bu koku, ilâncılık âleminde sevişmeye ve ticaret işlerine zarar veren bir şey telâkki edilmektedir. Uzun seneler Çinde kaldığım için insanların böyle koktuğunu unutmuştum.

Şunu da söyliyeyim ki bu koku hususunda kadınlarımızla erkeklerimiz arasında da fark yoktur. Çin köpekleri kan ter içinde kalmış bir yabancı erkek kadar sürmüş, sürüştürmüş bir kadına da havlarlar. Çok defa, genç ve güzel kadınlarla köylere gittim; köpeklerin bunlara ses çıkarmıyacağını zannetmiştim. Fakat daima bu zannım boşa çıktı. Bufalolarda avrupalı ve amerikalılara karşı böyle davranırlar.

Çinlilerin yemekleri :

Çinliler ufak köpek balıkları, kuş yuvası çorbası ve eski yumurtalar yerler. Bütün bu yemekleri ben de yedim. Hoşlandığımdan değil; fakat ev sahiblerime hoş görünmek için yine de önüme koyarlarsa yiyeceğim.

Çinliler, eski yumurtaları bir nevi turşu halinde muhafaza ederler. Bunlar ziyadesiyle katılaşır. Bunun tadı, tuhaf bir peyniri andırır.

Bir defa bu yumurtalardan Sandviç yapmış, içine biraz da hardal sürmüş ve bir dostuma ikram etmiştim. Bu zat, sondviçten hoşlandı. Nihayet iki parça ekmek biribirinden ayrıldıktan sonra bunun neden yapılmış olduğunu anlıyabildi. Bunun lezzeti tuhaftır; fakat ikrah verici değildir.

Biraz Hamburg peynirini, biraz da İskoç viskisinin çaşinisini hatırlatır.

Mukaddes pilav kabı :

Çinliler, hiç kimseyi yaşamak hakkından mahrum edecek derecede mahvetmeği arzu etmezler. Böyle bir harekete "mukaddes pilav kabını kırmak,, adı verirler ve bunu yapana yamyam nazariyle bakarlar. Buhran esnasında bir defa müşterilerimizden çinli bir iş sahibi, memurlârına para tam ücret ver miyecek bir hale gelmişti. Buna çare olmak üzere ne yapabileceğini başlıca memurlarına danıştı. Onlar, en ehliyet siz memura yol vermek teklifinde bulundular. Adam bunu kabul etmedi. Bunun yerinde en işe yarıyan memuru çıkarmak fikrini ortaya attı. Bunun sebebi de şu idi: Ehliyetsiz memur, bu buhran zamanında açıkta kalırsa iş bulamaz, mahvolurdu. Halbuki muktedir olan nerede olsa ekmeğini çıkara bilirdi.

Bir zamanlar, Şanghayda bir gazete çıkarıyordum. Bu sırada matbaacıların greviyle karşılaştım. Bunlardan birisi gazete satan bir çocuğu tutmuş, elindeki bütün gazeteleri parça parça ederek yere atmıştı. Ben de bu adamı tevkif ettirmiştim. Hâkim de bu adamı do kuz ay hapse mahkûm etmişti. bu hüküm üzerine adamın bütün ailesi bana geldiler. Madem ki adamı ben hapse mahkûm etirmiştim. O çıkıncaya kadar onların pilav kaplarını doldurmak benim boynumun borcu idi. Bunun üzerine aylarca bu aileye ben bakmıştım. Bu sırada grev hareketi de yatışmıştı. Hapse giren matbaacı için bir avukat tuttum. Kendisini hapisten kurtardım ve tekrar işe aldım.

Okuma yazma bilmiyen çinliler :

İstatistiklere göre çinlilerin çoğu okuma yazma bilmez. Bu vaziyete bakıp da çinlilerin ahmak bir ırk olduğunu sanan yabancılar yanılırlar. Okuma yazma bilmiyenler, buna ihtiyaç hissetmiyenlerdir. Sonra Çin alfabesi de dünyanın bütün alfabelerinden zordur.

Tuhafı şudur ki Çinde çıkan ingilizce gazeteleri çoğu ingilizce bilmiyen çinliler tarafından basılır. Ben daima çin matbaalarında çalışan çinli linotip operatörlerine hayran olmuşumdur. Bunlar, hiç ingilizce bilmedikleri halde makinelerinin başına geçip müsveddeleri süratle dizerler. Bu, yalnız ingilizceye münhasır kalmaz; fransızca, almanca, rusça da dizerler. Bunu yapacak avrupalı operatör, pek az bulunur.

Tabiî, dil bilmediklerinden dolayı sunturlu yanlışlar yaparlar.

Karanlık işler

Bir çok yabancı müşahidler, Çinlilerin namuskârlıklarını tecrübe etmişlerdir. Çine giden ilk tüccarlar şu sözü söylerlerdi :

— Bir Çinlinin verdiği söz, sened kadar muteberdir.

Fakat bir çokları da size aldatma ve dolandırma hikâyeleri anlatabilirler. Yukarıdaki söze mukabil şimdi, "Çinlilerin verdiği senedin de hiç kıymeti yoktur." Diyenler çoktur.. Bu iki türlü sözün de izahı şöyle mümkün olabilir : Çin de, her memlekette olduğu gibi, namuslu adamlar da, namussuz adamlar da vardır.

Ayni zamanda örücülük de eden Çin ipekçileri, bütün dünyanın demesek bile, Çinin en eski tüccarlarıdır. Cünkü İsanın doğumundan binlerce yıl önce başlamış olan bu sanat, orada hiç fasıla vermeksizin bugün de devam etmektedir. Bunlar daima sağlam mal yapmışlardır. Mallarının standardı yüksektir. Bundan on yıl öncesine kadar Japonlar ihraç edecek ipekli yapamıyorlardı. Ondan sonra yabancılardan ipeklerinin sunî surette ağırlığını artıran usuller öğrenmiş ve tatbika başlamışlardır. Çinliler ise bu türlü hilelere asla, tevassül etmemişlerdir. Çinliler bir ipek tüccarı malından bir parça koparıp bir fincan tabağında yakmaktan pek hoşlanır. Halis ipek yanınca hiç kül bırakmaz. Eğer içinde bir karışıklık varsa o zaman bu, kalan külden belli olur. Çin ipeği halis olduğu için uzunluğuna göre değil, tartı ile satılır ve muteber mağazalarda bunun fiyatı üzerinde fazla münakaşa olmaz.

Gümüş üzerine iş yapan kuyumcular da Çinin çok eski esnaflarıdır. Bütün gümüş işlerinin üzerinde onu yapan dükkânın damgası görülür. Çinliler bu damgalara eski paralar üzerindeki yazılar kadar kıymet ve ehemiyet verirler. Bir kuyumcu, ne kadar eskimiş olursa olsun, kendi sattığı malı, sattığı fiyattan pek az eksiğine her zaman geri alır. Çin zenginlerinin evi gümüş kutular, gümüş vazolarla doludur. Bunlar, yalnız evleri süslemek için alınmaz. Günün birinde kolayca paraya tahvili de mümkün olduğu için alınır.

Çinlilerin başka işleri pek düzgün değildir. Bir defa bir Çin dergisine bir krem ilânı verecektik. Bu dergi, bize gönderdiği mektubta 30.000 kadın okuyucusu olduğunu bildiriyordu. Bunun üzerine tahkikat yaptık. Bu derginin ilân sahiblerine gönderdiği nushalardan başka hiç tirajı yoktu. İş bu kadarla da kalmıyordu. Derginin esas metinleri asla değişmiyor, yalnız aydan aya tarih ile ilân sayfalarını ve kapağı değiştiriyorlardı.

Bunu neşredenler, bütün ilânlarını yabancılardan aldıkları için onların Çince okuyamıyacağını biliyorlar, ondan dolayı böyle davranıyorlardı. Biz de Çinde iş yapan bir çok müşterilerimizden zaman zaman, 30.000 satan bir dergide rakiblerinin ilânlar bastırdıkları halde bizim böyle mükemmel bir vasıtadan istifade etmediğimizden şikâyet eden mektublar alırdık.

İhracat ticareti işlerinde Çin tüccarlarının hareketleri çok çapraşık ve karanlıktır. Aşağıki misal bunu izah edebilir.

(Sonu var)

Resmî Gazete istinsahları

Bu sütunlarda günü gününe resmî gazetede çıkan kanunları, nizamnameleri ve tamimleri bulacaksınız

Kararnameler

Türk parası kıymetini koruma hakkında 12 numaralı kararname

Madde 28 — Sergi ve panayırlara mal gönderecekleri yer kiraları ve reklâm vesaire gibi iştirâk masrafları için talep edecekleri döviz müsaadesi, alâkadarlar tarafından verilecek beyanname ve işin icabına göre talep olunacak evrakı müsbite üzerine kambiyo murakabe mercilerince verilir.

Madde 29 — a) Döviz murakabesi ikame edip de Türkiyeden memleketlerine yapılan idhalâtın dövizlerini vermiyen memleketler ile ülkesi dahilinde Türkiyeden girecek malların ithalini men etmiş olan memleketlerden Türkiyeye gelen eşya için döviz verilmez.

Bu memleketler mallarını Türkiyeye ithal etmek istiyenlerden malların türk parasile tutarının Merkez bankasına tevdi edilmiş olduğuna dair vesaik ibraz etmiyenlerin malları gümrüklerce memleket dahiline ithal olunmaz.

Bu suretle Cumhuriyet Merkez bankasına yatırılmış olan paralar ancak o memleketlere idhal edilmek üzere Türk malı mübayaası hususunda kullanılabilir.

b) Ülkesi dahiline giren mallar için yüzde muayyen bir nisbette döviz veren memleketler muvaredatına karşı aynı nisbette döviz ita olunup mütebaki kısmı için A fıkrası mucibince muamele olunur.

c) Haklarında A ve B fıkraları ahkâmı tatbik edilecek memleketler isimleri Maliye ve İktısad vekâletleri tarafından müştereken tesbit ve kambiyo murakabe mercilerince bankalara tebliğ olunur.

d) Navlun, sigorta ücreti, komüysyon ve saire gibi herhangi bir hizmet mukabilinde verilen ücretleri serbest dövizle vermiyen memleketlerin bu kabîl alacaklarına karşı aynı surtle mukabele olunmak üzere bu alacaklar Cumhuriyet merkez bankasında bloke bir hesaba kaydedilir.

Madde 30 — a) İşletmekte oldukları sigorta branşları üzerinden (hayat kısmı hariç) reasürörlerine tediyeye mecbur oldukları miktardan ancak hariç memleketlerden aldıkları sigorta muamelâtından mütevellid serbest dövizlerin sarfına mezuniyet verilir.

Bakiyesi memleket dahilinde plâse edilir ve işbu plâsman gelirlerinin de döviz olarak ihracına müsaade olunur.

b) İşletmekte oldukları sigorta branşları rüzerinden (hayat kısmı hariç) retrosesyonerlerine tediyeye mecbur oldukları gayri safî primin yüzde 3,5 unun döviz olarak tediyesinden sonra kalan bakiyeden hariç memleketlerden aldıkları sigorta muamelâtından mütevellid serbest dövizlerin sarfına mezuniyet verilir.

Bakiyesi memleket dahilinde plâse edilir. Ve işbu plasman gelirlerinin de döviz olarak ihracına müsaade edilir.

c) Hayat sigorta muamelâtile uğraşan sigorta şirketlerinin [illegible] mek zaruretinde bulundukları dövizlerin ihracına müsaade edilir.

Ancak bu miktar kanunu mahsusla teşekkül eylemiş Millî Reasürans Türk Anonim Şirketi hissesi çıktıktan sonra her muamele için kalan miktarın 2000 (iki bin) Türk lirasını tecavüz eden meblâğı müemmene aid sigorta primlerine inhisar eder. Aynı hüküm ve miktar sırf reasürans muamelâtile iştigal eden şirketlere dahi şamildir.

Ancak bu hüküm Millî Reasürans Şirketinin tesisinden evelki muameleler hakkında 4000 liranın fazlası için tatbik olunur.

d) Türkiye hududları dahilinde çalışan sigorta şirketlerinde sigortalı olup da Türkiye hududları dahil veya haricinde hasara uğrayan mallara aid dövizleri müteneffii hariçte bulunduğu takdirde serbest dövizle ödenir.

Bu gibi tediyat, kliring hesapları ile derhal yapılması mümkün olan ahvalde kliring yolu ile icra olunur. Şu kadar ki kliring vaziyetleri dolayısile işbu tediyatın derhal yapılması mümkün olmadığı takdirde bilâ teahhür serbest döviz mezuniyeti verilir.

e) 1 - Türkiyede çalışan reasürans ve sigorta şirketlerinin Türkiye haricindeki şirketlerden reasürans ve retrosesyon tarikile almış oldukları işlerin peşinen tediye edilen hasarlarına aid tazminat miktarlarının,

2 - Türkiyede çalışan reasürans ve sigorta şirketlerine iş veren Türkiye haricindeki şirketlerin, üç aylık hesap devreleri neticesinde alacakları tahakkuk ettiği takdirde işbu alacaklarının,

3 - Reasürans ve retrosesyon mukavelenamelerine tevfikan sene sonunda yapılan kâr ve zarar hesabının Türkiyede çalışan şirketlere bırakmış olduğu safî kâr üzerinden Türkiye haricindeki iş veren şirketlere isabet eden temettülerin,

Serbest dövizle tediyesine kambiyo murakabe mercilerince müsaade olunur .

f) 1 - Mevzuları itibarile umumî sigorta şartları dahiline girmeyen ve mahiyeti itibariyle hususiyet arzeden rizikolarla,

2 - Mevzuları itibarile umumî sigorta şartları dahilinde bulunan ve mahiyetleri itibarile de hususiyet arzetmediği halde sigorta mebaliği ve tehlike derecelerine göre umumî reasürans mukaevlelerind münderiç azamî limitler fevkinde kalan rizikoların,

Sigortalarına aid dövizler serbest olarak verilir.

g) Sigorta muamelâtından mütevellid döviz müsaadesi ancak sigorta şirketlerile reasürans şirketlerine verilir.

h) Sigortaya müteallik döviz müsaadeleri yalnız, Ankara, İstanbul ve İzmir kambiyo murakabe mercilerince her üç ayda bir verilir. Ancak D fıkrasındaki döviz müsaadeleri işbu müddet kaydına tâbi değildir.

Madde 31 — Türkiyede icrayı faaliyet eden yerli ve ecnebi şirketlerin hariçte bulunan hisedar ve hamillerine tediyesi icab eden hissei temettü veya faizin miktarı ile bunlara tekabül eden kambiyo ihtiyaçları şirket heyeti umumiyesinin tasdikına iktiran etmiş meclisi idare raporlarının kambiyo murakabe mercilerince tetkiki suretile tesbit olunur. Bu suretle tesbit olunan mebaliğin transferinin suret ve zamanı icrası her sene umumî döviz vaziyetine nazaran Maliye vekâletince tayin olunur.

Madde 32 — Umumî, hususî ve mülhak büdeclerle idare olunan resmî devairle menafii umumiye hadim müessesattan bulunduğu kanunen tanınmış olan müesseseler ve sermayesinin nısfından fazlasında devletin iştirâki bulunan şirket veya müesseseler tarafından :

A - Memuriyeti muvakkate ile gönderilecek memur ve müstahdemlere (kuriyeler müstesna) döviz mezuniyeti verilmesi icra vekilleri heyetinden karar istihsaline mütevakkıftır.

Kuriyelere verilecek kambiyo miktarı merciinden verilecek vesaike istinad eder.

B - Memuriyeti daime ile gönderilenlere esnai seyahatta yapacakları zarurî masrafla ra mukabil mensub oldukları daire ve müesseselerden getirecekleri vesaike istinaden bir aylık maaşları nisbetinde ve kambiyo murakabe mercilerinin vizesiyle döviz verilir.

C - Tahsil, tetkik ve tetebbü için gönderileceklere muhtelif ecnebî memleketlerin hayat pahalılığına göre maarif vekâletince tayin olunacak hatlar dairesinde ikamet masrafları ve sair masrafları için muktazi döviz kambiyo murakabe mercilerinin mezuniyetiyle verilir .

(Sonu var)

DAVET

İstanbul Yüksek İktısat ve Ticaret mektebi mezunları cemiyeti 15-1-938 cumartesi günü saat 15.30 da Halkevinde toplanacak senelik kongreye bütün arkadaşların gelmesini diler. 1—95

İ L Â N

Müflis uşak şayak fabrikası türk anonim şirketi iflâs idaresinden

1 — Açık artırmaya konulan şeyin cinsi: Uşakda bahçeler arasında kâin malumülhudut sekiz bin metre murabbaı arsa üzerinde dört bin metre mikâbı inşaatı havi eski (Hacı Gedik) fabrikası şimdiki adıyla (Uşak, şayak fabrikası) türk anonim şirketi, şayak, çulaki, ve halı iplikleri fabrikası bir yıl müddetle icara verileceğinden 27 birinci kânun 937 tarihinden itibaren bir ay müddetle açık artırmaya konmuştur.

2 — Fabrikada mevcud makine, alât ve edevatının başlıcaları şunlardır:

1 adet 150 beygir kuvvetinde buhar makinesi çift silindirli, bir adet buhar kazanı, 1 adet elektrik tesisatı tamamen mevcut, 1 adet toz çarkı, 1 adet şeytan çarkı, 3 adet çelik tarak, 1 adet dört bobinli 120 fitilli ince iplik için tarak, 3 adet tarak kırkar fitilli, 2 adet 300 iğli seyyar vargel, 1 adet 260 iğli seyyar vargel, 1 adet 200 iğli seyyar el vargeli, 2 adet çözgü dolabı, 3 adet son sistem Şönher dokuma makinesi dokuz mekikli, 1 adet ingiliz çakarı dokuma makinesi dokuz mekikli, 1 adet ingiliz çakarlı battaniye makinesi dokuz mekikli, 8 adet ingiliz dokuma makinesi tek mekikli, 6 adet Avusturya tek mekik ince kumaş ve pamuklu dokuma makinesi, 1 adet ütü makinesi, 1 adet makas, 1 adet hav ve fırça, 1 adet link, 1 adet yıkama, 1 adet süzgeç, 1 adet battaniye havı için şardon, 1 adet demirhane bütün teçhizatiyle, 1 adet marangozhane bütün teçhizatiyle,

Ayrıca müdür odası, kâtip ve bekçilere mahsus odalar, yapak ve şayak depoları, odun ve kömür depolarını havidir.

3 — 6 adet ince kumaş dokuma tezgâhları hariç olmak üzere ayda 6000 metre şayak çıkarabilecek kabiliyettedir.

4 — Fitiller dokumalara kâfi iplikten fazla olarak ayda tahminen bin liraya yakın halı levazımı nesciyesi imal eder.

5 — Bir yıllık icar bedeli muhammeni 12000 on ikibin liradır.

6 — Fabrikanın icarına aid şartname Uşakta pekmez hanında 3 numarada bulunan iflas idaresinden bedelsiz olarak alınır. Talep vukuunda dışarıya gönderilir.

7 — Açık artırma ve ihale 27 ikinci kânun 938 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 de Uşakda pekmez hanında 3 numarada bulunan iflâs idaresi merkezinde yapılacaktır.

8 — Fabrikanın bir yıllık icarı açık artırma suretile yapılacaktır.

9 — Muvakkat teminat akçesi 900 dokuz yüz liradır.

10 — Bilumum vergi ve rüsum müstecire aiddir.

11 — Daha fazla malûmat almak için iflas idaresine müracaat olunması ilân olunur. 1—94

Elbise ve kaput alınacak

Ankara Emniyet Müdürlüğünden:

Cinsi	Adet	takım	beherinin muhammen fiatı Lr.	Kr.	Teminatı Lr.	Kr.
Sivil elbise	—	135	22	00	223	00
„ kaput	45	—	22	00	75	00

İhale günü: 12 - 1 - 938 çarşamba günü saat 16 da

Yukarda cins ve mikdarı yazılı sivil elbise ile palto 27-12-937 tarihinden 12-1-938 tarihine kadar 15 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin yukarda yazılı gün ve saatte kanunî belgeleriyle birlikte Emniyet Müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. (4705) 3—7239

Vilâyetler

Pavyon inşası

D. Bakır Nafıa Müdürlüğünden :

1 — Talip çıkmadığından yeniden artırma ve eksiltmeye konulan 34230 lira (92) kuruş keşif bedelli D. Bakır lise pavyonu inşaatıdır.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi

B — Mukavele projesi

C — Ek hususî ve ek fennî şartname.

D — Bayındırlık ve yazı işleri genel ve fennî şartnameleri

E — Bu evrak nafia dairesinde görülebilir ve istenebilir.

3 — Bu iş 17-1-938 pazartesi günü saat 11 de kapalı zarf usuliyle D. Bakır nafia müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için (2567) lira (32) kuruşluk muvakkat teminat vermek ve aşağıdaki vesikaları ibraz etmek lâzımdır.

A — Nafia vekâletinden alınmış inşaat müteahhitlik vesikası

B — 937 yılına aid ticaret odası vesikası.

5 — Taliplerin pazartesi ihale saatinden bir saat evvel komisyon reisliğine makbuz mukabili vermeleri. Postadaki gecikmeler kabul edilmez. (4766) 1—8

Doğum, çocuk bakım evi ve ebe mektebi yaptırılacak

Balıkesir vilâyeti daimî encümeninden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Balıkesir merkezinde yapılacak "doğum ve çocuk bakım evi ve ebe mektebi,, binasıdır.

2 — Eksiltme 6. 1. 938 perşembe günü saat 15 te Balıkesir hükümet binasında encümeni vilâyet odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve müteferri evrakı vilâyet nafia dairesinde ve encümen kaleminde görülebilir.

4 — Eksiltmeye girmek için isteklilerin 5340 lira 74 kuruş muvakkat teminat vermeleri ve Nafıa Vekâletinden 1937 yılı için alınmış yapı müteahhidliği vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

5 — İstekliler teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar encümen riyasetine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (8466/4657) 3 — 7141

Şose tamiri ve beton arma köprü yaptırılacak

Bolu Nafıa Müdürlüğünden :

Bolu — Düzce yolunun 22 + 650 — 40 + 819 uncu kilometreler arasında 10218 lira 93 kuruş keşif bedelile yapılacak üçü 2.00 ve biri 1.00 ve biri 6.00 metre açıklığında beton arme kapaklı menfez ve beton arme köprü ile 11261 metre uzunluğunda hazır kırma taşiyle esaslı şose tamiratı 2490 sayılı kanunun 40 ıncı maddesi mucibince 17/ 12/ 937 tarihinden itibaren proje ve evrakı keşfiye ve fennî ve hususî şartnameleri ve ilk ilân şeraiti dahiilnde bir ay içinde pazarlığa çıkarılmış olmakla ehliyet vesikasını haiz olanların Bolu nafıa müdürlüğüne bu müddet zarfında müracaatları ilân olunur. (8549/ 4695) 3 — 7231

Kazalar

Elektrik santralı yapılacak

Sındırgı Belediye Reisliğinden :

1 — Sındırgı kasabasının elektrik tesisatının santral inşaatı ve ağaç direkler belediyece inşa ve ihzar edilmek şartiyle makine ve elektrik techizatiyle şebeke ve teferruatı (13,655) lira (75) kuruş keşif bedeli üzerinden kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

2 — Eksiltme 17-1-938 tarihinde saat 15 de Sındırgı belediyesinde encümen huzurunda yapılacaktır.

3 — Bu işe aid evrak şunlardır :

A — Proje

B — Keşif cedveli

C — Fennî şartname

D — Mukavele projesi

E — Eksiltme şartnamesi

F — Bayındırlık işleri genel şartnamesi

4 — İstiyenler bu evrakı Sandırğı belediyesinden görebilecekleri gibi birer kopyesini bedeli mukabilinde İstanbulda Galatada Selânik bankası beşinci katta mühendis Hasan Haletten alabilirler.

5 — Eksiltmeye iştirâk edecekler %7,5 teminatları tutarı (1024) lira (18) kuruşluk muvakkat teminatlarını ve 1937 yılına aid nafia vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikasını veya bu nevi işleri muvaffakiyyetle başardığına dair kanaat bahş vesaiki ve ticaret odası vesikasına 2490 numaralı kanunun hükümlerine göre ihzar ederek teklif mektubunu ihtiva eden mühürlü bir zarf içinde ihale saatinden bir saat evvel belediye reisliğine göndermeleri lâzımdır.

6 — Postada vaki gecikmelerden mesuliyet kabul edilmez. (4696/8550) 3—7230

Depo yaptırılacak

Kadıköy Vakıflar Müdürlüğünden:

1 — Taşdelen menbaında mevcud hangara ilâveten yapılacak şişe depoları, makine ve kazan depoları ve su depoları (24,695) lira (90) kuruş bedeli keşfi ile ser'idepri üzerine 5-1-938 tarihinden 20-1-938 tarihine kadar 15 gün müddetle kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu inşaata ait şartname, projeler ve mukavele ve yapılacak inşaatın nev'i ve cinsini gösterir hulâsai keşfiye 20-1-938 akşamı saat 17 ye kadar İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü Başmimarlığından 123 kuruş mukabilinde alınabilir.

3 — İhale 21-1-938 cuma günü saat 15 de Kadıköy Vakıflar Müdürlüğünde uygun fiat verene Vakıflar Umum Müdürlüğünden istizan edilmek şartiyle yapılacaktır. Zarflar ihale saatından bir saat evvel makbuz mukabilinde komisyona verilmiş olacaktır.

4 — Eksiltmeye girmek istiyenler (1900) liralık teminatı muvakkate akçesini Kadıköy Vakıflar Müdürlüğü veznesine teslime mecburdurlar.

5 — Eksiltmeye girmek istiyenler Mimar veya mühendis olmaları ve buna benzer (25.000) liralık işleri eyi bir surette yaptıklarını isbat edecek Bayındırlık Bakanlığının vesikalarını İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü Başmimarlığına göstererek ayrıca vesika almaları meşruttur. (12) 1—88

Ankara Vilâyeti

Ankaralıların dikkat nazarlarına

Ankara Valiliğinden:

Hacı kadın deresi, baraj, Solfasol, Karaağaç, Araplar, Kayaş, Yüreğil davulcubağları, İmrahor, Esatlar, Çankaya, Dikmen, Balkat, Orman çiftliği, Etlik köy ve mevkileri çevresinin içindeki saha ziraat mücadele mıntakasıdır. Bu sahada bulunan ağaç sahipleri 2906 No. lu kanuna tevfikan aşağıdaki mücadele vazifelerini yapmakla mükellef tutulmuşlardır.

1 - Söğüt ağaçlarının taç kısımları gövdeden itibaren 1-1.5 karış yukarıdan budanacaktır. (Geçen sene bu şekilde budanananlar müstesnadır).

2 - Üzerlerinde kabuklu bitler bulunan akasyalar keza söğütler gibi budanacak ve kesilen dallar yakılacaktır. Kalan dallarla gövdenin bir karışlık kısmı gözlere zarar verilmiyecek şekilde bir paçavra ile silinecektir. Yollardakilerden de sahipleri mesuldürler.

3 - Bazı ağaçlarda görülen (ökse otu veya burç) adındaki tufeyli nebatlar tamamen kesilip atılacaktır.

4 - Bazı ağaçlarda içerisinde binlerce tırtıl saklayan haşereler kış yuvaları vardır. Bunlar haşerenin yaptığı bir iplikle dallara bağlanmıştır ve kuru bir yaprağa benzerler. Bu yuvalar toplanıp yakılacaktır.

İkinci madde için mehil 20.1.1938, diğerleri için 31.1.1938 dir. Vazifelerini yapmıyanlar hakkında kanunun hükümleri tatbik edilecektir.

Mücadele hakkında izahat almak istiyenler Necatibey mahallesinde saylavlar sokağında Ferah apartımanında mücadele müdürlüğüne müracaat edebilirler. Müdürlüğün telefon No. su 2309 dur. (13) 1—87

HİKÂYE

Rüya ve hakikat

1 -- Rüya

Yazan: FRANZ HERCZEG *Çeviren: Hikmet TUNA*

Gece yarısı idi; hafif bir tiyevri ile akşamdan yatağına yatmış olan Magda birdenbire korku içinde uyandı. Gecenin sükûneti içinde, bir insanın haykırmasından ziyade bir hayvanın ulumasını andıran korkunç bir ses kulağına gelmişti.

Birdenbire gecenin karanlığında da bir canlılık, bir hareket başladı. Pencerelerin altında kızıl bir meşale ışığı peyda oldu. Merdivenlerden, ağır bir yük taşıyan insanların iniltileri geliyordu. Ondan sonra, her tarafı derin bir sessizlik kapladı.

Kadın, kalbinin çılgınca atışlariyle birlikte saniyeleri sayıyordu. Kımıldıyamıyordu; ne düşünebiliyor; ve ne de konuşabiliyordu. Ona bir şeyin olduğu hissi hâkimdi.

İfade edilemiyen acı bir hâdise olmuştu. Çırpınıp duran kalbine, yüzlerce kilolük kankara bir yük gibi cullanan ve bir daha tamiri kabil olmıyan bir felâket idi bu.

Olanı biteni artık o da biliyordu : Kocası Lodvig, avdan ölü olarak getirilmişti. En iyi arkadaşı onu kaza ile vurmuştu...

Magda,

— Hayır, hayır, hakikat olamaz bu! diye bağırdı ve :

— Bu bir yalan bir ruyadır! ben yatakta yatıyor, rüya görüyorum...Yarın uyanacağım; bunların hiç biri doğru çıkmayacaktır!. Anne ve babası yatağının başı ucunda idi. Onlar da onunla beraber ağlıyorlar, onu okşıyarak kendisini teselli ediyorlardı.

— Kalk zavallı çocuk kalk... ruya değil, acı bir hakikat; genç kocan yemek odasında ölü olarak yatıyor.

Magda yatağından kalkarak sırtına alelacele bir şey giydi ve kapıya doğru ilerledi: Kocası, soluk bir çehre ile, kanlar içinde ve hareketsiz olarak kanepenin üzerinde yatıyordu. Etrafını siyah elbiseli ve benizleri uçuk yabancı erkekler çevirmişti; bu yabancılar başlarını önlerine iğerek :

— Zavallı dul, vah, vah! diyorlardı.

Magda, ayaklarının ucuna basarak kanepeye yaklaştı ve titrek bir sesle,

— Kalk Ludvig, kalk; kötü bir şaka bu !

Ondan sonra, dudakları arasından fırlıyan feryaddan kendi de ürktü. Dizleri üstüne çöktü ve kendini ölü kocasının üzerine attı; ona sokuldu, onu bağrına bastı.

— İster ruya, isterse hakikat olsun. şayed hakikat ise ikimizi beraber gömerler; fakat bir rüya ise, ikimiz birlikte uyanırız...

Bu sessiz karanlıkta Magda tekrar yalnız kalmıştı. Genç kadın kendini teselli ederek gözlerini kapadı; hâdiseyi bir ruyaya çevirmek için uyumak istiyordu. Lâkin, yarı dalgın bir halde bile, kocasının soğuk ve hareketsiz vücudunu yanında hissediyordu.

Ancak, genç kadının ruhu, yakın bir mazinin hatıraları arasında dolaşıyordu.

Altı ay evvel evlenmişti. biribirlerine ebediyen sadık kalacaklarına dair yemin ettikleri zaman, her ikisi de daha çocuk sayılacak bir yaşta idi. Her ikisi de aynı yaşta idi; ihtimal ki, Ludvig ondan altı ay büyüktü. Biribirlerinin olmadan genç kadının aşkı uzun müddet çetin mücadeleler geçirmek mecburiyetinde kalmıştı. Herkes, hattâ ana ve babası bile onun sevgisi aleyhinde idi. Kız ve erkek taraf yaşlarının mukavemeti, iki gencin sabit bir fikir halini almış olan sevgileri önünde kırılmış ve onlar da evlenip düğünlerini yapmışlardı.

Düğünü takib eden altı ay, bir bahar sabahı gibi gelip geçmişti. Böyle bir şey düşünemiyecek kadar saadetleri ter ve taze idi. Her gece sanki halâ ikisi beraber mektebe gidiyorlar ve biribirlerine pencereden bakıyorlarmış gibi, ruyalar görüyorlardı. Uyandıkları vakit rahat bir nefes alıyorlardı.

Genç kadın ölü kocasının yanında uyuklarken bütün bunlar şimdi onun aklından geçiyordu.

Magda, sadece ruya gördüğünü biliyordu; fakat buna rağmen, ona soğuk bir teessür çökmüş ve arkasından kara bir korku üzerine çullanmıştı. Uyanmak istiyor, onu arzusu hilâfına alıp sürükliyen sisli bir akıntı ile mücadele ediyordu. Fakat her defasında bitkin bir halde çöküyordu. Nihayet bu şaşkınlık arasında dua etmeğe başladı.

"Yarebbi, benim şimdi ruhumu sarsan şeylerin hepsini ruyaya tehdil et. Beni tekrar uyandır ve etrafımı ışığa boğ; kalbime sulh ve sükûn ver...,,

Onun duası kabul edildi. Biri onun kolunu sarsıyordu. Kalbindeki tazyik kalkmıştı. Yatağı ucunda ışık yanmıştı.

— Sevgilim, nen var? neden uykuda ağlıyorsun ?

Ona kocası hitab ediyordu. Fakat, genç kadın kendine gelinceye kadar bir çeyrek saat geçmişti. Hıçkıra hıçkıra kocasını bağrına basıyor, ve,

— Bir ruya idi değil mi? Bir ruya ! diye fısıldıyordu.

Ankara - İstanbul muhtelitlerinin karşılaşmasına doğru

Ankara bölgesi, pek yakında Ankara - İstanbul muhtelit takımlarını karşılaştırmak tasavvurundadır.

Bu maç Ankarada ve şehir stadyomunda olacaktır. Karşılaşmanın 16 ikincikânuna rastlayan pazar günü yapılması düşünülmektedir.

İstanbul bölgesi kulübleri bu hafta lik maçlarını bitirmiş olacaklardı. Fakat havanın bozukluğu buna mani oldu. Eğer tabiat aynı zorluğu göstermezse önümüzdeki pazar birincilikler tamamlanacaktır.

Ankara takımları da bu pazar son karşılaşmalarını yapacaklardı. Bükreş muhtelitinin son ziyareti dolayısiyle geri bırakılan Ankaraspor - Gençlerbirliği, Demirçankaya - Harbiye İdman yurdu maçlariyle millî kümeye girecek takımlardan biri, bölge şampiyonu taayyün edecek ve bölge birincilikleri bitecektir.

Ankarada 15 ikinci kânun şild maçlarına başlanılması kararlaştırılmıştı. Fakat, bu turnovadan evel, iki şehir muhtelitini karşılaştırmak, cidden güzel ve yerinde bir düşünce eseridir.

Geçen yıl millî küme maçları münasebetiyle iki bölgenin seçkin takımları arasında alâka uyandırıcı temaslar oldu. Ankara takımları İstanbullu arkadaşlarından umulduğu kadar geri olmadıklarını isbat ettiler. Hattâ futbol tekniği bakımından üstün görülen yerleri bulunduğunu da gösterdiler.

Aradan bir mevsim geçti. Bu yıl millî küme maçlarında bir senelik terakkiyi ölçmeğe hazırlanırken iki şehir muhtelitinin karşılaşmaya daveti orijinal bir fikirdir. Bakalım Bükreş muhtelitini yenen Ankara ile, yenilen İstanbul futbolcuları bir senede ne kazanmışlar veya kaybetmişlerdir.

Yalnız, gönül, bu kombinezona İzmirlilerin de girmesini arzu ediyor. Haber aldığımıza göre, organizatörler de İzmir muhtelitini daveti düşünmektedirler.

Andaç

NÖBETÇİ ECZANELER

Pazar	:	İstanbul eczanesi
Pazartesi	:	Merkez „
Salı	:	Ankara „
Çarşamba	:	Yeni ve Cebeci ecz.leri
Perşembe	:	Halk ve Sakarya „
Cuma	:	Ege eczanesi
Cumartesi	:	Sebat ve Yenişehir ec.leri

HALK ve YENİ SİNEMALARDA MATİNELER

Hergün	Cumartesi	Pazar
14.45	13.00	11.00
16.45	14.45	13.00
18.45	18.45	14.45
21.00	21.00	16.45
		18.45
		21.00

Pazar ve cumartesi günlerinden başka HALK sinemasında hergün Halk matineleri: 12.15

Film değişme günleri: Pazartesi ve Cuma

LÜZUMLU TELEFON NUMARALARI

Yangın ihbarı: 1521. — Telefon müracaat şehir: 1023 - 1024. — Şehirlerarası: 2341 - 2342. — Elektrik ve Havagazı Arıza Memurluğu: 1846. — Mesajeri Şehir Anbarı: 3705. — Taksi Telefon numaraları: Zincirlicami civarı: 2645, 1050, 1196. — Samanpazarı civarı: 2806, 3259. — Yenişehir, Havuzbaşı Bizim taksi: 2323 — Havuzbaşı Birlik taksi: 2333

OTOBÜSLERİN İlk ve SON SEFERLERİ

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dereden Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.30
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.30
Ulus M. dan Dikmen'e	7.30	20.00
Dikmen'den Ulus M. na	8.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiörenden Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	20.30
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.00
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	20.30
Cebeci'den Ulus M. da	7.00	20.30
Cebeci'den As. fabl. ra	6.30	——
As. fabl. dan Cebeci'ye	——	17.15
S. pazarı'ndan Akköprü'ye	6.30	7.15
Akköprü'den S. pazarı'na	——	9.45

Yenişehir, İstasyon ve Bakanlıklara her saatı beş geçe muntazam seferler vardır. Pazar günleri ilk seferler birer saat sonra başlar.

POSTA SAATLERİ

Posta saat 19 a kadar İstanbul cihetine mektub kabul eder.
Taahhütlü 18 e kadardır.

TREN SAATLERİ

Haydarpaşaya : Her sabah 8.20, her akşam 19.15 ve 19.45 de (Salı, perşembe, cumartesi Toros sürat).

Samsun hattına : Hergün 9.35 (Kayseri, Sıvas, Amasya bu hat üzerindedir).

Diyarbakır hattı : Hergün 9.40
Zonguldak hattı : Hergün 15.00
Kırıkkaleye rayotobüs 16.05

GÜNLÜK:

Arabî - 1356	Rumî - 1353
3 Zilkade	Birinci kânun 24

İstanbul borsası

4 - 1 - 1938

PARALAR

	ALIŞ	SATIŞ
Sterlin	625.—	630.—
Dolar	122.—	126.—
Frank	85.—	85.—
Liret	99.—	106.—
Belç. Frangı	80.—	84.—
Drahmi	18.—	22.—
İs. frangı	570.—	580.—
Leva	20.—	23.—
Florin	65.—	70.—
Kuron Çek.	78.—	82.—
Şilin Avus.	21.—	23.—
Pezeta	—.—	—.—
Mark	26.—	29.50
Zloti	20.—	22.—
Pengö	21.—	25.—
Ley	12.—	14.—
Dinar	48.—	52.—
Yen	—.—	—.—
Kuron İs.	30.—	32.—
Altın	1079.—	1080.—
Banknot	273.—	274.—

ÇEKLER

	AÇILIŞ	KAPANIŞ
Londra	626.50	626.—
Nevyork	0.80	0.7985
Paris	23.5075	23.5275
Milano	15.2035	15.2075
Brüksel	4.71	4.7130
Atina	87.23	87.30
Cenevre	3.4515	3.4540
Sofya	63.8746	63.8975
Amsterdam	1.4342	1.4353
Prag	22.7434	22.7635
Viyana	4.2186	4.2220
Madrid	13.7270	13.7380
Berlin	1.9846	1.9860
Varşova	4.2090	4.2125
Budapeşte	4.01	4.0135
Bükreş	106.6240	106.7092
Belgrad	34.4375	34.465
Yokohama	2.7420	2.7442
Moskova	23.6325	23.6125
Stokholm	3.0963	3.0988

ESHAM VE TAHVİLAT

		Açılış	Kapanış
1933 türk borcu	I	18.475	18.45 (Vadeli)
„ „ „	II	18.425	18.40 (Vadeli)
1933 ikramiyeli Ergani İs.		96.75	96.75
Sıvas - Erzurum hattı	II	95.—	95.—
	III	95.—	95.—
	IV	95.50	95.—
C. Merkez Bankası		99.—	99.—
Anadolu D. Y. Mümessil		40.—	40.—

DÜNYA Basını

Fransa ideallerden uzak bir politika takib etmelidir

Eski Fransız başvekili Flanden'in "La Tribün de Nasyon" gazetesinde çıkmış olan makalesi, sağcıların, Fransa'nın dış politikasında takib edilmesini istedikleri stikameti göstermek bakımından dikkate lâyıktır.

Enternasyonal sahada hâdiseler, bir kaç aydan beri o kadar çok ve mühimdir ki bazı görüşlerin yeniden gözden geçirilmesini lüzumlu kılmaktadır. İngiltere ve Fransa, ananevî politikalarını Milletler Cemiyetine istinad ettiriyorlardı. Tatbikattaki bazı usuller müstesna, paktın prensipleri üzerinde tamamen mutabık olarak, Avrupanın iki büyük demokrasisi, enternasyonal münasebetlerde hak ve adâleti karşılıklı saygı içinde muhafaza ve muahedelerin tarafların serbestçe muvafakati ile değişmesi esaslarını hâkim kılmak için daima dostça gayret etmişlerdir.

Tarih belki anlatacaktır ki, 1918 de galip çıkan ve ezici bir askerî üstünlüğe sahib olan bu iki devlet, sulh muahedelerinin sistematik surette çiğnenmesi hâdiselerine karşı büyük bir âlicenablıkla hareket etmişlerdir. İngiltere ve Fransanın birleşik maddî kuvvetlerini Avrupada hâkimiyeti muhafaza ettiği müddetçe, Milletler Cemiyeti memnuniyet verici bir şekilde çalıştı ve, sanıldığından fazla fırsatlarda kavgaların önüne geçmeye ve sulhu idameye muvaffak oldu. Bu da manevî kuvvetlerin, ne kadar büyük olursa olsun, askerî kuvvete istinat etmek zaruretinde bulunduğuna parlak bir delil teşkil eder. Kuvvetin üstünlüğü taraf değiştirir gibi olduğu gün, Milletler Cemiyeti vâhim bir tehdide maruz kaldı; ve cemiyetin şimdilik, azalarının emniyetini garanti etmekten âciz bir mevkide bulunduğunu söylemek cesaretini gösterdiği için B. Nevil Çemberlayn'ı takdir etmeliyiz.

Ingiliz ve fransız milletleri, yavaş yavaş, kendi emniyetlerinin garantisini Milletler Cemiyetine bırakabilecekleri kanaatine varmışlardı. Bu hayalden uyanış acı olmuştur. Hususiyle, onları, malî yükü ağır olan muazzam ve kesif bir silâhlanma gayreti göstermek mecburiyetinde bıraktığı için. Bununla birlikte, bu her iki millet için sömürge hududları meselesi ortaya konulmuştur.

Almanyanın mukadderatını eline alalı beri, Hitlerin aksiyonunu dikkatle takib eden bir kimse için, "Mein Kampf" müellifinin tarif ettiği politik prensiplerin metodik ve ısrarlı tatbikinden şüphe etmek mümkün değildir.

Bu prensiplerle Milletler Cemiyeti prensipleri arasındaki zıddiyet meydandadır. Şu halde istikbal bizi iki ihtimal karşısında bulunduruyor : Kuvvetlerin mü adelesi, uzlaşma.

Muhakkak harbi intaç etmesi icab etmeyen kuvvetlerin mücadelesi başlamıştır. Totaliter devletlerde maddî ve manevî bütün kuvvetlerin seferberliği hemen bitmiş gibidir. Demokrasilerde ise henüz başlıyor. Şimdi mesele, bu umumî seferberlik halinin, yaratılmak istenen kuvvet sistemi meydana gelmeden, ölmesi mümkün olup olmıyacağını bilmektedir. Bu takdirde muvazene şu veya bu tarafın lehine olarak bozulmuş olacaktır. Fransa ve İngilterede sulhcular malî güçlüklerin İtalyada faşizm, Almanyada Nazizm rejimlerini düşürebileceğine inanıyorlar. Öte yandan diktatörlüklerde parlamentocu demokrasilerin zaafını ve Fransada bir ihtilâl hareketini hesaba katmaktadırlar. Bir tarafa mensub küçük devletleri o gruptan ayırarak kendi grupuna ilhak etmek için diplomatik faaliyetler her iki tarafça ilerletilmektedir; fakat itiraf etmeli ki bu iş, Londra - Paris - Moskova mihverinden ziyade Berlin - Roma - Tokyo mihveri tarafından daha ziyade muvaffakiyetle yapılmaktadır. Londrada, Almanyayı Berlin-Roma-Tokyo mihverinden ayırmak ümidi muhafaza edilmektedir. Paris Romayı gruptan ayırmanın daha kolay olacağı kanaatindedir. Berlin de, Londra - Paris mihverinden Londrayı uzaklaştırmaya çalışıyor. Roma tarafında da, Parisle bir yakınlaşma tasavvurunun vücudu tahmin ediliyor. Fakat, her halde Berlinin şiddetli bir muahezesi üzerine bu hareket derhal frenlenmiştir.

Bu ilân edilmemiş harbin ön safhasında, İngiliz hükûmeti, asırlık bir ananeye uyarak, yeni bir uzlaşma gayretinde bulunuyor. Lord Halifaks'ın misyonu, Hitlerin "milletlerin dinamizmi" doktriniyle muahedelerin statikliği doktrinini telif edecek bir zemin aramak maksadını güdmüş görünüyor. Kimse bunu açıkça söylemiyor, fakat mevzuubahs olan Milletler Cemiyeti paktını tadil etmek, Hakkın değişmez sertliğini yumuşatmak, yeni bir Avrupanın organizasyonuna kuvvet potansiyelini de teşrik etmektir.

Bazıları, Milletler Cemiyeti paktında ifade edilmiş olan idealden muvakkaten ve kısmen fedakârlıkta bulunmaya Fransanın muvafakat etmemesini istiyorlar, ayni kimseler ona, Avrupanın jandarması olmak şerefli fakat tehlikeli vazifesini teklif ediyorlar.

Fransanın menfaati bu sese uymayı mı gerektiriyor ?

Karşılıklı yardım paktlarının tatbiki, Milletler Cemiyeti paktında yazılı mütecavize karşı elbirliği garantisine istinat ettikçe, Fransa belki bu tehlikeyi üzerine alabilirdi.

Pratik tecrübe bu garantilerin bir hayalden ibaret olduğunu göstermiş olduğu için Fransa sadece ideolojik bir politikada ısrar edemez.

Ne de olsa sulhu harble değil, fakat sulhla uzlaştırmak mevzuubahistir.

Fransada ve hariçte kamoyu, Fransız politikasının istikametinde yapılması gerekli değişikliğin ehemiyetini ölçebilmelidir.

Eğer, Fransa, Avrupa donkişotluğu denebilecek olan hareketi tercih etmiş olsaydı, bu, fransız milleti için azamî haddinde silâhlanmak ve askerleşmek lüzumu manasını ifade ederdi; ve fransız milletinin, bu gayreti yalnız kendi tecavüze maruz toprakları için değil, fakat harbden önceki ittifaklardan çok daha girift ve çok daha umumîleştirilmiş bir ittifak sistemi dolayısiyle her hangi bir başka memlekete karşı yapılacak muhtemel bir tecavüze müdahalede bulunmak için yaptığını bilmesi ve anlaması lâzımdı.

Buna karşılık, Fransa, müstakbel Avrupa münasebetlerinin, geniş surette yenileştirilmiş bir Milletler Cemiyetinde yeniden organize edilmesi ve uzlaştırılması işine iştirâk etmeyi tercih ederse, diplomasisinde ideolojik mahiyetteki husumet, muhalefet ve müdafaaları terketmesi icab eder.

Fransız dış politikasının aylardan beri, İtalyaya ve İspanyaya karşı, Avrupada vaziyetimizi zayıflatmaktan geri kalmayan boş bir ideolojinin tahakkümü altında bulunduğunu söylemek mübalağa olmaz. Fransa, her zamandan ziyade, bugün tek kalmak tehlikesini göze alamıyacak bir vaziyettedir.

On beş sene süren idealist politika, sulhu sağlamlaştırmış veya fransız emniyetini kuvvetlendirmiş değildir. Fransa bunu görmeye ve vatanperverce realist olmaya başlıyor.

Almanya

Almanya B. Ruzvelt'in mesajını soğuk karşıladı

Almanya, B. Ruzvelt'in mesajını soğuk karşılamıştır. Gazeteler, bu nutkun yeni hiç bir şey getirmediğini söylemektedir.

"Doyçe Algemayne Saytung" diyor ki:

"Bu nutuk, amerikan dış politikasında yeni bir faaliyet için İngilterede vaktiyle o derece boş bir ümid uyandıran ve nihayet Brüksel konferansında büyük bir hayal inkisarına varan Şikago nutkuna pek benzemektedir.,,

"Lokal Anzayger" diyor ki:

"B. Ruzvelt, bu nutkunda Şikagodaki nutkundan daha fazla tartılı konuşmakta, Maamafih, umumiyet itibariyle hep aynı şeyleri tekrar eylemektedir.,,

Berliner Tageblatt diyor ki:

"Bu nutuk, dünyanın Şikago nutkundan boş yere çok şeyler beklemiş olan kısımlarında bir hayal inkisarı uyandıracaktır.,,

İngiltere

Demokrasiler birleşmeli

B. Ruzvelt'in mesajında dış politikaya dair olan kısım sabahki Londra gazetelerinde hararetli bir surette karşılanmaktadır. Diğer devletler ihtiraslarının sebeb olduğu tehlike karşısında demokrasilerin mütesanid bulunmaları arzusu ingiliz kamoyunda artan bir akis buluyor.

Taymis gazetesi diyor ki:

"Cumhur başkanı, Şikago nutkundaki mevzuu tekrar ele almakla beraber bu sefer o kadar ısrarla tasrih etmemiş olması, B. Ruzveltin bu defa bilhassa hükümetini dahilî zorluklar önünde takviyeye çalışmış olmasiyle izah edilebilir. Bu hareket tarzı, cumhur başkanının dış politikasını muvaffakıyetle neticelendirmesi için çok ustalıklıdır. Zira, öteki milletlerle ekonomik işbirliği hususu dahi, bizzat Amerika kamoyunda yatışma temin edilmedikçe, bir netice elde edilemez.,,

Manalı bir hareket

Deyli Telegraf and Morning Post gazetesi, cumhur başkanı kelimelerini ihtimamla tartmağa mecbur olduğu içindir ki, bu kelimelerin en kuvvetli manalarında mütaleası lâzımgeleceği kanaatindedir. Bu gazete, buna binaen cumhur başkanının diktatörlük hükümetlerini tenkidden Amerikanın silâhlanması lüzumuna geçmesi tarzının pek ziyade mânalı olduğunu kaydetmektedir.

Sağ gazeteler arasında Deyli Meyl gazetesi bile şu satırları yazıyor:

"Cumhur başkanının mesajı, tam tecerrüdün bu zamanda tatbik edilemiyeceğini gösteren katî bir itiraf teşkil etmektedir.,,

Sol cenah gazeteleri, mesajın İngilterede alkışlamakla iktifa edilmemesini istiyorlar.

Fransa

Yeni bir davet

Pöti Jurnal yazıyor:

" B. Ruzvelt'in mesajı, otoriter rejimli milletler grupmanına karşı koymak için demokrat memleketler antantı lehinde yeni bir çağırıştır. Bu hitapla B. Ruzvelt Berlin - Roma - Tokyo mihverine karşılık bir Vaşington - Londra - Paris mihverini mi istihdaf ediyor? Bugün Nevyork Taymis gazetesinde Edvin Ceyms'in ileri sürdüğü tekliftir ve bu fikrin Amerikada birçok taraftarları bulunduğu da muhakkaktır."

Övr gazetesinde Bayan Tabui diyor ki:

" Rüzvelt mesajının Tokyoda bilhassa nahoş bir tesir hasıl ettiği anlaşılmaktadır. Cumhur başkanı, henüz demokrasi sistemine malik olmıyan ve yahut bu sistemi kaybetmiş olan memleketlerin bunu tekrar kuracaklarını ve dünyada barışın bu suretle tekrar yerleşeceğini mutedil ve fakat oldukça ehemiyetli bir ifade ile söylemiştir B. Ruzvelt, doğrudan doğruya "dünyanın faşist olacağını" bildirmiş olan Musolini'ye cevab vermiştir.

İZMİR Enternasyonal Fuarına Hazırlanınız
20 agustos 20 eylul
1938
3—7041

KÜÇÜK İLÂNLAR

Küçük ilân ŞARTLARI

Dört satırlık küçük ilânlardan-
Bir defa için 30 kuruş
İki defa için 50 kuruş
Üç defa için 70 kuruş
Dört defa için 80 kuruş alınır.
Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır.
Bir kolaylık olmak üzere, her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.
Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

Kiralık :

Kiralık ucuz daire — 5 oda 1 hol 2 hela, mutfak ve banyolu daire 45 liraya Maltepe İmalâtı harbiye evleri civarı bakkal Rasime müracaat. 1—18

Kiralık oda — Möbleli konforlu müstakil bir oda (teshin ve hizmet dahil) kiralıktır. Çocuk sarayı caddesi 33 daire 7 Tel. 2315 1—66

Kiralık daire — Yenişehirde Tuna caddesi 40 No. B. Ferit apartımanında 3 çer oda birer holden ibaret iki daire kiralıktır. Fiat 40 ve 45 liradır. Telefon: 1369 1—76

Büyük oda — Merkezî teshin, yakınlık. Karaoğlan merkez apartımanı 1 ci daire. Apartman karşısındaki gazeteciden sual. 1—78

Satılık :

Satılık arsalar — Yenişehir Karanfil sokak 400 M² Konur sokak 373 M² Telefon: 1538 3—7295

2 ve 3 odalı kiralık daireler — Yenişehir Özenler caddesi Yiş sokağı Evrentuğ apr. No. 17 Devlet Şûrası arkasında Tl. 2311 1—93

Satılık arsa — Ankarada Adliye binası arkasında Çıkrıkçılar yokuşunda bir arsa acele satılıktır. İstanbul Beyoğlu Nevizade sokak. No. 28 de Jüziye müracaat. 1—75

Acele satılık eczane — Ceyhanda 29 senelik kıdemli ve tanılmış vatan eczanesi sahibinin ahvali sıhiyesinden dolayı satılıktır Almak için sahibi Ali Rıza Atasağuna müracaat. 3—7256

Aranıyor :

Arsa alınacak — Taşhan Balıkpazarı, İtfaiye arasında satılık arsası olanların Çankaya matbaasına müracaatları. Tel. 3655. 3—7193

Kayıp — Yılbaşı gecesi saat ikide çakmak şeklinde N. R. S. markalı siyah deri kaplı bir pudralık kaybolmuştur. Ulus (R) rumuzuna getirene mükâfat verilecektir. 1—65

Ders ve oda — Fransada münhasıran fransızca tahsili yapmış bir genç ders veriyor, aile içinde veya dışında kiralık bir oda istiyor (oda mukabilinde de ders veriyor) Ulus B. B. rumuzuna müracaat. 1—77

Müteferrik :

Terceme — Her lisanda, muhabere, terceme, eski ve yeni yazıların kopyesi teksiri muhasebe tanzim ve kontrol ederiz. 4. kuruşluk pul ile Ankara Posta Kutusu 25 müracaat. 3—7290

Dans dersi — Diplomalı bir profesör bayan, beden terbiyesi (kültür fizik) ve modern dans derselri vermektedir. Ders toplu, hususî olduğu gibi aile nezdinde de kabul olunur. Yenişehir posta kutusu 1046 1—38

Mürebbiye ve muhabere için bayanlar aranıyor — Almanca ve fransızcayı iyi bilen bir mürebbiye ile bir bayan isteniyor. P. K. 1020 ye müracaat edilmesi. 1— 63

TASHİH

Sıhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinden:

Fakülte için istimlâk olunacak araziye ait olup 20-12-1937 tarih ve 5888 numaralı Uluş gazetesindeki ilânatın yanlışlıkları aşağıda gösterildiği gibi tashih olunur.

YANLIŞLIK	DOĞRUSU
İlân metninin sekizinci satırındaki 13/22/1937 tarihi	13/12/1937 dir.
Onuncu satırdaki 24 teşrinievvel 1935 tarihi	24 teşrinievel 1295 dir.
53 ncü satırda 40 sıra numarasındaki isim	Ziliha ve Ahmettir.
59 ncu satırın 41 sıradaki isim	Emine Sadrıdır.
64 ncü satırda 45 sıradaki ada numarası	322 dir.
102 nci satırda 82 nci sıradaki isimler	Fatma, Halise ve Emine ve Ibrahimdir.
Dördüncü kolonun 34 ncü satırında 130 sıradaki isim	Adamzadedir.
53 ncü satırda 131 sıradaki isim	Fehimedir.
40 ncı satırın 136 sıradaki ada numarası	353 dür. 1—96

3—7221

REÇETELERİNİZİ (Sakarya eczane) sinden yaptırınız. Her istediğiniz yerli ve Avrupa ilaçları bulunur. Resmî hususî müessesata azamî kolaylık gösterilir. Ulus, Halk sineması sırasında. Tel: 2018 3—7171

Spor malzemesi ve spor giyim eşyası alınacak

Siyasal Bilgiler okulu Mübayaat Komisyonu Reisliğinden:

Miktarı	Nevi	Muhammen fiatı	Muhammen fiata göre bedeli
340 tane	beyaz lâstik ayakkabı	230	782.00
340 „	Siyah saten don	120	408.00
1 „	150×450 boyunda jimnastik minderi		200.00
1 „	100×170 boyunda „		100.00
15 çift	Hammer marka kayak (iski)	240	360.00
15 „	Kayak ayakkabsı	1200	180.00
15 „	Kayak sopası	425	63.75
15 „	Kayak eldiveni	300	45.00
30 „	Yün çorap	70	21.00
15 takım	kayak elbisesi	2000	300.00
3 tane	sırt çantası	1000	30.00
15 „	Kayak başlığı	85	12.75
10 „	Paten demiri	700	70.00
3 „	Cirit	850	25.50
3 „	Disk	750	22.50
4 „	Gülle 5 kiloluk	750	30.00
1 „	„ 7 „	750	7.50
2 „	Çekiç 5 „	700	14.00
1 „	„ 7 „	750	7.50
15 „	Eşofman	650	97.50
3 „	Kronmetro	1750	52.50
4 „	Sağlık topu	1500	60.00
5 çift	Çivili ayakkabı	600	30.00
3 tane	el topu	450	13.50
2 „	Voleybol topu	400	8.00
1 „	Basketbol topu	850	8.50
2 „	Basketbol ağı	150	3.00
11 „	Lâcivert futbol donu	100	11.00
11 „	Beyaz forma	125	13.75
3 „	Futbol topu	600	18.00
11 „	„ ayakkabısı	600	66.00
2 „	Tekmelik	150	3.00
2 „	Dizlik	150	3.00
5 „	Bileklik	125	6.25
11 „	Futbol çorabı	125	13.75
			3087.25

Sıyasal Bilgiler Okulu için yukarda cins ve miktarı yazılı spor malzemesi ve spor giyim eşyası açık eksiltme ile satın alınacaktır. Eksiltme 10-1-938 pazartesi günü saat 14 de Ankara mektepler muhasebeciliğinde yapılacaktır. Eşyanın muhammen bedelleri yukarda tesbit edilmiştir. İlk teminat 231 lira 54 kuruştur. Şartname her gün mektepte görülebilir.

(4649) 3—7133

Cumhuriyet Merkez Bankasının

31 Birinci kânun 1937 vaziyeti

AKTİF		LİRA
Kasa :		
Altın: Safî kilogram 19.624,819	27.603.878,44	
Banknot	8.046.054,—	
Ufaklık	1.215.679,27	36.865.611,71
Dahildeki muhabirler :		
Türk lirası	2.594.292,53	2.594.292.53
Harîçteki muhabirler :		
Altın: Safî kilogram 6.482,909	9.118.729,56	
Altına tahvili kabil serbest dövizler.	16.108,68	
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakiyeleri	23.657.729,75	32.792.567,99
Hazine tahvilleri :		
Deruhte edi. evrakı nakdiye karşılığı.	158.748.563,—	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat	14.072.062,—	144.676.501,—
Senedat cüzdanı :		
Hazine bonoları.	—,—	
Ticarî senedat.	51.540.780,66	51.540.780,66
Esham ve Tahvilât Cüzdanı :		
A — (Deruhte edilen evrakı nakdiyenin karşılığı esham ve tahvilât (itibarî kıymetle)	39.093.116,02	
B — Serbest esham ve tahvilât	5.258.858,22	44.351.974,24
Avanslar :		
Altın ve döviz üzerine	68.561,07	
Tahvilât üzerine	8.859.831,24	8.928.392,31
Hissedarlar :		4.500.000,—
Muhtelif :		16.158.337,69
YEKÛN :		342.408.458,13

PASİF		LİRA
Sermaye :		15.000.000,—
İhtiyat akçesi :		
Adî ve fevkalâde	2.105.172,40	
Hususî	4.516.007,70	6.621.180,10
Tedavüldeki banknotlar :		
Deruhte edilen evrakı nakdiye	158.748.563,—	
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat.	14.072.062,—	
Deruhte edi. evrakı nakdiye bakiyesi.	144.676.501,—	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen.	19.000.000,—	
Reeskont mukabili ilâveten ted. vazd.	13.000.000,—	176.676.501,—
Türk lirası mevduatı :		17.793.289,28
Döviz taahhüdatı :		
Altına tahvili kabil dövizler.	1.799,23	
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri.	24.464.225,72	24.466.024,95
Muhtelif :		101.851.462,80
YEKÛN :		342.408.458,13

2 Mart 1933 tarihinden itibaren:
İskonto haddi % 5 1/2 Altın üzerine avans % 4 1/2

RESMİ İLÂNLAR

Demiryolları

Döküm koku alınacak

D. D. Yolları Sa. Al. Ko.dan :

Muhammen bedeli 24500 lira olan 700 ton döküm koku 18.1.1938 salı günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1837,50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada melzeme dairesinden ve Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır.

(4738) 1—45

Eksiltme tarihi

D. D. Yolları Sa. Al. Ko.dan :

20-1-938 tarihinde eksiltmesi yapılacağı evvelce ilân edilen lokomotif yedekleri eksiltmesi idarece görülen lüzum üzerine 10.2.938 çarşamba günü saat 15 e talik edilmiştir.

(4754) 1—44

Bina yaptırılacak

D. D. Yolları Sa. Al. Ko.dan :

Evelce ilân edilmiş olan İzmir - Afyon hattı üzerinde Turğudlu istasyonunda yapılacak istasyon binası ile alimantasiyon binası inşaatı kapalı zarf usuliyle yeniden eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu işlerin keşif bedeli ceman 40000 liradır.

2 — Mukavele projesinin dördüncü maddesinde yazılı inşaat müddeti 30-8-938 tarihine kadar temdid edilmiştir.

3 — İstekliler bu işe aid şartname proje ve sair evrakı devlet demiryollarının Ankara, Haydarpaşa, Sirkeci, Afyon ve İzmir veznelerinden 200 kuruş bedel mukabilinde alabilirler.

4 — Eksiltme 19.1.938 tarihinde çarşamba günü saat 15 de devlet demir yolları işletme umum müdürlüğü yol dairesi binasında toplanacak merkez birinci komisyonca yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektubu ile birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaiki aynı gün saat 14 e kadar komisyon riyasetine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

a) 2490 sayılı kanun ahkâmına uyğun 3000 liralık muvakkat teminat.

b) Bu kanunun tayin ettiği ve şartnamede yazılı vesikalar.

c) Nafia vekâletinden musaddak ehliyet vesikası.

(4743) 1—47

Tezgâh alınacak

D.D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Aşağıda muhammen bedelleri ve muvakkat teminatları yazılı muhtelif tezgâhlar ayrı ayrı ihale edilmek şartiyle 17.2.938 perşembe günü saat 15 den itibaren kapalı zarf usuliyle Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işlere girmek istiyenlerin aşağıda gösterilen miktarda muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalar ve tahmin bedeli 5000 liradan yüksek olan eksiltmeler için nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri şarttır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden ve Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır.

Tezgâhın cinsi	Miktarı	Muhammen bedel L.	Muv: teminat L.
I Boru tezgâhları	5	12000	900
II Takım torna tezgâhı	1	9000	675
III Kollu testereler	6	7500	562 5
IV Arzanî torna tezgâhı	1	12000	900
V Çentrolama tezgâhı	2	1200	90
VI Hidrolik montaj presi	1	2000	150
VII Diş açma makinası	1	3000	225
VIII Elektrikli perçin ocağı	7	4000	300
IX Hidrolik dirsekli perçin makinesi.	1	2500	187 5
X Hidrolik boru bükme presi	1	1200	90

(4745) 1—48

Malzeme alınacak

Devlet Demiryolları Satın Alma Komisyonundan:

Muhammen bedeli, isim ve mikdarları aşağıda yazılı üç liste muhteviyatı malzeme 4-2-1938 cuma günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin hizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır.

Liste No.	Malzemenin ismi	Mikdarı Kg.	Muhammen bedeli Lira	Muvakkat teminat Lira
1	Muhtelif Rondelâ, gupilya ve bakır perçin	24570	8000	600
2	Muhtelif maden ve ağaç vidaları	21775	13400	1005
3	98 kalem Haushalter ve Resny sistemi sür'at kontrol saatı ve teferruatı		8500	637 1/2

(4777) 1—86

Okullar

Nikelâj ve kromaj işleri yapılıyor.

Ankara Bölge Sanat Okulu Direktörlüğünden :

Okulumuzda yeni bir nikelâj ve kromaj atölyesi açılmıştır. Bir müteahassısın idare ettiği bu atölyede ufak boyda, çay, tatlı, sofra, takımlariyle alâtı cerrahiye ve dişçi takımları gibi avadanlıklara pek güzel şekilde nikelâj, kromaj, gümüş, altın, kadyum ve prinç kaplanmaktadır.

Arzu edenlerin okulun sipariş atölyesine müracaat etmelerini tavsiye ederiz. (4700) 3—7226

Ankara Belediyesi

Satılık at

Ankara Belediyesinden:

Belediye temizlik direktörlüğüne aid dört attan 27. 12. 937 tarihinde üçü satılmış, binek atın muhammen bedeli tutmadığından geri bırakılarak 10. 1. 938 pazartesi günü saat tam sekizde mezbaha civarındaki hayvan pazarında satılacaktır. İsteklilerin oradaki komisyona müracaatları.

(16) 1—91

Satılık

Ankara Belediyesinden:

Başı boş olarak yakalanan iki tavuk, bir kaz, bir koyun ve bir tiftik keçisi satılacaktır. İsteklilerin 7. 1. 938 cuma günü saat tam sekizde Mezbaha civarında hayvan pazarındaki memurumuza müracaatları.

(17) 1—92

Çam tomruk ve azman alınacak

D. D. Yolları Sa. Al. Ko.dan :

Muhammen bedeli 16582 lira olan 1050 adet çam tomruk ve azman 18.1.938 salı günü saat 15.45 de kapalı zarf usuliyle Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 1243,65 lira muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalar ve nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14.45 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden, Eskişehir ve İzmir mağazalarından dağıtılmaktadır. (4741) 1—46

Gümrük ve İnhisarlar B.

Sömi kok alınacak

Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinden:

1 — Vekâlet kalorifer ihtiyacı için 160 ton miktarında yerli (Sömi kok) açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

2 — Beher ton için 26 lira bedel tahmin edilmiştir.

Muvakakat teminatı (312) liradır. Bu işe aid şartnameler vekâlet levazım müdürlüğünde her gün görülebilir.

3 — Açık eksiltme 17-1-938 günü saat 14 de vekâlet binasında satınalma komisyonunda yapılacağından isteklilerin bu tarihten önce muvakkat teminatlarını vekâlet veznesine yatırmış bulunmaları ve belli edilen gün ve saatte komisyonda hazır bulunmaları şarttır. (4756) 1—12

Barut tecrit deposu inşaatı

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

1 — Mersinde şartname ve projesi mucibince yaptırılacak barut tecrit deposu inşaatı pazarlık usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — Keşif bedeli (1189) lira (35) kuruş ve muvakkat teminatı (89,21) liradır.

3 — Eksiltme 13. 1. 1938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartname ve projeler (6) kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar inşaat şubesiyle Mersin müdürlüğünden alınabilir.

5 — Eksiltmeye iştirâk etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesaiki İnhisarlar inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca vesika almaları lâzımdır.

6 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur.

(8604/4722) 3—7245

Bayındırlık Bakanlığı

Asansör ilânı

Nafıa Vekâletinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş : Başvekâlet binasında yapılacak asansör işidir. Keşif bedeli : 4455 liradır.

2 — Eksiltme 10. 1. 938 pazartesi günü saat 15 de Nafıa Vekâleti yapı işleri eksiltme komisyonu odasında pazarlıkla yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 22 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 334 lira 13 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafıa vekâletinden alınmış elektrik müteahhidliği vesikası ibraz etmesi ve müteahhidin elektrik mühendisi olması şarttır. (4758) 1—34

İnşaat ve ray ferşiyatı münakasaya konulmuştur

Nafıa Vekâletinden:

Diyarbakır - Cizre hattının Diyarbakırdan Cizre istikametine doğru yirminci kilometresinden kırk ikinci kilometresine kadarolan ikinci kısım inşaat ve ray ferşiyatı kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

1 — Münakasa 10-1-938 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat 15 de vekâlet demiryollar inşaat dairesindeki komisyonda yapılacaktır.

2 — Bu işlerin muhammen bedeli 650000 liradır.

3 — Muvakkat teminatı 29750 liradır.

4 — Mukavele projesi, münakasa şartnamesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, vahidi kıyasii fiat cetveli, fennî şartname, ahşap traversle ferşiyat talimatnamesi, çimento norm'u, telgraf hattı şartnamesi plân ve profilden mürekkeb bir takım münakasa evrakı 32,5 lira mukabilinde demir yolları inşaat dairesinden tedarik olunabilir.

5 — Bu münakasaya iştirâk etmek istivenler 2490 numaralı arttırma, eksiltme ve ihale kanunu mucibince ibrazına mecbur oldukları evrak ve vesaiki ve 938 senesi içinde muteber müteahhidlik vesikalarını mezkûr kanunun tarifatı dairesinde hazırlıyarak fiat teklifini havi mektublariyle beraber bir zarf içinde 10-1-938 tarihinde saat 14 de kadar makbuz mukabilinde demiryollar inşaat dairesi artırma ve eksiltme ve ihale komisyonu reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

(4646) 3—7182

Betonarme köprü inşaatı ilânı

Nafıa Vekâletinden:

1 — Sinop vilâyetinde ve sinop - Ayancık yolu üzerinde, Karasu betonarme köprüsü inşaatı kapalı zarf usuliyle münakasaya çıkarılmıştır. Bu köprünün yeni keşif bedeli (48000) liradır.

2 — Eksiltme 19-1-938 tarihine müsadif çarşamba günü saat 16 da nafıa vekâletinde şose ve köprüler reisliği eksiltme komisyonu odasında yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (240) kuruş mukabilinde şose ve köprüler reisliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girmek istiyenlerin (3600) liralık muvakkat teminat vermeleri ve bu gibi işleri yapabileceklerine dair vekâletimizden alınmış müteahhitlik vesikasiyle ticaret odasına kayıdlı olduklarına dair vesaik ibraz etmeleri lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Postada olacak geçikmeler kabul edilmez.

(4709) 1—13

İstanbul Deniz Lv. A.

Benzin motoru alınacak

M. M. V. Deniz Merkez Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

1 — 29. 12. 937 gününde kapalı zarfla yapılan münakasasına talib zuhur etmeyen ve tahmin edilen bedeli 5640 lira olan 4 adet benzin motorunun pazarlıkla münakasası 12. 1. 938 tarihine müsadif çarşamba günü saat 11 de vekâlet binasındaki komisyonumuzda icra edilecektir.

2 — Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve münakasaya girmek isteyenlerin de 423 liralık teminatları ve kanunî belgeleriyle mezkûr gün ve saatte komisyonumuza müracaatları. (4776) 1—82

Eczayı tıbbiye ve malzemei sıhhiye alınacak

M. M. Vekâleti Deniz Satın Alma Komisyonundan :

1 — Tahmin edilen bedeli 9000 lira olan 51 kalem eczayı tıbbiye ve malmemei sihhiyenin kapalı zarfla münakasası 12-1-938 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 de vekâlet binasındaki kamisyonumuzda yapılacaktır.

2 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün ve münakasaya girecekleri de mezkûr gün ve saatte 675 liralık teminat mektubları ve kanunun ikinci maddesinde yazılı belgeleriyle birlikte teklif mektublarını mezkûr günde azamî saat on üç buçuğa kadar komisyona vermeleri . Postada vaki olan teahhürler bu saatten sonra getirilecek mektubların kabul edilmiyeceği.

(4663) 3—7186

M. M. bakanlığı

Kalem, malzeme ve şeffaf mevad alınacak

M. M .Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1) 7 kalem malzeme şeffaf mevad açık eksiltmeye konmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 1800 lira olup ilk teminat parası 135 liradır.

3) İhalesi 12/ 2.kânun/ 938 çarşamba günü saat 10 dadır.

4) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgelerile ihale gün ve saatinde M. M. V. satın alma komisyonunda hazır bulunmalrı. (4703)

3 — 7225

Lâstik kaynak malzemesi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1) Lâstik kaynak malzemesi açık eksiltmeye konmuştur.

2) Tahm inedilen bedeli 418 lira olup ilk teminat parası 31 lira 50 kuruştur.

3) İhalesi 12/ 2.kânun/ 938 çarşamba günü saat 14 tedir.

4) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ,3 üncü maddelerinde istenilen belgelerile birlikte ihale gün ve saatinde M. M. V. satın alma komisyonunda hazır bulunmaları. (4702)

3—7224

30.000 metre kanat bezi alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1) 30.000 metre kanat bezi müteahhit nam ve hesabına kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2) Tahmin edilen bedeli 21.000 lira olup ilk teminat parası 1575 liradır.

3) İhalesi 7 - şubat - 938 pazartesi günü saat 15 dedir .

4) Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gününde teminat ve teklif mektublarını en geç bir saat evveline kadar M.M.V. satın alma komisyonuna vermeleri.

(4609) 3—7106

A. Levazım Âmirliği

Buğday alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan.

1 — Çorlu kor birlikleri ihtiyacı için 300 tonu yumuşak ve 700 tonu sert olmak üzere bin ton bugday kapalı zarfla eksiltmesi 24. 2. kân. 938 salı günü saat 16 da Çorlu Kor satınalma komisyonunda yapılacaktır.

2 — İlk pey parası 4500 liradır. İstekliler şartname ve evsafını Ankara ve İstanbul Lv. âmirlikleri satın alma komisyonunda ve Çorluda kor satın alma komisyonunda görebilirler. Teklif mektubları belli gün ve saatten bir saat evveline kadar kabul olunur. Kanunî vesikalariyle belli vakitte komisyonda bulunmaları.

(4765) 1—1

Fabrika unu alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Diyarbakır garnizon birlikleri için 330.000 kilo fabrika ununun kapalı zarfla eksiltmesi 27-2.kân.-938 saat 15 de Diyarbakır Lv. âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 35145 lira ilk teminatı 2635 lira 88 kuruştur. Şartnamesi 176 kuruş mukabilinde komisyondan alınabilir. İsteklilerin belli gün ve saatten bir saat evveline kadar teklif mektubları ve muktezi vesikalariyle birlikte komisyonda bulunmaları. (4739) 1—3

Un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan.

1 — Mardin hudud birliği için 180 ton unun kapalı zarfla eksiltmesi 21-2. kân. - 938 saat 9 da Mardin hudud birliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 23400 lira ilk teminatı 1755 liradır. Şartnamesi komisyonda görülür. Teklif mektublarının ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona verilmesi.

(4772) 1—2

Lahna alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Ankara garnizon birlik ve müesseseleri ihtiyacı olan 40,000 kilo lâhanaya 27. 12. 937 pazarlığında talib çıkmadığından 10. 2. Kân. 938 saat 14 de Ankara Lv. âmirliği Sa. Al. Ko. da pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 2400 lira ilk teminatı 180 liradır. Şartnamesi komisyonda görülür. Kanunî vesika ve teminatla belli vakitte komisyonda bulunmaları (4736) 1—83

Yulaf alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — İstanbul levazım âmirliğine bağlı müessesat hayvanatı için 300 ton yulafın kapalı zarf ve pazarlıkla eksiltmesinde istekli çıkmadığından 7. 1. 938 saat 14 de Tophanede İstanbul Lv. âmirliği Sa. Al. Ko. da pazarlıkla eksiltmesi yapılaçaktır.

2 — Muhammen bedeli 15.000 lira ilk teminatı 1125 liradır. Şartname ve numunesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalariyle belli gün saatte komisyona gelmeleri.

(14) 1—85

Un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Karaköse birlikleri için 200 ton unun kapalı zarfla eksiltmesi 21. 2. Kân. 938 saat 11 de Karaköse askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 26.000 lira ilk teminatı 1950 liradır. Şartnamesi 25 kuruş mukabilinde komisyondan alınabilir. İsteklilerin kanunî ve ticaret odası vesikalarını ihale saatından bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (4771) 1—84

Baş bakanlık

Kitab bastırılacak

Başvekâlet İstatistik Genel Direktörlüğü Arttırma, eksiltme ve ihale Komisyonundan:

1 — 300 - 500 sayfa tahmin olunan genel nüfus sayımının memleket itibariyle umumî neticelerini gösteren 5000 adet kitabın kapalı zarf usuliyle eksiltmesinde talib çıkmadığı için pazarlıkla eksiltme ve ihale yapılacaktır.

2 — Pazarlıkla eksiltme kânun sani 1938 ayının 7 inci cuma günü saat 15.30 da umum müdürlük binasında toplanacak olan komisyonda açılacaktır.

3 — Nümune dairede görülecektir. Şartname komisyon kâtibliğinden bedelsiz olarak istenebilir.

(4654) 3—7156

Benzin alınacak

Başvekâlet Evrak ve Levazım Müdürlüğünden:

1 — Açık eksiltmeye konulan iş 17000 litre benzindir.

2 — İhale açık eksiltme suretiyle yapılacaktır.

3 — Tahmin edilen bedeli (3145) liradır.

4 — Eksiltme 17 ikinci kânun 938 pazartesi günü saat 15 de başvekâlet evrak ve levazım müdürlüğündeki eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

5 — Muvakkat teminat akçesi 236 liradır. Eksiltmeye girecekler, eksiltmeden evvel bu parayı maliye merkez muhasebeciliği veznesine yatırarak alacakları makbuz ile birlikte komisyona müracaat edeceklerdir.

6 — Eksiltme şartnamesi evrak ve levazım müdürlüğünde görülebilir.

(4767) 1—9

Maliye bakanlığı

Paralar hakkında

Maliye Vekâletinden:

Eski bronz beş kuruşluklarla yüz paralıklar ve nikel kırk paralıklar 1-1-938 tarihinden itibaren bir sene nihayetinde yani 1-1-1939 tarihinde tamamen tedavülden kaldırılacaktır.

Keyfiyet 2257 numaralı kanunun sekizinci maddesi mucibince ilân olunur. (4708) 1—7

Jandarma

701 tipi teyelti bez açık eksiltmeye konulmuştur

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan :

1 — Bir metresi doksan beş kuruş değerlenen bin metreden bin beş yüz metreye kadar örneği vasıflarına uygun (701) tipi teyelti bezi açık eksiltme usulü ile 6. 1. 938 perşembe günü saat (10) da satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi parasız oarak komisyondan alınabilecek bu eksiltmeye girmek istiyenlerin (112) lira (50) kuruşluk teminat banka mektubu veya vezne makbuzu ile birlikte tam vaktinde komisyona baş vurmaları. (4589) 3—7098

Otuz bin takım elbise ve on beş bin kaput alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan :

1 — Birlikler ihtiyacı için mamûl olarak otuz bin takım (caket, pantalon, tozluk ve kasketten müteşekil) Erat kışlık elbise ve on beş bin kaput aşağıda yazılı tarihte kapalı zarf usulüile satın alınacaktır.

2 — Otuz bin elbiseye 300.000 lira ve on beş bin kaputa yüz kırk beş bin lira bedel tahmin edilmiştir.

3 — Elbise şartnamesi 15 lira ve kaput şartnamesi yedi yüz yirmi beş kuruş karşılığında komisyondan alınabilir.

4 — Eksiltmesine girmek istiyenlerin aşağıda yazılı ilk teminat makbuz veya banka mektubu ve şartnamede yazılı belgeleri muhtevi teklif mektublarını belli gün ve saatinden en geç bir saat evvel komisyona vermiş olmaları

5 — (A) Konple elbisenin ilk teminatı (15.750) lira eksiltmesi 12-1-938 çarşamba günü saat 10,

B — Kaputların ilk teminatı (8500) lira ve eksiltmesi 13-1-938 perşembe günü saat 10. (4653) 3—7184

Dr. Kemal Arıcan

Cilt, Saç ve Zührevî Hastalıkları Mütehassısı

Gülhane Cildiye Seririyatı Sabık Başmuavini ve Berlin Üniversitesi (Charité) sabık muavini

Her gün saat 16 dan sonra ATATÜRK Bulvarı Ali Nazmi apartımanı 7 No. lu dairede hastalarını kabule başlamıştır. 3—686

Enstitüler

Avrupa ve Amerika ve İstanbul üniversitelerine talebe gönderiliyor

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğünden :

1 — Maden mühendisi yetiştirmek üzere 13 ve madenler için jeoloji tahsil ettirmek üzere 7 talebe Avrupa ve Amerikaya ve kezalik jeoloji tahsili için 6 talebe de İstanbul üniversitesine gönderilecek ve talibler arasında müsabaka yapılacaktır.

2 — Jeologluk müsabakasında 1 den 7 ye kadar sıra ihraz edenler Avrupa ve Amerikaya gönderilecek ve 8 inciden 13 üncüye kadar olanlar ise Enstitü hesabına İstanbul üniversitesinde titü hesabına İstanbul üniversitesinde okutturulacaktır.

3 — Taliplerin aşağıdaki şartları haiz olması lâzımdır.

a) Türk olmak.

b) Maden ocaklarında çalışabilecek kabiliyeti ve sihhati tam olmak, (Sıhî muayene Ankarada yapılacaktır).

c) Olgunluk imtihanını vermiş olan lise veya kollej mezunu olup fransızca, almanca, ve ingilizce dillerinden birisini okuyup yazabilmek.

d) Yaşı 18 den aşağı ve 25 den yukarı olmamak,

4 — Mühendislik için müsabaka 3 şubat 1938 perşembe, jeologluk için müsabaka 4 şubat 1938 cuma günleri Ankarada M.T.A. enstitüsünde yapılacaktır.

Talebelerin imtihanda üssü mizanı doldurmuş olmaları şarttır.

5 — Maden mühendisliği imtihanı hesap, hendese, cebir, mihanik, fizik, kimya ve yabancı dillerden biri (İngilizce, fransızca, Almanca).

Jeologluk imtihanı: riyaziye, (hendese, cebir) hayvanat, nebatat, jeoloji, fizik ,kimya ve yabancı dillerden biri (ingilizce, fransızca, almanca)

6 — Tahsile gönderilecek olanlar ileride tahsil müddetleri kadar mecburî hizmete tâbi olduklarından bu hususta mükellefiyetlerini tevsik etmek üzere bir teahhüdname verecekler ve bunun için de muteber kefil göstereceklerdir.

7 — İstiyenlerin nüfus hüviyet cüzdanı, hüsnühal varakasını, mekteb şehadetnamesini veya bunların tasdikli birer suretleri, 4 kıta fotoğraf ve dilekçelerini 29 kânunusani 938 cumartesi günü öğleye kadar Ankarada M.T.A enstitüsü genel direktörlüğüne göndermeleri ve 31 kânunu sani 938pazartesi günü sıhî muayeneleri yaptırılmak üzere sabahleyin saat 10 da Adliye sarayı karşısında M.T.A enstitüsü dairesinde bulunmaları ilân olunur.

(4699) 3—7195

Hüseyin Siret Özseverin

Kıvılcımlı kül

ismindeki mecmuai eşarı yenî çıkmıştır. 1—14

ASRÎ İŞ ADAMI

ETİ BANKA

İmtihanla müfettiş alınacaktır

Müsabakaya duhul şartları:

A - Türk olmak

B - Yaşı 28 den aşağı ve 40 dan yukarı olmamak.

C - Banka memurlarına mahsus beyannameyi doldurmuş bulunmak,

D - Askerliğini ifa etmiş olmak.

E - Yüksek İktısad ve Ticaret, mülkiye veya hukuk mektebinden mezun bulunmak veya bu mektebler muadilini ecnebi memleketlerde ikmal etmiş olmak.

F- Malî veya sınaî müesseselerde asgarî beş sene hizmet ifa eylemiş olmak.

C - Memuriyete kabul olunduğu takdirde 15 gün berayı tecrübe Banka emrinde çalışmağı teahhüd etmek.

H - Malî ve sınaî muhasebe, riyaziye, bankacılık, iktısad ve hukukî malûmattan İstanbul ve Ankarada 15-1. 1938 cumartesi yapılacak imtihanda muvaffak olmak (Lisan bilenler tercih edilecektir).

Müsabakaya girebilmek ve memur beyannamesi almak için müracaatların en geç 10.1.1938 tarihine kadar - Etibank - Ankara adresine tahriren yapılması. 3-7214

DIŞ TABİBİ

M. AZİZ TUNÇ

Pazardan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder.

Adliye Sarayı yanında Sarraf Hakkı Apartımanı No. 1

3—6949

Hava kurumu

Eksiltme şartnamesi

Türk Hava Kurumu Adana Şubesi Başkanlığından :

Adana'da inşa edilecek Türkkuşu binasına aid eksiltme şartnamesidir :

1 — Eksiltme götürü olarak ve kapalı zarf usulü iledir.

2 — Eksiltme 10-1-1938 pazartesi günü saat 15 de Adana T.H.K. şubesinde yapılacaktır.

3 — Eksiltmeye aşağıdaki şartları haiz olanlar girebilir :

A) Kanunî ikametgâhı olmak

B) Türk olmak.

C) Halen inşaat müteahhidi olarak faaliyette olduğuna dair resmî vesika ibraz etmek.

D) Şimdiye kadar bir defa en az (25.000) liralık resmî bir bina inşaatı işini muvaffakiyetle başarmış olduğunu isbat etmek.

E) Dördüncü maddede yazılı muvakkat teminatı vermek.

F) Mukavele müsveddesi ve ona merbut bilcümle evrakı görüp imza etmek.

4 — Bu işin muvakkat teminatı % 7,5 hesabiyle 2174 lira 81 kuruştur.

5 — İstekliler muvakkat teminatlarını eksiltme saatinden bir saat evvel T.H.K. Adana şubesi veznesine yatırarak alacakları makbuzu ve 3. madde-C. ve D. fıkralarında yazılı vesaiki teklif mektublarını havi kapalı zarfla birlikte eksiltme saatindende T. H. K. Adana şubesinde toplanacak eksiltme komisyonuna tevdi edeceklerdir.

6 — Katî ihale türk hava kurumu umumî merkezinden sorulduktan sonra yapılacaktır. 3—7122

Bakımsız dişleri

Bekliyen akibet

Dişlerini kaplıyan kir tabakası sinek kâğıdları gibi yapışkandır. Mikropları çeker, muhafaza eder ve besler. Dilinizi dişlerinizin üzerine gezdirirseniz bu tabakayı siz de hissedersiniz.

Tehlike baş göstermiş demektir Bir gün her şey olup bittikten sonra dişlerinizin donuk sarı bir renk aldığını göreceksiniz. Bunu diş ağrıları, ve bir çok vahîm hastalıklar takib edecektir.

RADYOLİN

Sizi bu tehlikelerden kurtaracak yegâne diş macunudur. Dişlerinizi temizler, parlatır, mikropları öldürür, diş etlerini kuvvetlendirir. Günde iki defa RADYOLIN kullanmakla pek kısa bir zaman içinde hakikaten beyaz ve temiz dişlere sahib olursunuz.

1—89

Uyanış-Servetifünun

1891

Başyazarı: A. İhsan Tokgöz

47 senedir durmadan çıkmakta olan bu haftalık resimli gazetenin Ankarada satış yeri AKBA Kitabevidir. Senelik abone 10 lira. 1-23

BUGÜN·KUMBARANIZA·ATACAGINIZ·5·KURUŞ

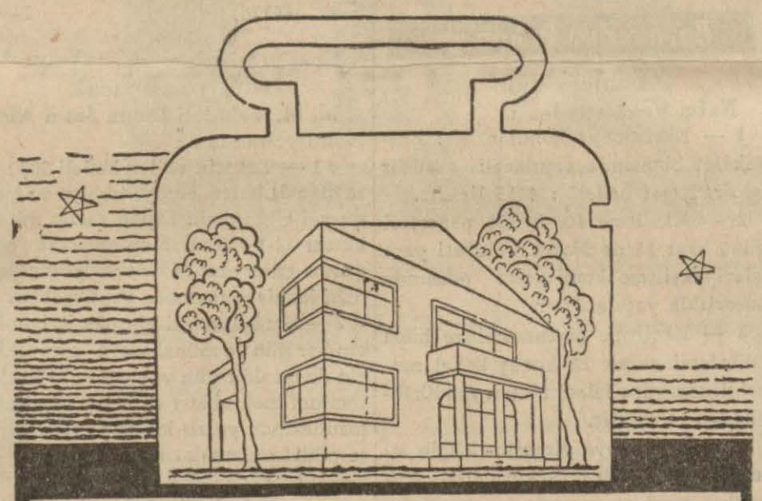

YARIN·KURACAGINIZ·EVİN·TEMELİDİR

T. C. ZIRAAT BANKASI

Dr. Raif Gürün

Göz hastalıkları mütehassısı Hastalarını Balıkpazarında Kuyumcular sırasında No. 87 de öğleden sonra kabul eder3—7036

Gayri menkullerin mülkiyeti hakkında

Ankara Defterdarlığından:

Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Miktarı M².	Kapu N.	Metrüke N.	Vergi N. 15	Ada N.	Par N.	Kıymeti Lira K.	Dipozit Lira. K.
Biyacı	Şamlı	Hane								
Ali	oğlu		81	32	292	5346	397	12	1200 00	90 00
İstiklâl	Sivas	Arsa	191			4	190	28	955 00	71 65
„	„	„	3,75				190	24	19 00	1 45
„	„	„	24,25				190	23	121 00	9 10

Hududlar plânına göredir.

Evin müştemilâtı: 3 oda, 1 helâ, 1 odunluk ve kömürlük, 1 mutfak.

Yukarda evsafı yazılı gayri menkullerin mülkiyetinin ihalesi 18-1-938 salı günü saat 15 de yapılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur.

İhale bedeli nakten ve peşinen tediye edilecektir. Ev ve arsaları görmek istiyenler ihale gününden evvel defterdarlık millî emlâk müdürlüğüne müracaatları ve taliblerin ihale gününden evvel hizalarında yazılı muvakkat teminatlarını defterdarlık veznesine yatırmaları ve sözü geçen gün ve saatte defterdarlıkta kurulacak komisyon da hazır bulunmaları. (4715) 3 — 7261

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri
Falih Rıfkı ATAY
Umumî Neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
Ulus Basımevi: Ankara

HASAN

Yarım yağlı gece ve deniz kremile menekşe ve acıbadem

Yağsız Kar Kremi

ACIBADEM YAĞI KREMİ

Çilleri, sivilceleri, ergenlikleri izale eder. İhtiyarları gençleştirir, gençleri güzelleştirir

HASAN ismine ve markasına dikkat.

1—90

Kohinor

Size inci gibi dişler ve güzel kokulu bir ağız temin eder

3—6399

Krem Balsamin

Kumral, Sarışın, Esmer her tene tevafuk eden yegâne sıhhî kremlerdir. Cildi besler. Çil, Leke ve sivilceleri kâmilen izale eder. Yarım asırdanberi kibar mahfillerin takdirle kullandıkları sıhhî güzellik kremleridir.

KREM BALSAMİN 4 ŞEKİLDE TAKDİM EDİLİR

1 — Krem Balsamin yağlı, gece için pembe renkli
2 — Krem Balsamin yağsız, gündüz için, beyaz renkli
3 — Krem Balsamin acı badem, gündüz için beyaz renkli
4 — Krem Balsamin acı badem, gece için, pembe renkli.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ. — Beyoğlu, İstanbul

1—30

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün ağrılarınızı keser İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

1 — 26

YENİ SİNEMALAR HALK

BUGÜN BU GECE

Mevsimin en güzel fransızca sözlü filimlerinden

ÇALI KUŞU

Baş rollerde: Jean Pierre Aumont - Hugette Duflos

Ayrıca — Dünya haberleri

Senaslar: 2,45 — 4,45 — 6,45 — gece 9 da

1—22

B U GECE

Aşk — macera ve heyecanla dolu mevsimin en büyük türkçe sözlü ve şarkılı

ŞEYH AHMED

Baş rolde: Ramon Novarro

Gündüz seanslarında: Kan davası

Senaslar 2,30 — 4,30 — 6,30 — Gece 9 da

Halk matinesi 12.15 de Aşk kurbanı

Hediyelik eşyanızı bizden alın!

Halil Naci Mıhçıoğlu Ankara Merkezi: Anafartalar caddesi. Telefon: 1230
Şubesi: Ankara Bankalar caddesi. Telefon: 2619

1—29